

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi birinci İnikat

7.1.1959 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	350:353	3. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Arzuhal Encümeninin 16. IV. 1958 tarihli haftalık karar cetvelindeki 450 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair taktiri ve Arzuhal Encümeni mazbatası (4/44)	359
2. — Havale edilen evrak	353	4. — Vakfıkebir'in Ballı köyünden Selvi Hacıfettah ve Havva Hacıfettah hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/15)	359:364
3. — Yoklama	354	5. — Avanos'un Sarılar köyünden Zekeriyaoğlu, Şefika'dan doğma 29 Temmuz 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tekeresi ve Adliye Encümeni mazbatasası (3/237)	364
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	354	6. — Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülmiyen 1 423 813 lira 98 kuruşun terkini ve 54 892 lira 33 kuruşun affı hakkında Başvekâlet tezkereleri ve Bütçe Encümeni mazbatasası (3/97, 3/229)	364
1. — Erzincan Mebusu Nusret Safa Coşkun'un, İstanbul da vukubulan infilâk hâdisesi dolayısıyla Büyük Millet Meclisinin İstanbul halkına taziyetlerinin iletilmesine ve müessif kazada hayatlarını kaybeden vatandaşlar için ayakta bir dakika saygı duruşunda bulunulmasına dair taktiri (4/85)	354	7. — Mardin'in Daşyan köyünden Bedirhanoğlu Hıdır Çaça'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatasası (3/242)	364:366
2. — Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in avdetine kadar kendisine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/333)	354	8. — Rize mebusları İzzet Akçal ve Muzaffer Önal'ın Türkiye Cumhuriyeti	359
5. — Müzakere edilen maddeler	354		
1. — Tebligat kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatasası (1/105)	354		
2. — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 105 nei maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/57)	354:359		

Emekli Sandığı Kanununa bir ek ve bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/9) 366:367

9. — Manavgat'ın Ilıca köyünden Durmuş Alioğlu, Fatma'dan doğma Mehmet Sert'in affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/11) 367

10. — İspir'in Karakarmış köyünden Salihoğlu, Havva'dan doğma 1340 doğumlu

Sayfa

Sadettin Polat'ın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/12) 367:368

11. — Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Milli Müdafaa Encümeni mazbatası (1/206) 368:369

12. — Nakil vesiteleri hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/239) 369:377

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Malatya'lı Mustafa kızı 1322 doğumlu Zeynep Üstün'ün hastalığı dolayısıyla bir senelik hapis cezasının, Teşkilâtı Esasiye Kanununun 42 nci maddesi mucibince ıskat edilmiş bulunduğu dair Başvekâlet tezkeresi okundu.

Ankara Mebusu Selim Soley'in, Malatya'lı Mustafa kızı 1322 doğumlu Zeynep Üstün'ün affı hakkındaki kanun teklifinin, talebi üzerine geri verilmesi kabul edildi.

Tebliğat kanunu lâyihasının, encümene gönderilen maddeleri henüz gelmediğinden, müzakeresi tehir olundu.

İstiklâl Harbi mâlûllerinden (8) ere verilecek para mükâfatına;

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1958 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına,

1958 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanununa

bağlı (A/2) işaretli cetvelin Nafia Vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına,

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1958 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelerde değişiklik yapılmasına dair kanunlar kabul edildi.

İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin reddine dair Bütçe Encümeni mazbatası üzerinde bir müddet görüşüldü.

7. I. 1959 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili Kâtip
Trabzon Mebusu Kütahya Mebusu
Mahmut Goloğlu Kemal Özer

Kâtip
Kırklareli Mebusu
Mehmet Ali Ceylân

Sualler

Şifahi sualler

1. — Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Niğde D. P. vilâyet idare heyeti reisinin deruhte ettiği vazifelerle almakta olduğu maaş veya ücretin miktarına dair şifahi sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (6/355)

2. — Ordu Mebusu Ferda Güley'in, Bahkesir Valisinin Ateş Gazetesini hangi salâhiyetle res-

mî ilândan mahrum edebildiğine dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir (6/356)

3. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, memleketimizde bulunan Amerikan kuvvet veya sivil mensupları tarafından işlenen suçlara dair şifahi sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/357)

4. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, Et ve

Balık Kurumunun çeşitli yiyecek maddeleri satması sebebine dair şifahi sual takriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (6/358)

5. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in İstibil Nahiye Müdürü hakkında vâkı şikâyetler üzerine ne muamele yapıldığına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/359)

6. — Adana Mebusu Saim Karaömerlioğlu'nun, Mağara - Saimbeyli - Feka - Kozan yolunun ıslahı hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/360)

7. — Urfa Mebusu Esat Mahmut Karakurt'un, İstanbul deniz ve kara nakil vasıtalarının kifayetsizliği karşısında ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair şifahi sual takriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (6/361)

8. — Sivas Mebusu Edip İmer'in, Sivas Defterdarı Sungur Mavi'nin vekâlet emrine alınması sebebine dair şifahi sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/362)

9. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Devlet haralarından Merinos koç ve koyunlarının tanesi 50 liradan satıldığına doğru olup olmadığına dair şifahi sual takriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (6/363)

Tahrirî sualler

1. — Kars Mebusu Sırrı Atalay'ın, Sarıkamış'a bağlı Karakurt nahiyesinin kaza veya tam teşekküllü nahiye haline getirilmesi hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/339)

2. — Tokat Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, Pancar fiyatlarına ne vakit ne kadar zam yapılacağına dair tahrirî sual takriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/340)

3. — Adana Mebusu Turgut Yeğenağa'nın, hediye otomobiller için verilen bedelsiz ithal müsaadelerine dair tahrirî sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/341)

4. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, Ankara Dördüncü Kademe Tamirhanesinin doktor kadrosuna dair tahrirî sual takriri Millî Müdafaa Vekâletine gönderilmiştir. (7/342)

5. — Elâzığ Mebusu Nazım Öztürk'ün, Elâzığ Petrol Ofis Acenteliğinin 1950 senesinden beri kiplere verildiğine dair tahrirî sual takriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/343)

6. — Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, Niğde'nin Çamardı kazasıyla Altınhisar nahiyesinde yapılmakta olan ortaokullarda ne zaman tedrisata başlanabileceğine dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/344)

7. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Diyarbakır Bağlar semtinin şehir ile irtibatının temini için bir yol inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/345)

8. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Nusaybin ve Gercüş'de bâzı muhtarların işten men edilmeleri sebebine dair tahrirî sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/346)

9. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin Belediye binası inşaatının tamamlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/347)

10. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin Zırai Kredi Kooperatifine ayrılan plâsmanın artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/348)

11. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale için tahsis olunan kok kömürü kontenjanının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/349)

12. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin'e bağlı Çelebi nahiyesi Zırai Kredi Kooperatifine tahsis olunan plâsmanın artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/350)

13. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin'e bağlı bazı köylerdeki okul binalarının tamirinin düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/351)

14. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin'e tahsis olunan kok kömürü kontenjanının artırılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/352)

15. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Polatlı sağlık merkezinin noksanlarının tamamlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî

sual tahriri Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir. (7/353)

16. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından Levent'te inşa edilen binalara dair tahriri sul tahriri, İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/354)

17. — Elâzığ Mebusu Mustafa Altınoğan'ın, Elâzığ Cüzam Hastanesindeki mahkûm hastalara sıhhi bir oda tahsisinin düşünülüp düşünülmediğine dair tahriri sul tahriri, Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir. (7/355)

18. — Elâzığ Mebusu Mustafa Altınoğan'ın, Elâzığ Cüzam Hastanesinin başka bir yere naklinin düşünülüp düşünülmediğine dair tahriri sul tahriri Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir. (7/356)

19. — Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Niğde'nin Çamardı kazası su tesisatının ne zaman ikmal edileceğine dair tahriri sul tahriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/357)

20. — Niğde Mebusu İsmail Güven'in, Niğde vilâyet merkezinde inşasına karar verilen işhanı binasının ne zaman ikmal edileceğine dair tahriri sul tahriri, Başvekâlete gönderilmiştir. (7/358)

21. — Adana Mebusu Kemal Sariibrahimođlu'nun, Adana'nın Mağara kazası belediyesine bir kamyon verilmesi hususunda ne düşünülmesine dair tahriri sul tahriri, Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/359)

22. — Adana Mebusu Kemal Sariibrahimođlu'nun, Adana'nın Mağara kazasında asliye mahkemesi teşkilinin düşünülüp düşünülmediğine dair tahriri sul tahriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/360)

23. — Adana Mebusu Kemal Sariibrahimođlu'nun, Adana'nın Mağara kazası posta nakliyatının motorlu vasıtalarla yapılması hususunda ne düşünülmesine dair tahriri sul tahriri Mûnakâlât Vekâletine gönderilmiştir. (7/361)

24. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, İller Bankasına borcu olan belediyelere dair tahriri sul tahriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/362)

25. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, 1957 mebus seçiminden beri hangi vilâyet ve kazaların belediye hudutları içine hangi köyle-

rin ithal edildiğine dair tahriri sul tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/363)

26. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçının, Emlâk Kredi Bankasına kesilen inşaat kredilerinin yeniden açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair tahriri sul tahriri İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/364)

27. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçının, Tokad vilâyetinde resmî ve hususi sektör için ayrı fabrikalardan çimento tahsis edilmesinin sebebine ve bu farkın kaldırılması hususunda ne düşünülmesine dair tahriri sul tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/365)

28. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Polatlı kazasından geçen Gümüşlü deresinin ıslahı işine ne zaman başlanacağına dair tahriri sul tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir (7/366)

29. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçının, Şeker fiyatlarına yapılan zammın pancar müstahsilına inikâsının düşünülüp düşünülmediğine dair tahriri sul tahriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/367)

30. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı Çelebi nahiyesindeki ilkokula sıra temini hususunda ne düşünülmesine dair tahriri sul tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/368)

31. — Niğde Mebusu Şefik Refik Soyer'in, Niğde vilâyetindeki Dabakhane ve Gümüşler derelerinin ıslahına ne zaman başlanacağına dair tahriri sul tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/369)

32. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin - Kırşehir yolunun bir an evvel ikmali hususunda ne düşünülmesine dair tahriri sul tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/370)

33. — Van Mebusu Sait Erdiñç'in, 1958 yılı başından beri hangi belediyelere kaç tane motorlu nakil vasıtası tahsis edildiğine dair tahriri sul tahriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/371)

34. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Diyarbakır emniyet memurlarından Hayrettin Yakıt'ın Vekâlet emrine alınması sebebine dair tahriri sul tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/372)

35. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in Karayolları Umum Müdürlüğünün, Makina Yedek

Parça T. A. Şirketinden 1956 yılında grayder bıçakları satınalıp almadığına dair tahriri sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/373)

36. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü tarafından 1956 yılında hurda maden ve malzeme satışı yapıp yapılmadığına dair tahriri sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/374)

37. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, hurda madenlerin beynelmilel piyasadaki 1956

yılı fiyatlarına dair tahriri sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/375)

38. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, Maden Hurdacılığı T. A. Şirketinin hissedarlarına ve hisse miktarlarına dair tahriri sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/376)

39. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, 1 . I . 1956 - 1 . VI . 1957 tarihleri arasında ihracedilen maden hurdalarından ne kadar döviz sağlandığına dair tahriri sual takriri Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/377)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

1. — İzmir Mebusu Nuriye Pınar'ın, Üniversiteler Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/255) (Maarif ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

2. — Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/218) (Ruznameye)

3. — Tunceli Mebusu Arslan Bora'nın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/41) (Ruznameye)

4. — Divanı Muhasebatta münhal bulunan iki daire reisliği ile üç âzalık için seçim yapılması hakkında Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ve Bütçe, Divanı Muhasebat ve Maliye encümenlerinden mürrekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/307) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Mahmut Goloğlu.

KÂTIPLER : Mehmet Ali Ceyân (Kırklareli), Kemal Özer (Kütahya)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır.
(Kars mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Erzincan Mebusu Nusret Safa Coşkun'un, İstanbul'da vukubulan infulâk hâdisesi dolayısıyla Büyük Millet Meclisinin İstanbul halkına taziyetlerinin iletilmesine ve müessif kazada hayatlarını kaybeden vatandaşlar için ayakta bir dakika saygı duruşunda bulunulmasına dair takriri (4/85)*

REİS — Erzincan Mebusu Nusret Safa Coşkun tarafından verilmiş önergeyi okuyoruz.

Sayın Başkanlığa

Dün vukubulan müessif hâdisi dolayısıyla Büyük Meclisin taziyetlerinin İstanbul'a iletilmesini ve hayatlarını kaybeden vatandaşlar için bir dakikalık saygı duruşu yapılmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarıyla.

Erzincan Milletvekili
Nusret Safa Coşkun

REİS — İstanbul'da vukubulan müessif hâdisi dolayısıyla terki hayat eden vatandaşların ruhlarını tazizen bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Ayakta bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu)

REİS — Taziyetlerin bildirilmesi hususunda gerekli muamele Riyasetçe yapılacaktır.

2. — *Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Müdafaa Vekili Ethem Menderes'in avdetine kadar, kendisine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın Vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/333)*

REİS — Riyaseti Cumhur tezkeresini okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Müdafaa Vekili Ethem Menderes'in avdetine kadar kendisine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın Vekillik etmesinin, Başvekilin teklifi üzerine, muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Reisicumhur
C. Bayar

REİS — İttilâmıza arz edilmiştir.

5. — MÜZAKE EDİLEN MADDELER

1. — *Tebliğat kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/105)*

REİS — Encümene verilmiş olan maddeler henüz gelmemiştir. Bu sebeple gündemin diğer maddesine geçiyoruz.

2. — *İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun*

105 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/57)

REİS — Teklifin heyeti umumiyesi üzerindedir. Başka söz istiyen?.. Yok. Geçen İnikatta konuşan hâtipler Maliye veya Bütçe Encümenleri raporlarını müdafaa etmişlerdi. Teklif sahibi ar-

kadaşımızın bu mevzuda, Bütçe Encümeni raporunun değil, Maliye Encümeni raporunun müzakere ve kabulüne dair bir teklifi vardır. Okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesinin tadilini tazammun eden kanun tasarısının, Bütçe Encümeni mazbatasındaki ret sebeplerini şifahen arz ettiğim gibi hakkaniyete uygun mütalâa etmemekteyim. Müzakerenin Maliye Komisyonu mazbatası dâhilinde yapılmasını arz ve teklif ederim.

İçel Mebusu Yakup Karabulut

REİS — Meseleyi kısaca arz edeyim :

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesi, bütün iştirakçi ve tevdiatçılardan, doğum tarihlerinde ayı yazılmamış olanlar için, takvim yılının ortası bulunan ve tatbikatı mülga emekli kanunlarından intikal eden 1 Temmuz tarihini esas almış bulunmaktadır.

Yakup Karabulut arkadaşımız bu mebdei subaylar için 1 Eylül olarak değiştirmeyi teklif etmiş, Maliye Encümeni bu teklifi kabul etmiş, Bütçe Encümeni reddetmiştir.

BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Çok muhterem arkadaşlarım, geçen celse ile bu defaki heyetin terekübü farklıdır, bu defa daha fazla âza iştirak etmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan mevzuu kısaca bir defa daha arz etmek isterim.

Arkadaşımızın teklifi; nüfus kütüklerinde yaş günleri bulunmayan subayların, emeklilikteki sin haddi bakımından, yaşlarının tesbitinde halen mer'î olan 1 Temmuz tarihi yerine 1 Eylül tarihini ikame etmek gayesine mâtuf bulunmaktadır. Yani askerî terfi listelerinin ilân tarihi olan 30 Ağustos tarihinde bâzı subayların terfi etmek suretiyle mütaakıp derecede yaş haddinin daha uzun olması bakımından daha bir müddet, yeni iktisabedebilecekleri yeni rütbelerin yaş haddi müddetince vazifede kalmalarını ifade eden bir tekliftir. Arkadaşımız bunu müdafaa sadedinde bu suretle bu subaylara daha bir müddet bir imkân verilmiş olduğunu iddia ve mevcudolan 1 Temmuz tarihinin bir esasa istinadet-

mediğini beyan buyurdular. Bendeniz Bütçe Encümenindeki müzakereleri telhisan arz ettiğim vakit şu ciheti tebarüz ettirmiştim ki, bir defa 1 Temmuz tarihi mevzuatımıza keyfi olarak girmemiştir. Bu tarih, yılın ortasını ifade etmektedir. Haziran, 6 ncı aydır. 6 ncı ayın sonu ve Temmuz ile diğer ayların mebdei arasındaki tarihtir. Binaenaleyh, nüfus kütüklerinde tarihleri bulunmayanlar için akdem ve muahhar olan tarihlerin vasatısı olarak bu tarih mevzuatımıza girmiş bulunmaktadır. Arkadaşımızın teklifleri kabul edildiği takdirde, Bütçe Encümenindeki müzakerelerde taayyün ettiği veçhile, nüfus kütüğünde yaşları muayyen ve mukayyet bulunan subaylar aleyhine bir durumun hâsıl olması muhtemel, hattâ muhakkaktır. Çünkü nüfus kütüğünde bilfarz 29 Ağustos doğumlu bulunan bir subay, bu tarih nüfus kütüğünde mukayyedolduğu için 29 Ağustosta, eğer sin haddi dolmuşsa, tekaüde sevk edilecek ve dolayısıyla bir terfiden istifade edemeyecek ve mütaakıp rütbenin sin haddi derecesinde hizmetinin uzatılması imkânı kalmıyacaktır. Buna mukabil aynı gün doğduğunu farz ettiğimiz fakat nüfus kütüğünde yaşı tesbit edilmemiş bulunan bir subay için sanki 29 Ağustosta değil de 1 Eylülde doğmuş gibi muamele yapılacağından o 30 Ağustos tarihinde sin haddine girmiş bulunmayacak. Yani meselâ, albaylıktan generalliğe terfi etmek suretiyle sin haddi bakımından daha ileri bir hizmet seviyesine nail olacaktır. Yaşları muayyen bulunan subaylar bu suretle açık bir şekilde mağdur olacaktırlar.

Şu ciheti de nazarı dikkate almak lâzımdır ki, bizim bugünkü durumumuzda, ekseriyet itibarıyla nüfus kütüklerinde aylar yazılmaktadır. Ayları yazılmayan nüfus kütükleri mazide kalmıştır. Bu itibarla mevzuatı değiştirmeye katıyen ihtiyaç yoktur.

Dördüncü bir nokta: Sayın Yakup Karabulut arkadaşımızın ve Zihni Paşanın temas ettiği bir husus vardır; «Sin haddi mevzuu yalnız askerlikte mevcuttur.» dediler. Halbuki bendeniz burada kanunun maddesini okuyarak bunun yalnız askerliğe râci olmadığını, emniyet mensupları için, gümrük mensupları ile, posta, telgraf mensupları için ve daha birçok sivil hizmetler için aynı surette hizmetlerine göre derecelenmiş sin hadlerinin mevcudolduğunu arz ve izah etmiştim.

Mesele yalnız subayları ilgilendiren bir mesele değildir. Bütün memurları ilgilendiren ve bir kısmının aleyhinde, bir kısmının lehinde olarak mütalâası caiz olmıyan bir meseledir. Bir değişiklik yapmaya da katiyen zaruret yoktur.

Hulâsai mâruzatım, böyle bir teklifin kabulü ile birçok subayların mağduriyetine sebebiyet verilmiş olacaktır. Aynı tarihte doğmuş olanlardan tevellüt tarihleri yazılı olanlar ve tevellüt tarihleri yazılı olmıyanlar arasında birinciler zararına mağduriyete sebebiyet verilecektir. Aynı zamanda lüzumsuz olarak mevzuatta da bir ikilik yaratılacaktır. Bütçe Encümeninin ariz ve amik inceliyerek vardığı ret kararına iştirak buyurmanızı bilhassa rica ederim.

REİS — Yakup Karabulut.

YAKUP KARABULUT (İçel) — Çok muhterem arkadaşlarım, Sayın Behzat Bilgin arkadaşımın Kahraman ordu mensuplarını bir muhafaza memuruyla mukayese etmesinden duyduğum üzüntüyü arz etmekle söze başlayacağım.

NECATİ ÇELİM (Aydın) — Öyle bir mukayese yok, anlayış meselesi..

YAKUP KARABULUT (Devamla) — İfade etti, zabıtta var.

Sayın arkadaşlar, benim Yüksek Meclise sevkettiğim kanun mağduriyet yaratmak için değil, bilâkiş ortada vâzihan mevcut olan bir mağduriyeti gidermeye mâtuftu. malûmuâliniz Orduda terfiler 30 Ağustos'tan 30 Ağustos'a yapılır.

Babası tarafından nüfus tezkeresine doğum ayı yazılmamış bir subay, çalışır çabalar fakat 30 Ağustos'ta terfiini beklerken, müsbet sicil almış olmasına rağmen, babasının bir hatası yüzünden bir Temmuz'da emekliye sevki onun mağduriyetine müncer olur. Bendeniz de bunu düşünerek bu yüzden kıymetli elemanlardan mahrum olmıyalım, bu tarih 30 Ağustos yerine doğrudan doğruya 1 Eylül olarak kabul edilsin dedim. Bu arkadaşlar müsbet sicil almışlar ve terfiye lâyük iseler terfi etsinler.

Sonra gayet iyi biliyorsunuz Bütçe Encümeninin esbabı mucibesi, gösterildiği gibi, terfi sağlandıktan sonra emekliye sevk edilmeye mâtuf değildir. Bunu arz ediyorum.

HALİL İMRE (Balıkesir) — Reis Bey, bu teklif üzerinde değil esas hakkında konuşmadır.

YAKUP KARABULUT (Devamla). — Emek-

li Sandığı Kanununun 40 nci maddesi: (Aşğıda yazılı olanların yaş hadleri hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir, 1- As-teğmen, teğmen ve üstteğmenler 41.) der. Yani bunlar 41 yaşını doldukları zaman terfi edemezlerse emekliye sevk edileceklerdir.

Devam ediyorum :

2. Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar	46
3. Binbaşılar	52
4. Yarbaylar	55
5. Albaylar	58
6. Tuğ. ve tümgeneraller ve âmiraller	60
7. Kor. ve orgeneraller ve âmiraller	65
8. Mareşal ve büyük âmiraller	68

Görülüyor ki, yaş hadleri rütbelerle değişiyor. Bendenizin Yüksek Meclise getirdiğim bu tekliften maksadım odur ki, kıymetli elemanlardan mahrum olmıyalım; bunlara çalışmalarına mukabil mükâfatlarını verelim; mağdur olmasınlar. Takdir Yüksek Meclisindir.

İstirhamım, şu, gösterdiğim esbabı mucibe ile müzakerelerin Bütçe Encümeni mazbatasını üzerinde değil, Maliye Encümeni mazbatasını üzerinde cereyanıdır.

REİS — Zihni Üner!

ZİHNİ ÜNER (Nevşehir) — Muhterem arkadaşlarım, mevzu subayların bir mağduriyete uğraması mevzuu değildir. Mevzu tamamiyle bir hizmetin aksamaması için alınması icabeden bir tedbir mevzuudur.

Bütçe Komisyonu bu kanun teklifini şu iki mucip sebeple reddediyor; diyor ki : «Doğum tarihlerine ayı yazılmamış olanlar için bir Eylül tarihi tesbit ve kabul edildiği takdirde terfilerini mütaakıp yaş haddine uğramaları temin edilmek suretiyle emsal arasında bir adaletsizlik doğuracağı...»

Muhterem arkadaşlarım, Bütçe Encümeninin bu mucip sebebi yerinde değildir. Çünkü bir Temmuz yerine subay ve askerî memurların yaş hadininin bir Eylül olarak kabul edilmesi halinde Ağustosta yapılması zaruri olan ve senede bir defa yapılan terfilerde, bu durumda olan bir subay, ehliyeti dolayısıyla Ağustosta terfi ettirilecektir. Üç beş ay evvelden müspet sicil almış, vaziyeti tesbit edilmiş olduğu halde, bu kanun muvacehesinde bir Temmuzda yaş haddine uğraması muvacehesinde bu subayın mütaakıp terfiinden

sonraki sicil ile müsbet müsmir faaliyetlerinden devlet mahrum kalmaktadır. Binaenaleyh bu teklifin hedefi subayın mağduriyetini önlemek değildir. Bunun asıl hedefi hizmetin, hizmet görebilecek vasıfta olan insanlardan mahrum edilmemesidir, o insanlara daha 3 - 5 sene müddetle vazife görmek imkânının verilmesidir. Sicil de esasen bunu temin etmektedir. Binaenaleyh bu teklifin mahiyeti, Bütçe Encümeninin ret sebebi olan subayın mağduriyeti değil, hizmetin aksamamasıdır.

İkinci sebep, Bütçe Encümeni raporunda diyor ki : (Teklif daha ziyade subay, astsubay ve askerî memurların terfi ve terfiyelerini istihdaf etmektedir.) Hiç de böyle değildir muhterem arkadaşlarım. Bu teklifte subayların terfi ve terfiyelerini istihdaf eden hiçbir mâna yoktur. Buradaki mâna, biraz evvel arz ettiğim gibi; ehliyeti sicil ile müsbet olan ve yetiştirilmesi fevkalâde külfetlere mal olan, bugün de miktarları itibariyle fevkalâde geniş ölçüde muhtaç bulunduğumuz kıymetli subayların hizmetlerinden bir müddet daha istifade etmektir.

Neden subayların yaş haddini 1 Eylül'e getiriyoruz da diğer memurlarınkini getirmiyoruz? Bunu izah edeyim.

Malûmunuz olduğu veçhile subaylar ancak 30 Ağustos Zafer Bayramında terfi ederler. Halbuki diğer Devlet memurları için böyle bir şey yoktur. Müddetlerini doldurunca ve ehliyetlerini ispat edince kadro olduğu takdirde derhal terfi etmektedirler.

Muhterem Bütçe Encümeni sözcüsününün (adaletsizlik) diye tavsif ettiği aynı durumda, meselâ kanunun saydığı emniyet, muhafaza memurları içinde tesadüfen 1 Temmuzda tekaütlüğe sevk edilmesi icabeden, fakat onu takibeden bir, iki hafta içinde terfi lâzım olan kimseler varsa, oluyorsa, elbette bunun da tasrih edilmesi memleket hizmeti bakımından, devlet hizmeti bakımından çok yerinde olur. Bu itibarla bendenizin kanaatim, encümen bunu geri alsın, lüzum görüyorsa tezekkür etsin, Devlet memuriyetinde aynı vaziyette olanlar varsa, onları da istifade ettirmek suretiyle ahengi temin etsin ve kanunu yeni baştan revizyondan geçirsin. Bendenizin mâruzatım bu kadardır.

SAİM KARAÖMERLİOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, ben iki nokta üzerinde mâruzatta bulunacağım: Bunlardan birisini Zihni Üner arkadaşım kısaca mevzuubahsetti-

ler. Behzat Bey diyorlar ki, «Bu tadilat kabul edilecek olursa diğer memurlarla subaylar arasında bir hakkaniyetsizlik ve bir ayırma olur.» Böyle bir şey mevzuubahis değildir. Diğer memurlar senenin her günü, müddetini doldurduktan sonra terfi edebilir, halbuki subaylar senenin yalnız bir gününde terfi edebilmek gibi bir tahdide tâbidir. Esasen bu tahdit de adalete uygun değildir. Bu tahdidi subaylar lehine halletmek durumuna girmemiz lâzımdır. Seneyi ortaya almak, 1 Temmuz'u kabul etmekle adaletli ortalama halletmiş bulunuyoruz. Kanunlar ayı ve günü belli olmıyan durumlarda daima vatanşın lehine tatbik edilir. Meselâ Ceza Kanununun tatbikatından bir misal arz edeyim :

Bir kız kaçırma vakası olduğu zaman kızın yaşı büyük olursa suçluya az ceza verilir. Kızın yaşında ay ve gün belli değilse faraza, 1935 yazılı bulunduğu takdirde 1935 senesinin ilk gününde doğmuş kabul edilir. Ayın ilk gününde doğarsa yaşı daha büyük olur. Bu suretle maznunun lehine hareket etmemiz lâzımgelmektedir. Bu sebeple biz de burada subayların lehine hareket etmeliyiz.

Kim temin edebilir ki, Subay Eylül ayının birinde doğmamış da Temmuz'un birinde doğmuştur veya daha sonraki tarihlerde doğmuştur. Mademki, doğduğu tarih belli değil, o takdirde lehine olan tarihi kabul etmemiz lâzımdır. Ceza Kanununun tatbikatında suçlunun yaşı tesbit edilirken, nüfusta kayıtlı bulunduğu 1935 senesi ise, o senenin son gününde doğduğu kabul edilir. En küçük yaş nazarı itibara alınır.

Bu itibarla bundan maada olan kanunlardaki tatbikat tarzı nazara alınarak bu haksızlığın giderilmesi için, muhterem arkadaşım tarafından teklif edilen kanun teklifinin kabulünü istirham ederim.

REİS — Hâdi Hüsman!

HÂDİ HÜSMAN (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar; hâdiseyi evvelâ bir mağduriyet şeklinde ortaya koyan arkadaşlar oldu, bir haksızlığı telâfi etme şeklinde ortaya koyanlar oldu, ehliyetli elemanlardan biraz daha istifade edelim tezini müdafaa eden arkadaşlarımız oldu ve nihayet en son konuşan arkadaşımız da, kaçırılan bir kızın yaşı ile suçlunun yaşlarını kıyasladı. Bu mevzuun bunlarla hiç alakası yoktur. Müsaade ederseniz kısaca arz edeyim.

Mevzuubahsolan, yeni bir mevzu değildir. Doğum günleri nüfus kayıtlarında yazılı olmıyan subaylar mevzuubahistir. «Bu gibi haller eskiden olmakta idi, bugün yoktur, yahut çok azalmıştır. Artık nüfus kayıtlarında doğum tarihleri yazılmaktadır», Yazılmıyanların adedleri esasen günden güne azalmaktadır. Halen nüfus kayıtlarında tevellüt tarihleri, ayı günü yazılı olmıyanlar yok denecek derecede azalmıştır. Filvaki diğer memurlardan farklı olarak subayların 30 Ağustosta terfileri yapılır, lâkin 30 Ağustostan iki ay evvel yaş günü, nüfusunda kayıtlı olan subaydan da, ehliyetli olmasına rağmen, istifade etmemiz mümkün olamamaktadır. Temmuz birde doğduğu yazılı ise Ağustosa kadar beklemezler; tahdidi sinne tâbi tutarlar teklif bütün subaylar için değil, nüfus kütüğünde doğum tarihi yazılı olmıyan subaylar içindir. Sonra terfilerin her sene 30 Ağustosta yapılması da tesir etmez. Bu hal her subayın tahdidi sin tarihine geldiği sene mevzuubahsolabilir. Diğer senelerde, tahdit yaşına gelmediği senelerde normal olarak terfiine hiçbir vaziyet mâni değildir. Deniyor ki; «Emekli Sandığı Kanunu demiş ki; nüfus kaydında tarih yok, ne yapalım?» Tarih kayıtlı değilse öteden beri Emekli Kanunu bu yolda bir esas kabul etmiş, (31 Temmuz emeklilik muamelelerine esas olsun), demiş. Yalnız, tahdidi sinde değil, başka muamelelerde de yani, Emekli Kanununun tabikatında da bu tarih esas tutulmuştur. Ehliyetli subay veya memurlardan biraz daha istifade etmenin yolu bu değildir. O zaman, yaş kaymakamda 60 mı, 62 ye çıkarılmak lâzımdır. General, yüzbaşı için de böyle yapılmalıdır. Esasen yüzbaşılıktan tekaüde ayrılmış olanlar pek azdır. Tahdidi sinni daha yükseklerde aramak lâzımgelir. Gayet ehliyetli bir albay, ama nüfus kütüğünde doğum tarihi yazılı: 1 Temmuz. Vaziyet ne olacaktır? Derhal emekliye sevk edilecek.

Bir nokta daha: Nüfusta kaydı yok, fakat nereden biliyorlar arkadaşlarımız ki, doğum tarihi Eylül veya Ekimdir? Belki de Martta veya Mayısta doğdu. Muhakkak 1 Temmuz dediğimizde mağduriyetini mucibolacaktır iddiası yerinde değildir. Doğduğu ay aransa, kütüklere bakılsa, kur'ann sahifeleirne bakılsa, Eylül değil, belki Ağustosta, Haziranda doğmuş olduğu anlaşılacaktır.

Arkadaşlarımız; «memurlar her zaman terfi etmek imkânına maliktirler» diyorlar. Ama

memurlarda da bir sin tahdidi vardır. Eğer bu elemanlardan istifade etmek istiyorsak yaş haddini uzatmak için arkadaşlarımız bir kanun teklifinde bulunsunlar. Memurlar için eğer nüfus kütüğünde ay kaydı yoksa bunlar 1 Temmuz tarihinde tahdidi sinne tâbi tutulurlar.

Şu eiheti de arz edeyim ki; memurlar için ayrı, subaylar için ayrı bir muamele yapmak doğru değildir. Burada bir mağduriyet mevzuubahis değildir, haksızlık mevzuubahis değildir. Ehliyetli elemanları tutmak mevzuubahistir. Demin de arz ettiğimi gibi; arkadaşlar bir kanun teklifi yaparlar; nüfus kütüklerinde, doğum ayı ve günü yazılı olan subaylar derhal yani 30 Ağustostan evvel emekliye sevk edileceklerdir. Bunu önleyecek bir hüküm getirmiyorlar. Bu sebeple burada bir ikilik yaratmak doğru olmaz. Bu kıstas umumî bir kaide, senelerden beri tatbik edilen bir kaidedir. Şuna ayrı, buna ayrı diyerek yeni bir esas koymaktansa eski hükmün aynen kalması ve Bütçe Encümeni mazbatasının aynen kabul edilmesi isabetli bir yol olur.

REİS — Kifayet takrirleri var, ancak zaten söz istemiş bir arkadaşımız kalmıştır, ona da söz verdikten sonra önergely okuyacağız.

Nusret Durakbaşa.

NUSRET DURAKBAŞA (Maras) — Muhterem arkadaşlarım, yaş haddine tâbi tutulmakta bir Temmuzun esas kabul edilmesinin gerekçesinin evvelâ izah edilmesi gerekir. Filhakika 1 Temmuz senenin ortası diye telâkki edilmektedir ama Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesinin son paragrafında, günü belli olmadığı takdirde, ayın ortası değil, başı kabul ediliyor : Ayı belli olmayınca senenin ortası olan 1 Temmuzu kabul ediyor. Eğer gün esas itibar edilirse ayın başı fakat sene esas alınırsa senenin ortası kabul edilmektedir. Meselede esasen bir ayrılık vardır : Birisinde başı, diğerinde ortası kabul edilmiştir. Onun için evvelâ bu meselenin halledilmesi gerekir.

Yaş haddine tâbi olacak kimselere eğer vaktinden evvel tekaütlük muamelesi yapılmış olursa, haksızlık mı olur, olmaz mı, elbette bunu müतालâ etmek gerekir. Eğer iş görebilecek bir durum-

da ise ve kendisi tekaüt edilmek istemiyorsa, vak-tinden evvel tekaüt edilen bir kimseye elbette haksızlık yapılmış demektir. Kendi rızası, kendi kusuru olmadan sırf nüfus memurunun veya ba-basının kusuru neticesi, 3 - 5 ay sonra doğduğu halde, evvel doğmuş gibi bir muameleye tâbi tutulursa, elbette haksızlık olur. Yalnız burada kanun teklifinin bir fıkra eklemek şeklinde değil de, tadil teklifi şeklinde gelmesinde daha büyük fayda olurdu, kanaatimce. Filhakika arkadaşım, yalnız subayları nazara almışlar, bilâhara Maliye Encümeni astsubayları da dâhil etmiştir. Yalnız subay veya astsubayları değil, heyeti umumiyesiyle bütün memurları da düşünmek lâzımdır ve memurların lehine hareket etmek mecburiyetindeyiz. Günü belli olmıyan vakalarda ay sonunu, ayı belli olmıyanlarda ise yıl sonunu esas kabul etmek lâzımdır. Yani memurun hakkının, bir günlük dahi olsa, beş günlük dahi olsa yenmemesi lâzımgelir. Bunun için de onun lehinde düşünmek, yıl sonuna yahut ay sonuna kadar uzatmak zarureti, mecburiyeti vardır. Bunun her halde tadil teklifi ile olması düşünülebilir.

Yalnız subaylara munhasır olan ve bir fıkra eklenmek suretiyle getirilmiş bulunan bu teklif ise, benim kanaatimce ikinci bir ameliyeye ihtiyaç göstereceği için, yerinde bir şey olmaz. Umumi bir şekilde bir tadil teklifi ile neitece alınırsa tahmin ederim ki, daha isabetli ve daha faydalı olur.

REİS — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un tavrini tekrar okutuyoruz.

(İçel Mebusu Yakup Karabulut'un tavrini tekrar okundu.)

REİS — Efendim, Yakup Karabulut'un Bütçe Encümeni mazbatasının reddi ile kendi teklifini kabul eden Maliye Encümeni mazbatasının müzakeresini isteyen önergesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bütçe Encümeni mazbatasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiş ve kanun teklifi reddedilmiştir.

3. — *Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Arzuhal Encümeninin 16. IV. 1958 tarihli haftalık karar cetvelindeki 450 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair tavrini ve*

Arzuhal Encümeni mazbatasını (4/44) (1)

REİS — Mazbatayı okuyoruz, efendim.

(Arzuhal Encümeni mazbatasını okundu.)

REİS — Rapor hakkında söz isteyen var mı efendim? Buyurun.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Efendim; affı talebedilen bu çocuk, her hangi sebepten olursa olsun, kızmış olduğu muallimini arkadaşını da yanına alarak, sokak başında bekliyor. Muallim vazifesinden ayrılmış eve giderken karşılıyor ve ikisi birleşip hocalarını dövüyorlar..

Velevki bu çocuğun bu heyecanı, bu deruni ıstırabı hudutsuz olsa dahi hocasına karşı böyle hareket etmesine sebep teşkil etmez. Böyle bir çocuktan memlekete hayır gelmez! Binaenaleyh idarenin verdiği karar yerindedir. Mektepten çıkartmışlardır. Encümen de doğru bir karar vermiştir. Bu çocuğu affetmemek doğru bir hareket olacaktır. Muhterem Heyetinizden encümenin kararının kabul edilmesini isterim.

REİS — Başka söz isteyen yoktur. Encümenin mazbatasının yüksek reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Mazbata kabul edilmiştir.

4. — *Vakfikebir'in Ballı köyünden Selvi Hacifettah ve Havva Hacifettah hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/15) (2)*

REİS — Mazbatayı okutuyorum.

(Arzuhal Encümeni mazbatasını okundu.)

REİS — Sabri Dilek.

SABRİ DİLEK (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar; Vakfikebir'in Deregözü köyünden Selvi Hacifettah ve Havva Hacifettah'ın hükümlü buldukları sürgün tedbirinin kaldırılması yolunda vâkı ricalarını, Arzuhal Encümeninin uygun mütalâasına rağmen, reddeden Adliye Encümeninin mazbatasını hakkında birkaç söz söylemek istiyorum.

Eğer bu, çoluk çocuk sahibi iki vatandaşın durumu kanunlarımızın normal şekli altında ıslah edilebilseydi böyle bir ricada bulunmak lüzumu hissedilmez, kanuni yoldan vaziyet düzeltilebilirdi. Anıa bugünkü mevzuatımız, kan gütme sebebiyle işlenen cinayetlerin faillerinin ya-

(1) 16 sıra sayılı matbuza zaptın sonundadır.

(2) 19 sayılı matbuza zaptın sonundadır.

kın akrabalarının, ana - babanın ve kardeşlerin, fiil işlendiği tarihte aynı dam altında oturdukları takdirde, mecburen sürgüne gönderileceğini âmirdir. Aynı dam altında oturan bu vatandaşların hususi durumlarını nazarı itibara alarak her hangi bir takdir hakkı hükmü verecek olan hâkime tanınmamıştır.

Selvi ve Havva adlı hemşirelerin durumunu anlatacak olursam, bunların hakikaten hususi bir muameleye tâbi tutulmaları icabettiğini ve sayet hükmü veren hâkimin bu hususta takdir hakkı olsaydı, onun da bu yola gidip sürgün hükmünü tatbik etmiyeceğini Yüksek Heyetiniz takdir buyuracaksınız.

Mesele şu arkadaşlar: 1952 senesinin 10 nu ayının 9 nu gününde Vakfıkebir'in Ballı köyünde bir cinayet işleniyor, Hasan Sağlam adında bir şahıs akrabalarından Yusuf Sağlam'ı öldürüyor. Trabzon Ağır Ceza Mahkemesine kaatil hakkında dâva açılıyor, dâva kaatil aleyhine hükme bağlanıyor ve hüküm kesinleşiyor. Cinayetin işlendiği tarihte kaatil ile birlikte babalarının evinde ikamet etmekte olan annesi ve kardeşleri bilâhara 13 . IX . 1956 tarihinde yine Trabzon Ağır Ceza mahkemesinden verilmiş bir kararla, 3236 sayılı Kanunun birinci maddesine göre, Vakfıkebir'den 500 kilometre uzak mesafede bir mahalde mecburen oturmaya mahkûm ediliyor. Bu mahkûmiyet kararı da bilâhara mahkûmların itirazı üzerine Temyiz Birinci Ceza Dairesinin 26 . IX . 1957 tarih ve 2248/2581 sayılı kararı ile tasdik ediliyor. Şimdi: Cinayet 1952 senesinde işlenmiştir. Sürgün tedbirinin kesinleşmesi 1957 senesindedir. Aradan beş sene bir zaman geçmiştir. Cinayet işlendiği tarihte kaatille aynı dam altında oturan annesi Fatma, kardeşi Ali, Rasim, Aziz Yusuf, Saadet, Selvi ve Havva'nın buldukları mahalden 500 kilometre uzakta bir mahalde oturmaya mahkûm ediliyorlar. Bu beş sene içinde, cinayetin işlendiği tarihten sonra, evlenme çağına gelen kızlardan Havva ile Selvi evleniyorlar, köylerinden başka bir köye gelin gidiyorlar. Cinayetin mahalli Vakfıkebir'in Ballı köyüdür. Ballı köyünden Deregözü köyüne gelin gidiyorlar. Bu müddet içerisinde her iki kızın da işiker çocuğu oluyor. İşte tam bu sırada - bizim kanunumuzda ceza demiyor - sürgün tedbiri hükme bağlanıyor ve kasbi katiyet ediyor. Bu iki kadın cinayetin işlendiği tarihte çocuk olduklarını, bilâhara evlenip bağ-

ka köye gelin gittiklerini ve bugün ikişer çocuk sahibi olduklarını arz ederek, Yüksek Meclisten hususi durumlarının, kanunlarımızın ıslahına imkân vermediği vaziyetlerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisince nazara alınarak ve bir atıfet olarak ıslahını rica eden bir talepte bulunuyorlar. Bu talep Büyük Millet Meclisine geliyor, Arzuhal Encümeninde mesele tezekkür ediliyor, Arzuhal Encümeni bu kadınların affa müstahak olduklarını kabul ederek keyfiyeti halletmek ve bir kanun lâyihası hazırlamak üzere evrakı salâhiyetli Adliye Encümenine havale ediyor. Adliye Encümeni bâzı hukuki mülâhazalar serdiyle bu kadınların affa lâyük ve müstahak olmadıkları kararıyla meseleyi tekrar Arzuhal Encümenine havale ediyor. Arzuhal Encümeni eski kararında ısrar ediyor ve mesele Heti Umumiyeye geliyor.

Muhterem arkadaşlar, memleketimizin kan gütme sebebiyle bâzı müşküller içinde bulunduğu malûmunuzdur. Kanun vâzını mevzuubahis 3236 sayılı Kanunun birinci maddesinde, kan gütme sebebiyle katil fiilini ika eden mahkûmun fiili işlediği tarihte aynı dam altında oturan ana, baba ve kardeşlerinin, 500 kilometreden az olmamak şartıyla, cinayet mahallinden daha uzak bir yere sürgün edileceğini âmir bulunmaktadır ve hâkim bu yolda, aynı dam altında oturan kimselerin hususi durumlarını takdire hak tanınmamıştır.

Kanunun katî hükmünü ıslah veya hususi durumların nazarı itibara alınması yolunda, bu 3236 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadilini mutazammın bir tadil teklifi de Büyük Meclise sunulmuştur. Ve kanun Adliye Encümeninde hali müzakerededir. Ümüdedilir ki; hattâ bendenizin şahsi kanaatimdir ki; bu kanun teklifi Adliye Encümeninde ve Yüksek Heyetinizde müspet mütalâa edilerek bu gibi hususlar için istisnalar kabul olunsun.

Bunun kabul edileceği tarihe kadar geçecek olan zaman içinde böyle hususi durumları olan kimselere karşı yapacağımız hiçbir iyilik yok mudur? Tekrar ediyorum ki; bu iki kadın cinayetin işlendiği tarihte çocuk idiler, büyüdüler evlendiler, kocaları ve ikişer çocukları var. Bu kadınları kocalarından ve çocuklarından ayırarak 500 kilometre uzakta oturmaya mecbur etmek kanunun istihdaf ettiği gayeye hizmet sayılabilir mi? Vaziyet böyle olduğuna gö-

re meseleyi ince hukuki mütalâalara göre cerh-etmeye çalışmanın şahsi kanaatime göre yeri yoktur.

«Efendim; bu bir tedbir kararıdır, böyle olduğuna göre ceza değildir, ceza olmadığına göre bir af mevzuubahsolamaz» diye bir mütalâa varidolabilirse de, hakikatta af, T. B. M. M. nin hâkimiyet hakkında mündemiçtir. Bu gibi özellik arz eden hususlarda dahî, onun bu hakkını kullanarak, kanun metni içinde donmuş tâbirlere bakmaksızın, meselenin hakiki mahiyetine nüfuz etmek ve bir atıfette bulunmak hakkı vardır. Böyle olduğuna göre evli ve iki çocuk sahibi olan bu genç kadınların ailelerinden uzaklaştırılmamalarını temin için hususi bir karar almanızı, bir atıfette bulunmanızı rica edeceğim. Bunda içtimai fayda ve adaletin yükseltilmesi de mevcuttur. Meselenin Adliye Encümenine havale edilerek bir af kanunu tasarısı ile tekrar buraya getirilmesi için istirhamda bulunacağım. Takririmin kabulünü rica ederim.

REİS — Kemal Özçoban!

KEMAL ÖZÇOBAN (Afyon Karahisar) — Muhterem arkadaşlar; bizlere dağıtılmış olan Arzuhal Encümeni raporunu okuduktan ve konuşan arkadaş dinledikten sonra, itiraf ederim ki, Yüksek Meclisin, velevki şahısları korumak maksadiyle olsun, çıkarmış olduğu kan gütmeğe mütaallik Kanununun ve buna benzer diğer kanunların tatbikinden gözyaşartıcı, acıklı sahneler tevellüdettiğini vakit vakit görüyoruz.

Arkadaşımız izah etti; Ahmet, Mehmet falan öldürüyor. Demin bahsettiğim kanun mucibince onun, sırasıyla birinci, ikinci, hattâ üçüncü dereceye kadar olan akrabalarını alıp köylerinden, canlarını muhafaza kasdiyle, (uzak yerlerde ikamete memur) şeklinde sürgün ediyorlar. Bu, ceza mıdır, himaye midir, bilmiyoruz. Şimdi; bu zavallı Selvi'nin ve onun kardeşi Havva'nın durumlarını düşünüyorum da arkadaşlar, bu kanuna rey vermemiş olmakla beraber, sefelerimizin böyle işin mağdurlarını gerektiği gibi düşünmemekten mütevellit hareketlerini doğru görmüyorum. Ve yine doğru görmediğim içindir ki, vaktiyle bu kanunun lâğvedilmesi yolunda bir arkadaşımın yaptığı teklifin reddedilmesi hususundaki görüşü desteklemiş olmaktan mütevellit vicdan azabımı tekrar etmek isterim.

Şimdi arkadaşlar, bu kanun adaleti temin eden bir kanun olarak çıkarılmıştır. Bu kanun katilin akrabalarının vücutlarını vikaye etmek maksadiyle çıkarılmıştır. Vaktiyle, 1952 de işlenmiş olan katil fiilinden sonra zannedirim 1957 senesinde ancak hüküm katiyet kesbetmiş olarak huzurunuzda geliyor. Bu 5 sene zarfında, vaktiyle birer küçük yavru olan bu kızcağızlar büyümüş, evlenmiş ve ikiye çocuk sahibi olmuşlardır. Bugün hâkim kaziyeyi muhkeme haline gelmiş olan ilâmdan dolayı, siz diyor, 500 kilometre uzakta oturacaksınız. Belki de kocası diyecektir ki; «Madem ki sen burada oturamayacaksın, senden ayrılmak mecburiyetinde kalacağım. Çünkü bir tedbir olarak kabul edilen, fakat aslında tamamen bir sürgün cezası demek olan bu cezayı birlikte çekecek kadar fedakârlık yapamam.» Bakınız arkadaşlar, Selvi ve Havva belki dul kalacaklar, belki çocukları babasız kalacaklardır, 500 kilometre uzaklarda babalarından ayrı yaşayacaklardır. Bu işin hissî tarafı.

Bir de kanunun aksak tarafları vardır. Bir arkadaşımız teklifini vermezse ben vereceğim, ben teklif edeceğim, bu kanunu kaldırmalıdır. Sizden rica ediyorum, benden evvel konuşan arkadaşım Sabri Dilek'in teklifini kabul edelim. Bu Yüksek Meclis filân veya falan meseleden dolayı lütfu atıfet etmiş, aflarda bulunmuştur, Selvi ve Havva ve çocuklarını da affeder. Fakat bu cezadır, tedbirdir gibi çeşitli esbabı mucibeleri bırakalım, Adliye Encümeni bu istirhamımızı her halde kabul eder. Ben de encümene havalesini rica ederim. (Alkışlar)

REİS — Hadi Tan! («yok, vazgeçti» sesleri)

Selâhattin Karayavuz!

SELÂHATTİN KARAYAVUZ (Trabzon) — Muhterem arkadaşlarım; bu af kanunları meselesi münasebetiyle huzurunuzu bir kaç defa işgal etmiş bulunuyoruz. Her nedense Dilekçe Encümeninin af üzerinde ısrar ettiği kararlar bizim Adliye Encümenimiz tarafından daima bozulmaktadır. O kadar bozulmaktadır ki, burada geçenlerde bir münasebetle arz ettiğim gibi, Yüksek Meclisin af kararına iktiran eden bir hâdisede, Adliye Encümeninin Tüzükteki ısrar hakkından istifade etmesi sebebiyle, o zaman alâkalı arkadaşların bulunmadığı bir celsede, Meclisin affa lâyık gördüğü bir vatandaş bu afftan mahrum kalmıştır. Zannediyorum, Adliye

Encümeni affa lâyük olup olmaması hakkında de-
ğil de, sürgün hâdisesinin ceza olmayıp bir ted-
bir hâdisesi olması yönünden mütalâada bulun-
yor. Nusret Kirişioğlu hazırlanıyor, söyleyecek
benden sonra bunları!

Mücerret olarak mütalâa edildiği zaman ceza
ise tahmin ediyorum ki, Adliye Encümeni karış-
mıyacak. Yok, eğer tedbir ise, Parlâmentodan bir
tedbiri affetmek gibi bir hataya düşmemek için,
«Tedbir haddizatında affedilecek bir müessese de-
ğildir, nasıl bunu affederiz; atıfette bulunuruz?»
diyecekler ve «ilerde parlâmento tarihini tetkik
edenler bize itabda bulunacaklardır» diye zavallı
Havva ile Selviyi kocalarından, çocuklarından
ayrı koyacaklardır. Encümence, «Bu tetkik edi-
lir de tedbir üzerinde nasıl atıfete vardınız deni-
lirse» noktai nazarından hareket edilmek sure-
tiyle karara varılıyor.

Kanaatim şudur : İster tedbir olsun, ister
ceza olsun, bugün fiiliyatta olan, mevcut vaziyet
Havva ile Selvi'nin Vakkıkebir'den beş yüz kilo-
metre uzağa gitmiş bulunmalarıdır.

Bir nokta daha var. Sabri Dilek'in sözlerinden
hissettigiime göre mahkeme tetkik etmiştir : Bu
çocuklar cinayet işlendiği zaman belki reşit dahi
değillerdi (Değillerdi sesleri)

Peki, reşidolmyan; gûya tedbir, mukabil
tarafın husumetine mâruz kılmamak ve onların
her hangi mukabil bir hareketini önlemek için
uzağa göndermek... Eğer bu tedbir mahalline
masruf bir tedbir olsa idi, o zaman meselâ İstan-
bul, Kastamonu veya Konya'da kan gütme yüzün-
den cinayetlerin hiçbirisinin olmaması lâzımdı.
Kanunun tatbikatındaki bozukluklar bunları or-
taya koyuyor. İstirham ediyorum ve Sabri Dilek
arkadaşıma tamamen iştirak ediyorum, ister ted-
bir, ister ceza olsun, temenni ederim, Yüksek He-
yetinizin atıfeti haklı olan taraftadır. Bu büyük
müessese tahmin etmiyorum ki, Adliye Encümeni
gibi bunu reddetsin. Ben Adliye Encümeninin
mazbatasının reddiyle, Arzuhal Encümeninin
mazbatasının kabulünü rica ederim.

REİS — İzzet Akçal, buyurun.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşla-
rım, Kan gütme sebebi ile işlenen adam öldürme
ve buna teşebbüs cürümleri hakkındaki Kanun
23 • VI . 1937 tarihinde meriyete girmiş olan
3236 numaralı Kanundur. Yani, yirmi seneden
fazla bir müddetten beri bu kanun tatbik edil-
mektedir. «Tatbik edilmektedir» diyorum, belki

tâbiri yanlış bulacaksınız, haddizatında tatbik
sahası bulmakta, fakat icraya müncer olacak
bir tatbikat hemen mevcut bulunmamak-
tadır. Bu kanun işlemediğinden ve insan hak-
larına aykırı hükümleri ihtiva ettiğinden do-
layı kaldırılması hususunda verilen teklif, 1952
senesinde Meclis Adalet Komisyonundan geçtik-
ten ve Umumi Heyette uzun tartışmaları mu-
cibolduktan sonra reddedilmişti. Ondan sonra
Meclise bunu kaldırmak için bir teklif veya
lâyiha gelmedi. Yalnız Sayın Reisvekilimiz Gol-
oğlu arkadaşımız haksızlıkları tamamen mahal-
len gördükleri için bunun tadilini istihdaf eden
bir kanun teklifi getirmiş bulunmaktadır. Bu
teklif halen Adalet Komisyonunda müzakere
edilmektedir. Bu kanun Anayasa hükümlerine
aykırıdır, insan haklarını tamamiyle bertaraf
eden bir kanundur. Bunun kaldırılması lâzım-
dır. Bunun için icabeden çalışmaları Hüküme-
tin mutlaka yapacağını, yapmadığı takdirde me-
bus arkadaşların işi ele alıp Umumi Heyete bu-
nun revizyonunu değil, kaldırılması hakkındaki
teklifi getireceklerine kaani bulunmak isterim.
Benim de, bu hususta hazırlıklarım bulunmak-
tadır.

Bu kanuna lüzum kalmamıştır, çünkü, Ceza
Kanununun 450 nci maddesinin tadilinde, kan
gütme suretiyle adam öldürme fiillerinin önlen-
mesi için tek faktör olarak en ağır ceza kon-
muştur : İdam cezası! Şimdi burada bu vesile
ile ben bu işin hukuki safhası hakkındaki gö-
rüşümü de arz edeceğim.

Adalet Komisyonu ne diyor? Bu tedbirdir,
ceza değildir. Bu itibarla affa gitmeye lüzum
yoktur. «Hangi tedbirden bahsediliyor?» Bu, Ceza
Kanununuzun sistemi içinde mütalâa edilen
sürgün cezasının tâ kendisidir. Evet, sürgün ce-
zasıdır. Hem öyle bir sürgün cezasıdır ki, suç
işlemiyen insanlara verilir...

Şimdi Havva ve Selvi adındaki iki günah-
sız kadın hiçbir suç işlememiş olmalarına rağmen bu ceza ile tecziye edilmişlerdir. Bu kanun-
nun 1 nci maddesine göre hâkim muhayyer de-
ğildir. Hâkim kan gütmeden dolayı işlenen bir
cinayette şahsı mahkûm edince, onun usul ve
furuunu ve kardeşlerini, karı veya kocasını ika-
metgâhlarının bulunduğu yerden başka bir yere
nakletmek için otomatikman karar vermek me-
cburiyetindedir. Hâkimin bu nakil kararı sürgün
cezasının tâ kendisidir. Kanunun ikinci madde-

siyle hâkime takdir salâhiyeti de vermemişizdir. İkinci maddesiyle; (Amca, dayı, hala, teyze, yeğen, kaynana ve kaynatasının takdir edilecek lüzuma göre, nakillerine karar verilebilir), tâbiri kullanılmıştır. Onlar için hâkim muhayyerdir. Şahısların ne fiillerini tetkik edecektir, ne bunlara karşı, ne de bunlar tarafından kan gütme suretiyle suç işlenebilir diye bir tetkik mecburiyeti yoktur.

Şimdi, vaziyet böyle olunca bu, ceza değildir de nedir? Cezadır!.. Her hangi bir cezanın affı hususu Büyük Millet Meclisinin kararıyla mümkün değil midir? Elbette mümkündür. Cezadır bu, hem de suç işlememiş şahsa verilen cezadır. Adalet Komisyonundaki arkadaşların bunu böyle anlaması lâzımdır. Kanunda; (uzaklaştırılır), yolundaki tâbiri mahiyet ve tesirine göre bizatihi neyi istihdaf ediyorsa buna dikkat ederek öylece kıymetlendirmek lâzımdır.

Arkadaşıma teşekkür ederim, dâva üzerinde durmuş ve Heyeti Umumiyeye kadar getirmiştir. Tamamiyle cezai mahiyette bulunduğu kanaim. Ben gönül huzuru ile Arzuhal Encümeninin af teklifine iştirak edeceğimi arz etmek isterim.

Aziz arkadaşlarım; bir hususu daha belirtmek isterim: 1953 senesinde bir ilmi komisyon çalışmalarına ait raporu tetkik etmişim. Bu kanunu antidemokratik, Anayasaya aykırı, insan haklarını zedeliyen bir kanun olarak mütalâa etmekte idi. İnşallah bu kanun kısa zamanda tarihe maledilir, fakat bu mâsum iki şahsın o zamana kadar mağdur olmamalarını teminen Arzuhal Encümeninin af hususundaki teklifinin kabul edilmesi çok yerinde olur kanaatindeyim. İş Adalet Komisyonuna tevdi edelim. Kanun metni tanzim ederek Umumi Heyete getirsin.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Efendim, bu konuda Adliye Encümenini menfi bir karara varmaya sevk eden âmil, kan gütme dâvalarına ait kanundaki, taraflardan sanığa mensubolup da bir çatı altında bulunanların, sürülmesi keyfiyetinin bir tedbir olduğu kanaatinin hâkim olmasıdır. Nasıl tedbir? Eğer o muhitinde kalmış olsa, maktul tarafı bir mukabelede bulunacak ve bu bir silsile teşkil edecektir. O halde; «Bunu himaye edelim, bu ölmesin, onu ölümden kurtarmak için filân yere sürelim.» diye, kan gütme

dâvalarına aidolan kanunda buna dair bir sarahat yoktur. Bu mânâyı kim çıkarıyor? Sarahati biz kendi kendimize bir teori olarak uydurmaktayız. Aslında kanunun metninde; (Himaye için filân yere sürülmesi lâzımdır.) diye bir şey yoktur.

Şu vaziyete göre hukukçu arkadaşlarımızın tatbikatta ve sairede kendi icadettiğimiz himaye, tedbirden ibarettir, diyoruz. Binaenaleyh ve bu bir ceza mevzuu değildir, o halde ceza olmazsa, af da olamaz.

Bu nasıl tatlı seymiş ki, hem lokum diye yiyorsun hem de ağzım yandı diye bağıryorsun. Bu nasıl seymiş ki, hem yaşa diyorsun, hem de sırtına da eğerini sökecek bir yumruk çekersin. Mahiyeti ceza mıdır? tedbir midir? Nedir? Evi, çoluğu çocuğu bulunan şahsın derdini önlemek mecburiyeti vardır. Bu doğru ise onu sürgünden kurtarmak, hayatı sabıkasına iade etmek icabeder.

Arkadaşlar, grek Kan gütme Kanununda ve gerekse Türk Ceza Kanununda hususi affa dair olan kısımda Anayasamızdaki bu husus için Heyeti Umumiyenin bir karar ittihaz etmesine mâni bir şey olmamakla beraber, muhtelif tarafın bütün iddialarını kabul ederek tedbirdir diyelim ama, adamı ıstırap içinde bırakıyor, evinden çocuklarından ayırıyorsa, bu sizin de arzu etmediğiniz bir iş olsa gerektir. Adam bundan beni kurtarın diyerek Meclisin merhametine dehalet etmiştir, atıfet istemektedir. O halde himayeyi mucip bir tedbir mahiyetinde olsa dahi vatandaş müztarip kılıyor mu, o halde büyük atıfetinizi onun arzusunu terviç yolunda kullanmak suretiyle bir affa varmak salâhiyetini haizsiniz. Bu itibarla Arzuhal Encümeninin, Adalet Komisyonundan gelmiş olan ve kararın reddine dair olan mazbatasına oy vermenizi bendeniz de istirham ederim.

REİS — Buyurunuz. .

HİLMİ SOYDAN (Maraş) — Arkadaşlar; Vakfıkebir'de Havva ve Selvi'ye 3236 sayılı Kanun gereğince verilen cezayı ve hâdiseyi işitmekle hakikaten Anayasanın ve İnsan Hakları Beyannamesinin bütün sarıh hükümlerine aykırı bir ceza karşısında olduğumuz kanaatine varmış bulunuyorum. Arzuhal Encümeninin noktai nazam doğrudur. Adalet Encümeninin tedbir babındaki iddiasına gelince; bir defa bu hukuk

prensipleriyle kabili telif olamaz. Sebebi? Ceza Kanunumuz cezaları asli ve fer'i olmak üzere ikiye ayırmıştır. Asli ceza olarak maznuna isnad edilen fiilden dolayı ceza verilmiş ve hüküm kaziyei muhkeme teşkil etmiş, infaz edilmiştir. Ceza şahsi olduğuna göre Ahmet veya Mehmet'in işlediği suç için, fiili işliyen şahsa verilir. Binaenaleyh, fer'i cezadan sürgün, olanı âmme hizmetlerinden veya muvakkat âmme hizmetlerinden memnuiyettir. Münakaşa mevzuu hâdisede kanun vâzı fer'i cezadan sürgünü kasdetmiştir. Binaenaleyh, Adliye Encümeninin (tedbirdir) diyerek Arzuhal Encümeninin teklifini reddetmesi, Ceza Kanunu hükümleriyle kabili telif değildir. Fiil sürgün cezası olduğuna göre bu bakımdan Adliye Encümeninin bu işi mütalâa etmesi lâzımdır. Her bakımdan hukuk prensipleriyle kabili telif olmayan fiile ait talebi teklifinin, tekrar Adliye Encümenine havalesini kabul etmenizi saygılarımla arz ederim.

REİS — Tavriri okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Selvi Hacıfettahoğlu ile Havva Hacıfettahoğlu adlı hemşirelerin Vakfıkebir'den 500 Km. uzakta bir mahalde ikamete mecbur tutulmalarına dair hükmün affı talebini reddeden Adliye Encümeni mazbatasının ademikabulü ile bir af kanunu tasarısı hazırlanmak üzere mazbatanın Adliye Encümenine iadesinin reye sunulmasını arz ve teklif eylerim.

Trabzon Mebusu
Sabri Dilek

SITKI SALİM BURÇAK (Konya) —
Encümen ne diyor?

REİS — Efendim; Adliye Encümeni kendi raporunu müdafaa edip etmemekte muhtardır. Karar Yüksek Heyetindedir.

Raporun Adliye Encümenine havalesini isteyen tavriri oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

5. *Avanos'un Sarılar köyünden Zekeriyaoğlu, Şefika'dan doğma 29 Temmuz 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/237) (1)*

REİS — Adliye Encümeni mazbatasını okutuyorum.

(Adliye Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Mazbata hakkında söz istiyen? Yok. Mazbatayı yüksek reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Adliye Encümeni mazbatası kabul edilmiştir.

6. — *Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülmiyen 1 423 813 lira 98 kuruşun terkinini ve 54 892 lira 33 kuruşun affı hakkında Başvekâlet tezkereleri ve Bütçe Encümeni mazbatası (3/97, 3/229) (1)*

REİS — Mazbatayı okutuyoruz.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu)

REİS — Mazbata hakkında söz istiyen.. Yok.. Bütçe Encümeni mazbatasını oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

7. — *Mardin'in Daşiyân köyünden Bedirhanoğlu, Hıdır Çaç'a'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/242) (2)*

REİS — Mazbatayı okutuyoruz.

(Adliye Encümeni mazbatası okundu)

REİS — Aziz Uras.

AZİZ URAS (Mardin) — arkadaşlarım, bendenizin ceza hukuku veya alelittlak hukuk hakkındaki bilgimin, her hangi bir hukukçu arkadaşın tıp nosyonundan çok daha dün, çok daha az olduğunu bilerek sizleri doğrudan doğruya hukuki meseleler üzerinde tasdi etmekten tamamen hazer ederim. Beni bu kürsüye sevk eden garip bir tecellidir, bir (Superstition) dur.

Arkadaşlarım, bu adamın idam mazbatasından bundan takriben bir sene evvel bu Meclise gelmiştir. Her ne sebepten ise bilmiyorum, geri almıyor.

Geri alındığına nazaran, demek ki, bir tasdihi karar için geri alınmış.

Ben tesadüfen bu adam için alâka duydum. Bu adam hakkına söylentiler oluyor. Öğrendim ki bu adam fakir bir ailenin çocuğudur. Mersin'e gidiyor. Ve bir çiftlikte çalışıyor,

(1) 18 sıra sayılı matbuua zaptın sonundadır.

(2) 24 sıra sayılı matbuua zaptın sonundadır.

(1) 20 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

ücret alıyor. Bir gün çiftlikte bir yerde sarılı bir silâh görüyor, kaçak bir tüfek. Mahallî örfü âdeti dolayısıyla (silâh bulunduğu yerde alınır) sözüne uyarak silâhı alıyor ve yola çıkıyor. İşî eşkiyalığa döküyor. Yolda giderken birkaç adama rastlıyor; bir tanesinden bir çeket, bir tanesinden yedi buçuk lira para gasbediyor. Bir diğerine de «soyun!» derken bu kimse üzerine geliyor ve «dur» demesiyle beraber adamı vuruyor ve kaçıp gidiyor.

Buraya kadar hâdise alelâde bir katildir. Ben kanaatimce bu adamı idam edilmesi lâzımgelen bir adam olarak telâkki ederim. Ancak bundan sonra bâzı hâdiseler ve malûmat bendenizi bu kürsüye atıfet istirhamı için sevk etmiştir.

Arkadaşlar, bu adam bu katil hâdisesini yaptıktan sonra Suriye'ye kaçıyor. İdam hükmünü giyiyor veya giymiyor. Ben bir hukukçu veya bir avukat olmadığım için o hususta bir tetkik yapmadım. Yalnız dosyayı merak saikasıyla gördüm; bu adam kendisini müdafaa için hiçbir avukata nail olamamış. Mahkemeye gittiği zamanda baronun alâkasını rica etmiş, fakat bir alâka görememiş. Ve musırın avukatsızlıktan şikâyet etmektedir. Bu da benim için bir mevzu değildir. Atıfeti bunun için de istememekteyim.

Arkadaşlar, bu adam Süriye'ye gidiyor. Süriye'de Hükümet Reisimizin bulunduğu bir sırada Süriyelilerin komünist komitesi tarafından tahrik edilen bir cemmigafir sancağı isteriz falan şeklinde bir nümâyış yapıyorlar ve nümâyış esnasında bize ağza alınmıyacak kadar küfür ve tecavüz yapıyor. Bu adam o sırada Şam'da bu toplantının yapıldığı yerde bulunuyor ve neticede tahammül edemiyor, üzerlerine atılıyor, gırtlğından yakalıyarak bir ikisini yaralıyor ve kaçıyor. Orada linç edilecekken zor kurtuluyor, yakalanıyor ve bize teslim ediliyor.

Ben doktorum. Bize hocalarımız okuttular ve dediler ki, «vilâdî ve fitrî caniler, bünyevi caniler ve kaatiller hiçbir zaman millî, hamasî, merhamet ve sefkat gibi insan hisleriyle mütehalli değildirler. Bunlar ancak haleti mebnâda ve o'da hayvani ve insiyaki olarak belki çocuk sevgileri vardır. Diğerlerinin hiçbir şekilde millî, hamasi hisleri, vatan sevgileri, ana - baba sevgileri ve merhamet diye bir hisleri mevcut değildir.»

Arkadaşlarım, bu tesadüfler silsilesi, bu adamın mazbatasını daha evvel buraya getirdi ve

geri götürdü. Bendeniz bir tetkikat yapmak imkânını pek bulamadım. Suriye'deki hareketleri neticesinde Hükümetimize teslim edilmiştir. Ben bütün bunlara muttali değilim ve dosyasını da avukatça tetkik etmeye bilgim müsait değildir. Bu sebeple kendisini müdafaaaya salâhiyetim yoktur. «Adam üstüme geldi, ben de vurdum» diyor. Kanununun bürüt hükümleri başka türlü karar vermeye imkân vermediği için, ben Temyizin verdiği hükümlere hürmet ederim - verilen kararda elbet isabet vardır. Ancak bu hâdise üzerinde bir süpterestisyon; bir nevi mânevi tazyik yapmıştır. Bundan dolayı belki bu adam hakiki bir cani değildir. Onun için cezasının müebbet küreğe tahvili noktasından Meclisin Yüksek hükümlerlik ve atıfet hakkını kullanması için bir önerge veriyorum. Takdir sizindir. Belki bu mânevi sebep sizin viedanlarınızda mâkes bulacaktır. Onun için önergemizin nazarı dikkate alınmasını istirham ediyorum.

MEHMET DÖLEK (İçel) — Muhterem arkadaşlarım, hâdise Aziz Uras Beyin söylediği gibi tecelli etmemiştir. Bir kere idama mahkûm olan bu hükümlünün avukatı vardır. İçel Barosuna kayıtlı avukat Ruhi Sucularlıoğlu'dur.

AZİZ URAS (Mardin) — Son zamanlarda, tashihi kararda ancak.

MEHMET DÖLEK (Devamla) — Evvel veya sonra... İdam mahkûmu olan hükümlü Mersin Ceza Evinden firar etmiş Adana'da bir polis tarafından yakalandığı sırada bu polisi öldürmüştür. Aziz Uras Beyin bilgisi bu bakımdan noksandır.

AZİZ URAS (Mardin) — Bundan benim haberim yok.

Dosyada bir polisi öldürmek diye bir şey mevcut ise teklifimi derhal geri alıyorum. Böyle bir vaziyet olmadığını arz ederim. («Encümen, encümen» sesleri)

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ ZEKİ KUMRULU (Ordu) — Muhterem arkadaşlar, idamına karar verilen Hıdır 1951 senesi Şubat ayının 15 nci günü hâdiseyi işlemiştir. Hâdisenin işleniş tarzı şöyledir :

Adana'da bir çiftlikte asker firarisi olarak çalıştığı sırada ağası ile arası açılıyor, oradan ayrılıyor. Bir kaç gün sonra tekrar çiftliğe dönüp çiftlikte bulunan bekecinin mavzerini çalmak suretiyle firar ediyor. Ve Tarsus köylerinde müselaş bir şekilde gezmeye başlıyor. Bu sırada ken-

disine tesadüf eden bir çok kimselerle konuşuyor ve akşam karanlık bastıktan sonra yola çıkmak suretiyle soygunculuğa başlıyor. Bir iki kişiyi soy-maya teşebbüs ettikten sonra yoldan geçen mak-tule tesadüf ediyor ve maktule «ceketini çıkar bana at!» diyor. Bunun üzerine maktül kaçmaya tevessül ettiği bir anda mavzerini çekiyor onu öldürüyor, sırtındaki ceketini alıp kaçıyor. Mavze-rini yanında bulunan bir teliz çuvala sarıyor telizin içine bâzı fidanlar da koymak suretiyle ilk rasgeldiği Yenice istasyonunda trene binerek Ma-latya'ya gidiyor. Tren Malatya istasyonuna mu-vasalat ettiği zaman su içmek için indiği sırada kondoktor kompartımanda bir çuvalı buluyor. Çuvalı muayene ettiği zaman silâhı ele geçiriyor. Bunun üzerine bir zabıt tutuyor ve silâh istasyon şefine teslim ediliyor. Bilâhara suçlu Suriye'ye kaçıyor ve iadei müerimin yoluyla Türkiye'ye iade ediliyor, C. Müddeiumumisi tarafından alınan ifadesinde suçunu ikrar ediyor, suçunu ikrar et-mekle beraber kendisini hâdise günü vaka ma-halli civarında görenler teşhis ediyorlar. Ölüden çıkan merminin o silâha aidolup olmadığı tetkik ediliyor ve mutabakat bulunuyor. Ayrıca adli tıbbâ sevk ediliyor, tıbbî adlîde müşahede altına alınıyor ve nihayet mahkeme idam kararını veri-yor. Temyiz kararı usule ait - sübuta değil - nok-talardan bozuyor. Bunlar da ikmal edildikten sonra idam kararı Temyize tasdik ediliyor. Bun-dan sonra silâhın çalınmasına ait bir şahidin din-lenmemesi ileri sürülerek tashihi karar yoluna müracaat ediliyor. Temyiz bunu zati mesele ile alâkalı bulmuyor ve tashihi karar talebini redde-diyor. O şahidin ifadesinin okunmasıyla iktifa ediliyor.

Nihayet mesele Meclise intikal ediyor ve hük-mün infaz veya ademiinfazı yolunda karar taleb-ediliyor.

Encümen, kanuni tatbikat bakımından ve sair hususlarda hiçbir eksiklik görmemiş ve cezanın tahfifi veya kaldırılması hususunu derpiş edecek hiçbir nokta bulunmadığı için hükmü tanzim edilen mazbata ile huzurunuzca sevk etmiştir. Hâ-dise budur.

Ben Aziz Beyi kısmen dinliemedim. Zanne-diyorum, Suriye ve sair yerlerde bâzı hamasi ve vatanperverane hareketlerinden bahsediyorlardı. Dosyada böyle bir malûmat mevcut değildir. Bu bizim malûmatımız dışındadır. Hukuk tekniğine göre hüküm tamamıyla yerindedir.

SIRRI ATALAY (Kars) — Polisi öldürme meselesi var mıdır?

ADLİYE ENCÜMENİ ADINA ZEKİ KUM-RULU (Devamla) — Polis hâdisesi mevzuubahis değildir. Dosyada böyle bir şey yoktur. Esasen işlemiş olduğu suç, Ceza Kanununun tavsifi ba-kımından idam hükmünü vermeye kâfi bir suç-tur. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Müsaade ederseniz bir mâruzatta bu-lunacağım :

Görülüyor ki, bir şahsın hayatı ile ilgili bir karar vermek durumundayız. Burada iki mühim mesele mevzuubahsoldu. Birisi bu şahsın lehinde olarak Suriye'de birtakım hâdiselerin olup olma-dığı, bir diğeri de gene bu şahsın aleyhinde ola-rak ikinci bir katil hâdisesinin olup olmadığıdır. Encümen dahi bunlara katî bir cevap verecek durumda değildir. Bunlar ancak hükümetçe ve-rilecek izahattan sonra aydınlanacak hususlardır. Bu itibarla meselenin gelecek inikada bırakılma-sını ve hükümetten alınacak izahata göre bir ka-rara varılmasını oyunuzca arz edeceğim : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiş ve müzake-resi gelecek inikada bırakılmıştır.

8. — *Rize mebusları İzzet Akçal ve Muzaf-fer Önal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli San-dığı Kanununa bir ek ve bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Büt-çe encümenleri mazbataları (2/9) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir. Tadilname mevcut değildir.

Birinci maddeyi okuyoruz efendim.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu-na bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuri-yeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ek madde — Emekli, âdi mâlûllük veya va-zifo mâlûllüğü aylığı alanların ölümü halinde, sağlığında beyanname ile gösterdiği kimseye, eğer beyanname vermemiş ise ailesine, almakta olduğu emekli aylığının (Harb mâlûllüğü zammı hariç) bir aylık tutarı yardım olarak ve tediye emri beklenmeksizin emekli maaşını veren ku-

(1) Birinci müzakeresi 13 ncü Inikat zaptın-dadır.

rum tarafından ödenir.

Şu kadar ki, bu kanuna göre yapılacak yardım miktarı en alt derecedeki Devlet memuru-na 4598 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (C) fıkrası gereğince yapılacak yardımdan daha az olamaz.

Yapılacak bu nevi ödemeler yazı ile istenilmesi üzerine emeklinin mensup bulunduğu en son kurum tarafından iki ay içinde ve faturası karşılığında, ödemeyi yapan sandığa tesviye olunur.

Bu nam ile ödenecek paralar hiçbir suretle haciz ve temlik edilemez.

REİS — Efendim; bu maddeye bir fıkra eklenmesi hakkında önerge var, okutuyorum.

Yüksek Riyasete

Sandığın kanununda münderiç çeşitli gelirleri 5434 sayılı Kanunun 14 nci maddesinde mahiyetlerine göre gruplandırılarak çeşitli fıkralar halinde tadat edilmiştir. Faturası mukabilinde tahsil edilen gelirler de bu maddenin (J) fıkrasına ithal edilmiştir. Sandığın bütün gelirlerini toplu halde tasnife tâbi tutan bu maddeye yeni kabul ettiğimiz ölüm yardımının da kanunun prensibine uygun olarak ithalini teminen halen müzakere mevzuu olan kanun teklifindeki ek maddenin sonuna ilişik olarak sunulan fıkranın ilâvesini arz ve teklif ederiz.

Çorum Mebusu
Yakup Gürsel

«Bu paralar 5434 sayılı Kanunun 14 nci maddesinin (J) fıkrasında sayılan gelirlerden maduttur.»

REİS — Önergeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Encümen filhal iştirak ediyor mu?

ENCÜMEN ADINA KENAN YILMAZ
(Bursa) — İştirak ediyoruz.

REİS — Encümen filhal iştirak ettiğine göre maddeyi bu fıkranın ilâvesiyle reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu ieraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9. — *Manavgat'ın Ilıca köyünden Durmuş Alioğlu, Fatma'dan doğma Mehmet Sert'in affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/11) (1)*

REİS — İkinci müzakeredir. Tadil teklifi yoktur. Birinci maddeyi okuyoruz.

Manavgat'ın Ilıca köyünden Durmuş Alioğlu, Fatma'dan doğma, Mehmet Sert'in affı hakkında Kanun

MADDE 1. — Fatma Kır'ı yaralamaktan dolayı Manavgat'ın Ilıca köyünden Durmuş Alioğlu, Fatma'dan doğma 11. IX. 1939 doğumlu Mehmet Sert'in Manavgat Asliye Ceza Mahkemesinin 27. IX. 1956 tarihli ve 1954/130 esas, 1956/141 karar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu on ay hapis cezası affedilmiştir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına Adliye Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kanun kabul edilmiştir.

10. — *İspir'in Karakarmış köyünden Salih oğlu, Havva'dan doğma 1340 doğumlu Sadettin Polat'ın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/12) (2)*

REİS — İkinci müzakeresidir, maddeyi okuyoruz :

(1) Birinci müzakeresi 15 nci İnikat zaptındadır.

(2) Birinci müzakeresi 15 nci İnikat zaptındadır.

İspir'in Karakarmış köyünden Salihoğlu, Havva'dan doğma, 1340 doğumlu Sadetin Polat'ın affı hakkında Kanun

MADDE 1. — İzin tecavüzü suçundan dolayı İspir'in Karakarmış köyünden Salihoğlu, Havva'dan doğma, 1340 doğumlu Sadettin Polat'ın 131 nei Piyade Alayı Kumandanlığı Askerî Mahkemesinin 30. VIII. 1957 tarih ve 1957/40 esas, 1957/28 karar sayılı ilâmiyle malûkum olduğu beş ay hapis cezası ile fer'î cezası affedilmiştir.

REİS — Madde üzerinde tadilname yok, maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına Adliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11. — *Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (1/206) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen?

Buyurun Kâmil Boran.

M. KÂMİL BORAN (Mardin) — Muhterem arkadaşlar; elimizdeki kanun lâyihası ordu müfettişlerine ordu kumandanı unvanının verilmesini derpiş ediyor. Yani yine meselelerin özü ve esası ile değil, teferruat ve zevahiriyle uğraşıyoruz.

Ordu müfettişlerine ordu kumandanı değil daha da yüksek unvanlar verilmekle, bunların cidden çok ağır hizmetlerini karşılamaya ve tahammül edilmez geçim şartlarını kolaylaştırmaya imkân var mıdır?

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde, bu suretle büyük mesuliyet deruhde etmiş kumandanlara uygun bir unvanı sağlamış olacağı ileri sürülüyor. Bugün orgeneralinden en kідemsiz

astsubayına kadar Türk silâhlı kuvvetlerinin şerefli mensuplarından hangisi ağır mesuliyetinin karşılığını alabilmektedir? En ezici geçim şart ve gaileleri içinde şerefleriyle yaşayabilmek için âdeta mucizevi bir ceht ve gayret sarf eden bu fedakâr vatan hadimlerinin esas dert ve ıstıraplarına bir çare bulmayı düşünmeyip böyle süs kabilinden işlerle uğraşarak vazifemizi yaptığımızı sanıyorsak aldanıyoruz arkadaşlar. Hükümetten rica ediyorum, Türk silâhlı kuvvetlerinin huzur içinde hizmet görme şartlarını bir an evvel temin etsin.

REİS — İlhan Sipahioğlu.

İLHAN SİPAHIOĞLU (İzmir) — Çok muhterem arkadaşlar, sadece bir unvan meselesine mütedair bir kanun teklifi görüşülürken, meseleyi tamamen apayrı bir zaviyeden ortaya atmakta ben hüsünüyet görmemekteyim. Ordu mensuplarının terfihi, daha rahat bir hayata kavuşturulması hepimizin arzusu ve hattâ vazifemizdir. Ama çok rica ederim, Kâmil Boran arkadaşımız meseleyi başka bir mecraya sevk etmektedirler ve hissiyatı tahrik etmekte ve hattâ tahribetmektedirler. Bu tarzda bir konuşma yapması tek kelime ile ordu mensuplarına karşı göstermemiz icabeden hürmete aykırıdır.

Teklif üzerinde görüşülmesi iktiza ederken onu Millî Müdafaa meselelerine kadar götürmek asla doğru değildir. Mesele üzerine eğilelim, mesele üzerinde görüşelim. (Soldan bravo sesleri)

M. KÂMİL BORAN (Mardin) — Hükümetten sorduğum suale, yaptığım ricaya cevap versinler.

REİS — Selim Soley.

SELİM SOLEY (Ankara) — Çok muhterem arkadaşlar; müfettiş yerine kumandan tâbirinin kullanılmasını şahsan memnuniyetle karşılarım. Vaktiyle kolordudan daha yukarı askerî birlikler ve kumanda kademeleri bulunmadığından dolayı ordu kumandanı tâbiri yerine ordu müfettişi tâbiri kullanılmakta idi. Ordu müfettişi tâbiri devrini yaşamış, geçirmiş, eskimiş bir tâbirdir, sui generis bir tâbirdir. Halen küçük memleketlerden birkaçı hariç, bilhassa mensubu bulunduğumuz NATO memleketleri camiası içinde, âdeta sivile kaçan böyle bir tâbir yoktur. Esasen orduya kumanda eden çok muhterem kumandanlar en yüksek mevkide bulunmaktadırlar. Bu

bakımdan ordu müfettişi tâbirine bâzı kanunlar, nizamnameler hariç, hiçbir yerde tesadüf edilmemekte ve ordu içinde küçüğünden büyüğüne kadar hiç kimse ordu müfettişi diye değil, ordu kumandanı geliyor, ordu kumandanı teftiş buyuracaklar, ordu kumandanı şöyle yapacaklar diye söylemektedir. Bu itibarla kanunun lehinde ve müsbet oylarınızla hareket olunmasını Yüksek Heyetinizden rica ederim.

REİS — Necati Tanyolaç.

NECATİ TANYOLAÇ (Zonguldak) — Çok muhterem arkadaşlarım, bu ordu müfettişliği tâbirinin mânevî bir kusuruna işaret etmek isterim. Bu da: Bizim ordumuza, Osmanlı İmparatorluğunun Birinci Dünya Harbini kaybetmesinden sonra girmiş bulunmaktadır. Ondan evvel ordu teşkilâtımızda ordu müfettişliği mevcut değildir. Mütareke devri ile beraber ordumuzda ihlâl eden teşkilâtımızın, terhis olunan ordumuzun bakıyelerini bir araya toplamak ve bir müfettişin uhdesinden teşkilâtlandırmak üzere verilmiş bir isimdir. Binaenaleyh Milli Müdafaa Encümeninin bu mevzudaki teklifini kabul etmemiz lâzımdır. Bu yalnız bir isim dâvası değildir. Bu ad sözümün başında da arz ettiğim gibi, bize mânevî bir sıkıntı vermekte idi. Hakikatte personel, istihbarat, harekât ve lojistik sıfatlarını bünyesinde toplıyan bir başa, hakikaten kumandan demek lâzımdır. Bu ismi ordu müfettişi olarak adlandırmak eski acı günleri devam ettirmek demektir. Türk Ordusu şerefli, muhterem ve çok kıymetli varlıklarla doludur. Kumandan olan kimseye müfettiş değil, kumandan demelidir. Bu sebeple teklif yerindedir ve bendeniz hasaten kabulünü rica ederim, arkadaşlarım.

REİS — Başka söz istiyen... Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanı «Ordu Kumandanlığı» olarak değiştirilmiştir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

12. — *Nakil vasıtaları hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/239) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde Mehmet Kâmil Boran, Kemal Sarıbrahimoğlu, Esat Mahmut Karakurt, Sırrı Atalay, söz almışlardır.

Kâmil Boran.

M. KÂMİL BORAN (Mardin) — Muhterem arkadaşlar, müzakere konusu kanun lâyihası üniversite rektörlerine birer makam arabası tahsisini derpiş ediyor. Mesele yalnız bu cepheden ele alınırsa basittir, teklif yerindedir. Keşke imkân olsa da, sadece rektörlere değil, dekanlara, hattâ profesörlere de birer nakil vasıtası temin edilebilse. Cümlesi böyle bir âlâkaya ve itibara lâyıktırlar. Fakat meselenin başka iki cephesi daha var. Ben bilhassa bunlar üzerinde duracağım. Kanun lâyihasının adı: «Nakil vasıtaları hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası» Sanki, nakil vasıtaları hakkındaki kanun hükümlerine riayet edilmektedir. Devlet vasıtaları, Devlet benziniyle hanım ve çocuk taşımaktadır. Resmî arabalar pavyon ve gazino kapıları önünde beklemektedir.

REİS — Rica ederim Kâmil Bey, mevzu naricine çıkmayın.

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Efendim, tatbik edilmeyen kanuna ek kanun çıkarıyorsunuz. Onun tatbikatından bahsetmek gayet tabii ve yerindedir.

REİS — Lütfen rektörlere bir araba verilmesinin münasib olup olmayacağı mevzuu üzerinde konuşun...

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Evvelce bir başka kanun lâyihasının müzakeresi sırasında yaptığım tenkid ve ikazlar semere vermemiştir. Hükümet haklı tenkid ve ikazlara itibar etmeyi besbelli şanına lâyük bulmuyor.

(1) 7 S. Sayılı matbuza zaptın sonundadır.

Bu, kendi bileceği bir iş. Her halde avakıbine katlanmayı da göze almıştır. Meselenin ikinci cephesi daha da mühim. Kanun lâyihası iktidarın sakım ve hatalı bir itiyadının insan ve medeniyet hak ve hürriyetlerine verilen...

REİS — Biliyorsunuz bu arabaya re'sen Hükümet rey vermiyor, kanunlara siz rey verirsiniz, isterseniz vermezsiniz. Lütfen kanun mevzuu üzerinde idarei kelâm ediniz.

MEHMET KÂMİL BORAN (Devamla) — Mevzuun tam üzerindeyim. Bu kanunun tatbikatı dolayısıyla Yüksek Meclise mâruzatta bulunuyorum.

Bir politika adamının karar ve işaretiyle ilim adamlarının kürsülerinden atılabildikleri bir üniversitenin rektörüne makam otomobili tahsis ediliyor. Rektöre otomobil vererek, profesörlerin yapı kooperatifine..

REİS — Kâmil Bey, istirham ediyorum. Rektöre otomobil verilmesiyle kooperatifin, profesörün çıkarılması, girmesi gibi hususların alâkalı olduğuna zâtı âliniz kaani misiniz? Size bunları söylemek için ilerde fırsatlar çıkabilir. O zaman konuşursunuz.

MEHMET KÂMİL BORAN (Devamla) — Kanun, bir itibar ve alâka nişanesi olmak üzere bir otomobil tahsisini derpiş ediyor. Ben de hakiki ve samimî itibar ve alâkanın nasıl olması lâzımgeldiğini söylüyorum.

REİS — Çok rica ederim, sadetten çıkmayınız ve bu kanun mevzuu dâhilinde kalınız.

MEHMET KÂMİL BORAN (Devamla) — Yapı kooperatiflerine arsa va'dederek üniversiteyi kendi irade ve görüşlerine râm edeceklerini, baskılarının kefaretinin ödiyeceklerini sanıyorlarsa bu, boş hayaldir.

REİS — Beyefendi, istirham ediyorum, ikinci defa sizi sadede dâvet ediyorum. Rica ederim, sözlerinizin bununla alâkası yoktur. Rektöre araba verilsin mi, verilmesin mi, meselesi ile, iktidarın üniversiteye baskı yapmasının ne alâkası vardır

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Tam sadet içindeyim. Hükümet cevap versin.

REİS — Hayır efendim, Hükümet de cevap verirken sadet içinde konuşmaya mecburdur. Zatîâliniz sadet dışına çıkmayın. Hükümet de çıkmasın. Biz de burada vazifemizi Tüzüğümüze uygun olarak yapabilelim.

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Hükümet serbestir.

REİS — Kâmil Bey, Hükümet de sadet dışına çıkamaz. Ama, siz de tahrik etmeyin..

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Sözlerimde bir tahrik yoktur.

REİS — Sadet dışına çıkmamanızı tekrar rica ederim.

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Kanunun tümü üzerinde konuşuyorum. Sadet dışında konuşmuyorum. Gösterişi, sahte itibar ve alâkayı artık bırakalım. Evvelâ üniversiteye üniversite haklarını tanıyalım. İlmî otoritesine müdahale etmekten, ilmi, politikakanın emrine geçirmek sevdasından ve gayretinden vazgeçelim. Üniversitenin hakkı olan saygıyı ancak o şekil ve şartlarla gösterebiliriz.

REİS — Bu sözlerin otomobil meselesiyle ne alâkası var? Bir otomobil meselesini ilimle, politika ile nasıl alâkalandırıyorsunuz?

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Reis Bey, lütfen grupunuzdan bir karar alınız ve nasıl konuşulacağını tesbit ederek elimize veriniz öylece konuşalım.

REİS — Efendim, Dahilî Nizamnamenin bu hususta hükümleri vardır. Onu okumak lütfunda bulunsaydınız bu şekilde konuşmazdınız.

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Milletvekillerinin sözlerini kesmek değil konuşmalarını sağlamaktır, sizin vazifeniz.

REİS — Efendim, Riyasetin vazifesini Dahilî Nizamname tâyin etmiştir. Mebus Nizamnameye uygun konuştuğu müddetçe hatibin rahatça konuşmasını temin etmek Riyasetin vazifesidir. Bunun yanında hatibin sadet dışında konuşması halinde de Riyasetin vazifesi ihtar etmek ve ısrar halinde hatibin sözünü kesmek muamelesi yapmaktır.

M. KÂMİL BORAN (Devamla) — Milletvekillerine konuşmak imkânı vereceğiniz yerde kesmek gibi menfi cereyana kaptırmışsınız.

REİS — Efendim, hakikat aşikâr. Beni tenkid etmelerine bile müsaade edip konuşmakta serbest bırakıyorum. Nasıl olur da sözünü kesmiş olurum efendim?

Kemal Sarıbrahimoğlu (Yok, sesleri)

Esat Mahmut Karakurt.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Efendim, mâruzatım kısaca şudur;

Üniversite, bir memleketin medeniyet sahasındaki mevkiini gösteren, ona itibar ve vakarını tâyin eden en yüksek ilim müessesesidir. Yarının istikbali olan gençleri ellerine teslim edeceğimiz müessesenin profesörlerine, doçentlerine ve hepsine hürmet ve itibar göstermek, kendimize hürmet göstermek demektir. Binaenaleyh, Hükümetin üniversite rektörlerine birer otomobil tahsisi hakkındaki bu lâyiha tam yerindedir ve hepimiz tarafından kabulünü, yüksek gençliğe ve ilme göstereceğimiz şükranın ifadesi olacaktır. (Bravo, sesleri)

REİS — Sırrı Atalay.

SIRRI ATALAY (Kars) — Muhterem arkadaşlar, üniversite rektörlerine makam otomobilinin tahsisi istenmektedir. Eğer nakil vasıtalarının Türkiye'de bugün millete 120 milyon liraya mal olmadığını, 120 milyonun üzerinde bir yükün bu milletin omuzları üzerine çökmemiş olduğunu bilmeseydim Esat Mahmut Beyin heyecanlı noktai nazarına iştirak ederdim. Bugün Türkiye'de nakil vasıtalarının bütçeye yüklediği külfet yılda 120 milyonun üstündedir ve her gün de artmaktadır. 1947 bütçesi görüşülürken Demokrat Parti Meclis Grubu Sözcüsü olarak Sayın Adnan Menderes o zaman, bugünkü gibi 120 milyonun üzerinde değil, 10 milyon civarındaki bütün nakil vasıtalarının masrafları için bakın neler söylüyordu :

26 . XII . 1947 de Adnan Menderes Demokrat Parti Meclis Grubu adına bütçe üzerinde konuşuyor :

«Makam ve hizmet otomobilleri satın alınarak zatlara tahsis olunmak üzere bu yıl yine aynı miktarlarda bu paranın sarf edilmiş olduğu ve bu otomobillerin nasıl israf ile birçoklarının da kanunsuz olarak kullanıldıkları düşünülecek olursa, bu yeni tahsisat karşısında nasıl bir kükme varmak icabeder?»

Unutmamak lâzımdır ki, bir otomobilin amortismanı ile beraber yıllık masrafı 10 bin lira civarındadır.»

Bugün 30 bin liradan aşağı değil, bir ve-kile 125 bin liraya bir otomobil getirilmek isteniyor. Sorarım size, bu fakir memlekette 125 bin liraya bir otomobil getirip bir zata tahsis

edilmesine gönlünüz razı mı? (Soldan, «razı» sesleri)

Devam ediyor :

«Bu memlekette bir avuç zata otomobil tahsis etmek için yılda 10 - 15 milyon lira ödemek... Diğer Devlet müesseseleri ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ve binek otomobillerindeki birçok otomobilleri hesabı da ayırdır.»

Fikirler, idealler insanların kendi öz evlâtlarıdır.

Demokratik zihniyet olarak kendi evlâtları gibi fikirlerini sevmek korumak mecburiyeti vardır ve demokrasi ancak böyle kurulur.

1947 de, sizler muhalefette iken, noktai nazar olarak, parti olarak resmî otomobil saltanatı karşısında bunu istemiyor muydunuz. Bugün iktidardasınız, resmî otomobil saltanatı on misli artmıştır. Biz önlenmesini isterken karşı koyorsunuz.

Buna sizlerin viedanız razıdır, diyorum, buradan arkadaşlarımız razıyız diyorlar. Bu zıva hakkında son sözü millet söyleyecektir. Bugün 100 lira ile ayda geçinmek mecburiyetinde olan vatandaşlar vardır. Bugün Türkiye'de 20 bin mektepsiz köy vardır, niçin ben otomobil tahsis edilmemesini istemiyorum, işte sebebi bu, zaruretler ve ıstıraplar varken gösterişçi ve masrafçı zihniyeti bırakalım artık diyorum. Bugünkü Türkiye'mizin şartlarını söylüyorum. Memlekette yirmi bin köy mektepsizdir. Bu vaziyet karşısında 120 milyon liralık bir resmî araba saltanatı sürmek yazıktır! Buna sizin de razı olmamanız lâzımgelir. Dün bu dâvaya sahip çıkarken bugün ona sırt çevirmeye hakkımız yoktur. Üniversite rektörlerine elbette ki makamları icabı otomobil verilmesi lâzımdır. Ancak: bugünün şartları içinde; 120 milyonluk muazzam araba saltanatı karşısında ve yine masrafçı ve gösterişçi zihniyet karşısında benim gönlüm böyle bir masrafa razı olmuyor lâyiha-nın reddini istirham ederim.

REİS — Nusret Durakbaşa.

NUSRET DURAKBAŞA (Maraş) — Muhterem arkadaşlarım; sadece bir protokol meselesi öne sürülerek üniversite rektörlerine bu kanun lâyihasıyla araba tahsisi talebedilmektedir. Bu esbabı mucibe, muhakkak ki yazıftır. Üniversiteler Kanununun 63 ncu maddesini müsaadenizle bir defa okuyacağım:

«Üniversite ordinaryüs profesörleri ve profesörleri, her türlü protokol işlerinde Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay üyeleri için uygulanan usullere bağlıdır.»

Bununla, bunların emirlerine bir otomobil tahsisi arasındaki irtibat ve alâka nedir? Bir türlü anlayamadım. Bir defa rektörlerden evvel profesörlerin idari olarak bağlı buldukları dekanlıklar, hattâ enstitü direktörlükleri vardır. Evvelâ bunlara, ondan sonra rektörlere kadar bir sıra takibedilmesi, lâzımgelir. (Soldan gürültüler). Benim fikrim şayanı kabul olur veya olmaz. O ayrı mesele. Bu meselenin ne şekilde izah edildiğini anlayamadığımı tekrar ediyorum.

Geçen sene burada Büyük Meclisin huzuruna Meclis Reisvekilleri için de araba tahsisi teklifi getirilmişti. Fakat bu teklif kabule şayan görülmedi ve reddedildi. Onlar da protokole dâhil bulunan zevattır. Şayanı arzu olan eihet rektörlerimizin, dekanlarımızın ve üniversite profesörlerimizin birer arabaya sahibolmalarıdır. Ancak bunlar birer hususi araba sahibi olacak muayyen servet seviyesinin üstünde bulunan insanlar meyânında olarak bir arabaya sahibolabilirlerse elbette bu husus şayanı tercihtir. Böyle bir imkân kendilerine verilirde maddî bakımlardan seviyeleri yükseltirlerse fevkalâde iyi olur.

İhtiyaçlarımızın sıralanması başta gelen meselelerimizdendir. Üniversitemizin birinci derecede ihtiyaçları arasında elbette ki, araba gelmez. Çocukların yetiştirilmesi için bâzı maddelerin eksikliği arabadan elbette ki, daha önce gelmelidir. Meselâ pusula, meselâ mikroskop tedariki v.s. gibi. Bu ihtiyaçların sıralanması bugünün mevzuları arasında olacaktır ki, memleket ihtiyaçları çerçevesi içerisinde mütalâa edilmesi lâzımgelir. Bugün bana sorarsanız bir hastane hekiminin emrine tahsis edilmesi lâzımgelen hususi bir arabaya ihtiyacı vardır derim. Bilhassa başhekim bir operatör olursa ve vasıtası az bir vilâyetimizde başhekimlik yaparsa, her gün 3 - 5 adli vaka ile karşı karşıya gelir, 5 - 10 kaza ile karşılaşır, her gün 2 - 3 defa gece evinden ayrılıp hastasına gitmek mecburiyetinde kalırsa böyle bir şahsa hususi araba tahsisi başkalarından evvel gelir kanaatindeyim. Bugün bu durumda çalışan birçok kimseler vardır. Memleketimizin umumi ihtiyaçları göz önünde tutarak feragatle ve fedakârlıkla çalışmaktadırlar.

Üniversitelerimizin statükosu, idari durumu bugün böyledir. Fakat yarın değikebilir. İleride malî bir muhtariyete de ulaştırmayı düşünmemiz lâzımdır. Bu takdirde üniversite lâzımgelirse dekan ve profesörlerine araba tahsis ederler. Şimdi bizim bu işe müdahale etmemize pek lüzum görmemekteyim.

1950 senesinden bu yana Büyük Meclisin temayülü şu merkezde idi : Yeni tahsislere daima mâni olmak, yeni araba tahsislerini reddetmek. Bu hususta 5666 sayılı Kanunun müzakeresi sırasındadır ki, bu kanunla Reisvekillerinin ve Meclis Reisinin bir arabası kaldırılmıştı. Bunun müzakeresi sırasında ele alınan Bütçe Komisyonu mazbatasından bir kaç paragrafı müsaadenizle huzurunuzda okuyayım; o günkü görüşü aksettirmesi bakımından faydalı olacağı kanaatindeyim :

«Bütçede bir tasarruf sağlıyan ve Hükümetçe yapılması düşünülen tasarruf tedbirlerine Yüksek Meclisten verilmiş bir örnek telâkki edilecek mahiyette bulunan tasarı esas itibariyle komisyonumuzca kabule değer görülmüştür.»

«Bu yıl yine B. M. M. bütçesinde başkanlık otomobilinin yenilenmesi için konmuş bulunan 31 500 liralık ödeneğin de harcanmayacağı ve bu hizmeti daha bir müddet eldeki otomobille idare edileceği anlaşılmış bulunduğundan bu hareketin bütün devlet dairelerinde imtisal nümunesi olması bakımından raporumuzda tebarüz ettirilmesine karar verilmiştir.»

Bir başka paragraf : (Komisyonumuz tasarı-sının hemen kabulündeki zarureti ittifakla kabul etmiş, ancak Nakil vasıtaları Kanununun Hükümetçe derhal ele alınarak gereken incelemelerin ve binnetice tasarrufların yapılmasını ve bu konudaki suiistimalleri önliyecek tedbirlerin süratle alınmasını ve gereken tadillerin bir an evvel yüksek Meclise sunulmasını temenniye değer ve bu hususun komisyon raporuna darcini uygun görmüştür.)

Şimdi 1950 düşüncesi bu idi. 31 500 liralık bir miktar parayı dahi tasarruf etmeyi tasvip buyuran 1950 nin Büyük Millet Meclisi hakikaten yerinde bir düşünce ile, kararını vermiş ve bu düşünüşünü bugüne kadar devam ettirmişti. Ve kararını ittifakla vermişti. Tahmin ederim ki, bugün de bir değişiklik yoktur. O gün Bütçe Encümeninde âza bulunan ve mazbatada imzası olan birkaç ismi müsaade ederseniz okuyayım:

Halûk Şaman, Fethi Çelikbaş, Emin Kalafat Esat Budakoğlu, Şemi Ergin ve Ferid Melen.. Bu arkadaşlarımız bugün iktidarın ve muhalefetin hatırı sayılır ve sözü geçer mebusları olarak vazife görmektedirler. Kendilerinin bugünkü fikirlerini mümkün olsa da öğrensek. O günkü düşüncelerini huzurunuzda okuması bulunuyoruz.

Bütün bu izahatı verdikten sonra şu neticeye varmak isterim. Memleketimizin birçok ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçları sıralamayı bilmek mecburiyetindeyiz. Birçok işlerimizi yardım ve borç ile yapmak durumundayız. Şu halde bunları, düşünerek harcamak zarureti karşısındayız. Bu itibarla ben şu anda üniversite rektörlerine yeni bir araba tahsisi aleyhindeyim. Bunu reyinize arz ederim.

REİS — Encümen, buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım; Temyiz Mahkemesi Reisi, Şûrayı Devlet Reisi, Temyiz Mahkemesi Başmüddeiumumisi, Divanı Muhasebat Reisi gibi zevatla aynı protokol usullerine tâbi tutulan üniversitelerimizin rektörlerine birer araba verilmesi ve bunun bir numaralı cetvele ithali Bütçe Komisyonunda muhalefette bulunan arkadaşlarımızdan bir kısmının muhalefetine rağmen ekseriyetle kabul edilmiştir. Rakamlar üzerinde bir arkadaşım burada mübalâğalı..

SIRRI ATALAY (Kars) — Tamamen mutabıktır.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Sırrı Beyefendi, emin olunuz ki, ben bir şeyin esasını rakamla konuşurken daima iyi tetkik ederim ve vicdanım sesine uyarak konuşurum.

Gayet büyük rakamlar ifade ettiler. Şimdi raporlar mehzazları, kullandıkları yerleri bildirmek suretiyle komisyonun adına ifade etmek mecburiyetinde kaldım.

Arkadaşlar; otomobiller sadece 25 bin lira ile bütçede yer almıştır. Yani rektörlere verilecek olan arabaların âzami kıymeti 1958 bütçesinde 25 bin liradır ve Malzeme Ofisinden alınacaktı.

SAĞDAN BİR MEBUS — Ya Adliye Vekilinin arabası?

REİS — Rica ederim, müdahale etmeyin.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Ona da geleceğim.

Umumi Muvazeneğe dâhil olan müesseseler

arabalarının işletme masrafları 8 600 910 lira. Umumi Muvazeneğe dâhil müesseselerin araba onarma masrafları ise 3 578 970 lira ki, ceman 12 179 980 liradır. Katma bütçeli dairelerin işletme masrafları 1 016 151 liradır. Onarma masrafları da yani, katma ve umumi muvazeneğe dâhil müesseselerin arabalarının işletme masrafları ceman, 13 196 000 liradır.

Şimdi akademik kariyerin en yüksek derecesinde mütalâa edilen üniversite rektörlerine, Divanı Muhasebat Reisine, Şûrayı Devlet Reisine ve ordu müfettişlerine otomobil verilirken üniversite rektörlerine vermemeyi doğru bulmadık. Komisyon ekseriyeti bu otomobil vermeden **mütevellit işi, Hükümetin** teklifini memlekete kazandıracakları kıymet bakımından faydalı görmüşlerdir. Ben şahsan Hükümeti niçin geç kalınmıştır, niçin daha evvel tefrik edilmemiştir diye muaheze dahi ederim. Benim kanaatime göre bu bir israf değil, bu bir tasarruftur ve tasarruftun ta kendisidir.

Rektör olabilmek kolay bir şey değildir. Politik bir vazifeye her şahıs gelebilir. İdari bir vazifenin en yüksek kademesine dahi her şahıs yükselebilir. Ama profesör olmak ve onlar arasından seçilir bir rektör olmak, teslim etmek lâzımdır ki, kolay bir şey değildir.

Sonra, bunların ilmî çalışmaları yanında idari vazifeleri de vardır. Bunlar bu idari vazifelere gidip gelmek için zaman sarf etmemelidirler. Nihayet aldıkları maaş da, itiraf etmek lâzımdır ki, öyle icabında para verip araba tutar, gider gelir dedirtecek bir vaziyette de değildir. Hangi cephesinden mütalâa edersek edelim, üniversite rektörlerine mutlaka bir araba verilmesi lâzımdır.

Encümeninde bunu ne şekilde verelim diye de düşünüldü. Acaba bir numaralı listeye mi ithal edelim, yoksa iki numaralı listeye mi ithal edelim diye düşündük. Emsaline uygun muameleye tâbi tutulması lâzımgelir, dedik ve bir numaralı listeye ithal ettik. Bir numaralı liste, de; Büyük Millet Meclisi Reisliğine, Başvekâlete, ikişer tane, Genel Kurmaya bir tane, Vekillere birer tane, Hariciye Vekâletine bir ikinci otomobil daha verilmesi, Temyiz Reisine, Cumhuriyet Başmüddeiumumisine, Divanı Muhasebat Reisine, Devlet Şûrası Reisine, Ordu müfettişlerine birer tane, Genel Kurmay İkinci Başkanına, Donanma Kumandanına, Hariciye Vekâleti Umumi Kâtibine ve

Elçiliklere ve Diyanet İşleri Reisliğine birer tane verilmesini kabul etmiş bulunmaktayız.

Bu itibarla üniversite rektörlerini bir numaralı listeye almak suretiyle emirlerine birer araba tahsisini komisyonumuz muvafık bulmuştur. Takdir Heyeti Celilenindir.

NIHAT SARGINALP (Gümüşane) — Bir sual soracağım. Efendim, kaç rektöre araba alınacaktır?

ENCÜMEN ADINA İZZET AKÇAL (Devamla) — Dört.

REİS — Burhanettin Onat.

BURHANETTİN ONAT (Antalya) — Muhterem arkadaşlar bugün olduğu gibi, Meclis Başkanvekilllerine birer otomobil tahsisi mevzu-bahsolduğu zaman cereyan eden müzakere ve münakaşalar esnasında fikrimi en çok işgal eden ne oldu biliyor musunuz? Bu münakaşaları işiten bir ecnebi her halde diyecektir ki dedim; «Galiba Türklerin arabaları bizim arabalardan bambaşka bir şey, tekerlekleri altından, kapısı gümüşten mi nedir?»

Arkadaşlar; Amerika'da bugün iki buçuk kişiye bir otomobil isabet etmektedir. Medeni memleketlerde her işçinin kapısı önünde bir araba bekler.

Şimdi, İzzet Akçal arkadaşımızın buyurduğu gibi, bir rektör, rektör oluncaya kadar o postta senelerce dirsek çürütmüş ve nihayet ilmin, irfanın tacını giymiştir. Onu o tahttan indirecek hiçbir kuvvet mevcut değildir. Ama cebini yoklayın; ay sonunu güç getirir.

İlim ve irfanda bu kadar yükselmiş olan bir rektörü bugüne kadar otobüs duraklarında saatlerce bekletmişsek veya vazifeye gitmek için nafakasından vesait parası ayırmaya mecbur bırakmışsak bunun mânevi mesuliyetini hissedip bir an evvel yaptığımız ihmali telâfi etmek yoluna gitmeliyiz.

Sırrı Atalay arkadaşımız, Adnan Menderes'in muhalefetteki ve iktidara geldikten sonraki beyanlarını okudu. Ben de kendilerine çok sevdiğim kıymetli arkadaşım Sayın Cemil Sait Barlas'ın, Devlet Vekâli iken ve otomobil mevzuundaki bir mükanaşa sırasında verdiği cevabı söyleyeyim: «Efendiler, aşiret değil, devlet idare ediyoruz.» demişti. Ve ben bu lâfı çok beğenmiştim o zaman! Hattâ değil bir rektörün, vazifesi icabı makamına gelip, giderken, benim

muhterem arkadaşımın çarşıya limon almaya gidip, gelmek için dahi Devlet otomobili kullanılmasını mâzur gösteren bir ifadesi vardı. Demek ki, bir değiş - tokuş oluyor şimdi.

NAŞİT FIRAT (Çankırı) — İktidar hastalığı!

BURHANETTİN ONAT (Devamla) — Sonra muhterem arkadaşlar, yine Sırrı Atalay arkadaşım; «Memlekette 100 lira ile geçinmeye mecbur olan vatandaşlarımız varken falan...» dedi. Bu çok tehlikeli bir kıstastır arkadaşlar. Bu çok tehlikeli kıstas bizi nerelere kadar götürür? Eğer biz bu kıstasa riayet edecek olursak memlekette yalnız ayak gezen bir tek vatandaş bulunduğu müddetçe ayaklardan pabuçları atmak lâzımdır. Her mevkiin, her makamın kendine yakışır birtakım hususiyetleri ve iktisabetmesi lâzımgelen bâzı hakları vardır.

Binaenaleyh arkadaşlar, bu büyük bir şey değildir. İlim ve irfan seviyesinde bu mertebeye yükselmiş ve emsallerine bu haklar bahşedilmiş olan, memleketin en büyük ilim otoritelerine bir otomobil değil, geçtiği yollara halı da döşesek çok görülmez, arkadaşlar. (Soldan bravo sesleri, alkışlar)

REİS — Encümen.

ENCÜMEN ADINA İZZET AKÇAL (Rize) — Efendim, bir hususu tavzih etmek maksadiyle huzurunuzu işgal ettim. Kanun kabul edildiği takdirde alınacak otomobil adedi dördüttür. İkisi için 1958 bütçesinde tahsisat bulunmaktadır. Kanun kabul edildiği takdirde, Maarif Bütçesi encümende henüz görüşülmemiştir, tahsisat konulacaktır. Adliye Vekâletine tahsis edilen otomobil hakkında komisyonunda da bahsedildi, ben de raportör sıfatıyla durumu tetkik ettim bu otomobil hizmet yapacak bir vaziyette değildir, onun için 125 bin liralık bir tahsisat konmuştur, bu 125 bin liranın mutlaka sarfı gerekmez. Bir defa kur farkı ile, gümrük vergisi tekrar Hazineye gelmektedir? Otomobil 2 500 dolâra malolmaktadır.

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Bir sual soracağım.

REİS — Şimdi bitecekse, buyurun.

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Bu arabalar makam arabası mı, hizmet arabası mı, raportörün kanaati nedir?

ENCÜMENİ ADINA İZZET AKÇAL (Bize) — Makam arabasıdır; 1 No. 11 cetvele dâhildir, emsali böyledir. Makamları ve şahıslarına verilen kıymet ve bulunduğu pozisyonları nazarı itibara alınmak suretiyle 1 No. 11 cetvele ithal edilmiştir.

REİS — Sırrı Atalay.

SIRRI ATALAY (Kars) — Muhterem arkadaşlarım, 125 bin liraya otomobil alındığını Bütçe Encümeninde söylediğim zaman Muhterem İzzet Akçal Beyefendi, buraya gelmiş, mübalâğalı rakamlar olduğunu söylemişlerdir. Bütçe Encümeninde buna itiraz eden bendim; 125 bin lira çoktur diyen bendim. İzzet Beyefendinin kemalinden bunu beklemezdim.

Yine Muhterem İzzet Akçal Beyefendiye temin ederim ki, 120 milyon lira derken işi sizin kadar tetkik etmiş bulunuyorum. Bunlar üzerinde sizin kadar durdum. Ben umumi nakil vasıtalarından bahsettim; niçin siz yalnız bunları getiriyorsunuz?, Bütün nakil vasıtalarını getiriyorsunuz?

1956 yılı umumi masrafları için Diyarbakır Mebusu Yusuf Azizoglu'nun, tahriri sualine Samet Ağaoğlu'nun cevabı, 1956 yılında, Millî Müdafaa hariç, umumi nakil vasıtaları masrafı 75 milyon lira idi. Kemalime inandığım siz arkadaşımız, kelime oyunları ile, yalnız binek vasıtalarını zikrediyorsunuz, bütün vasıtaları söylemiyorsunuz? İnsaf buyurun, İzzet Bey!

Sayın Adnan Menderes «1947 için iki misli, üç misli artmış 15 milyon lira nakil vasıtalarına» diyor. Bugün nakil vasıtaları on misli arttı. Burhanettin Bey; şimdi değil bakanlar, idare meclisi âzaları dahi yüz bin liralık otomobillerde saltanat sürüyorlar. Çocukları, hizmetçileri bu arabalarda saltanat sürüyor, Burhanettin Bey! Bunlardan sizin haberiniz yok mu? Siz orman işletmelerine bakım, cipler, pikaplar orman bakım memurlarının emrindedir. Biz bunun dâvasını yapıyoruz. Niçin bunları biz söylediğimiz zaman kötü kişi oluyoruz? Dâvalarımız üzerinde müştereken durup düşünelim. İzzet Akçal Bey, siz niçin bütün motorlu vasıtaları almıyorsunuz?

Arkadaşlar; biz kabul ediyoruz, rektörlerin mevkileri icabı hizmetlerini kolaylaştırmak, onları onore etmek lâzım. Ama Asya'lı zihniye-

tinden biraz kendimizi kurtaralım. Garp memleketlerinde devlet adamları otobüslerde ölmektedirler. Amerika'yı Amerika yapan, İsviçre'yi İsviçre yapan, onların toprakları değil, taşıdıkları zihniyettir. Ne olur, hep beraber bu mesele üzerinde duralım. Muhalefette iken başka, iktidara geçince başka türlü hareket etmiyelim. Bu zihniyeti elbirliğiyle yıkmalıyız! Sırrı Atalay'ın, bu mevzuda demin söyledikleri ayda 100 lira ile geçim meselesi realite değil mi?

İLHAN SİPAHIOĞLU (İzmir) — Realite değil!

SIRRI ATALAY (Devamla) — Realitedir. Şu ölçüleri istermisiniz Büyük Millet Meclisi bir anket mevzuu yapsın : Türkiye'de kaç milyon aile yılda 1 000 lira, kazancın üstünde kazanç temin etmektedir? Kaç aile senede beş bin liranın üstünde bir para temin etmektedir; bunu tetkik edelim. Bunlar acıdır fakat birer hakikattir. Bunların çaresini; hakikatleri örtmekle, hakikatlerden kaçınmakla bulamayız. Hakikatlerin üstüne yürümeliyiz.

Arkadaşlar, yine tekrar ediyorum; bugün Türkiyemizde ayda yüz liranın altında bir para ile geçinen milyonlarca aile vardır. Muhterem Sipahioğlu; sade İzmir'e değil, biraz da Doğu illerine bak; orada birçok köylüler inde yaşarlar; dam yoktur, duvar içinde yaşamaktadırlar. Bu vaziyetler geçen devrin olduğu gibi bu devrin de ıstırabıdır. Hakikatleri niçin gizlemeye çalışıyoruz? Arkadaşlar; Doğu illerinde postalar insan sırtında taşınmaktadır. Siz ne diyorsunuz?

NECDET DAVRAN (İzmir) — Niçin uydunuz?

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokat) — Siz uydunuz?

REİS — Rica ederim hatibin sözünü kesmeyin. Buyurun siz devam edin Sırrı Bey.

SIRRI ATALAY (Devamla) — Niçin uydunuz diyor. Siz de benim gibi, benim vicdanımın duyduğu ızdırabı iktidarda iken, muhalefette iken aynı ölçüde söylemiş olsaydınız ve bu medeni cesareti gösterebilseydik o vakit her meseleyi halledebilirdik. Bana soran arkadaşımın Reisiscumhurları, Başvekilleri yıllarca o bütçelere niçin beyaz oy vermiştir? O zamanlar ben mektep talebesi idim ve şimdi kendi vicdanımın muhasebesini yapıyorum.

REİS — Sırrı Bey rica ederim, esas meseleye gelelim.

SIRRI ATALAY (Devamla) — O devirde dedim, bu devirde dedim...

REİS — Rica ederim bırakın şimdi devirleri ve yine rektörün arabasına ait beyanımıza devam ediniz.

SIRRI ATALAY (Devamla) — Rektörün arabası meselesine gelince; yatırımlarımızı kendi başımıza yapabileceğimiz imkânlarla kavuştığımız zaman, yatırımlarımızı karşılayacak imkânlar bulduğumuz zaman ben de sizinle beraberim, araba verelim. Amerikan yardımı olmadan yatırım yapabiliyor muyuz? O halde bu gösterişçi ve masrafçı zihniyeti bırakmamız lâzımdır. Nerede olursa olsun, Reisi cumhur bütçesinde de, üniversite bütçesinde de... Öyle ki, yarın İhan Sipahioğlu'nun çocukları geçmiş nesillerden hesap sormasınlar. Zararın neresinden dönersek kâr olur.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA İZZET AKÇAL (Rize) — Efendim, Sırrı Atalay Bey arkadaşımızın konuyu derinliğine tetkik etmiş olduğu hususundaki sözlerine diyeceğim yok. Fakat öyle zannediyorum ki, tetkiklerini biraz derinleştirirlerse, o zaman tetkikin yalnız benim inhisarında olmadığını, herkesin malı olduğunu istediği zaman hakikatı bulabileceklerini anlıyacaklardır.

Şimdi Sırrı Beyefendi tarafından bildirilen rakamlar mübâlagalı da olsa bir hakikat şemmesiyi vardır, küçük bir farkla. (Sıfır farkla sesleri) 1956 senesinde İktisadi Devlet Teşekkülleri, Belediyeler, Hususi idareler hattâ Devletin iştiraki bulunan anonim şirketlere, cenaze arabalarına varinceye kadar, bütün bu arabaların, 4775 aded üzerinden masrafı, 70 milyon civarındadır. İşte bu suretle vâkı olan beyanım içerisinde mevzuu müzakere olan otomobilin verilmesini icabet-tirecek olan kanun hükmüne giren otomobilleri ayırmak lâzım. Bunların masrafları nedir? İktisadi Devlet Teşekküllerini ayırmak lâzım. Anonim şirketleri ayırmak lâzım. Belediyelerin vasıtalarını, Hususi muhasebelerin vasıtalarını elbette ayırmak lâzım. İktisadi Devlet Teşekküllerinin arabaları birer hizmet arabasıdır. Bunlar işlerinin maliyetine girer. Anonim şirketlerin arabaları maliyetlerine girer. Bunları bundan ta-

mamıyla ayırmak lâzımdır. Benim verdiğim rakam, tekrar ediyorum, umumi muvazeneye dâhil olan arabalarla, katma bütçeli dairelere aidolan arabaların masrafı yekûnudur. Tasrih edeyim bu yekûn 13 milyon 196 bin 731 dir. Bu nasıl fazla görülür? Atom devrindeyiz. Bir Başvekil başka bir vasıta ile şuraya buraya gitsin, bir Şûrayı Devlet Reisi at arabasıyla gitsin gelsin bu düşünülebilir mi? Ben arkadaşlarımızın rektöre araba verilmesi hususundaki kanuna muhalefet ettiklerine asla ihtimal vermiyorum. Hele Sırrı Beyin bu fikirde olduğuna asla ihtimal vermiyorum. Yalnız bu mevzudan girerek araba saltanatı diye canlandırılmak istenen bir hava vardır. O hava-yı B. M. M. inde terennüm etmek isterler.

Benim anlayışım budur. Görüşlerini bilirim. Aleyhte konuşan arkadaşlarımızı bilirim. Üniversite rektörüne araba verilmesin diye böyle bir müdafaa onların zihniyetine uygun değildir.

Rica edeceğim, üniversite rektörlerini gücendirmek için burada bir sebep yoktur. Aleyhte bulunan arkadaşlar bundan istifade etmek istiyorlarsa o fırsat bütçede karşılıklarına çıkacaktır. O fırsattan orada istifade edebilirler. Cevaplarını da verecek şahıslar elbette bulunacaktır. Rektörler için olan bu vasıtayı münakaşa mevzuu yapmıyayım. Dünyada hiçbir üniversite göstere-mezsiz ki, rektörüne otomobil vermesin. Bunlar, dünyanın her tarafında ona saltanat temin etmek için verilen vasıtalar değildir. Bunlar hizmetin icabıdır ve bu kuvvetli bir yatırım ve tasarruftur. Bu payeye çıkan şahsa niçin bir makam arabası vermiyelim? Verelim ki, daha seri hizmet yapsın, laboratuvarına daha çabuk gitsin ve daha seri çalışma imkânları bulsun. Hangi devirdeyiz, arkadaşlar. Böyle ne kadar yetmişmiş insanlarımız var? Onlara çalışma imkânı vermemiz için ne yapmak lâzımsa Meclis olarak hep bir elden yapalım. Yeter ki, onlar iyi bir çalışma imkânına sahibolsunlar.

Otomobillerin kıymeti üzerindeki tereddütleri de izale edeyim. Bu iş için 1958 yılında bütçeye 25'er bin lira tahsisat konmuştur. Eğer bu kanun kabul edilirse iki otomobil için tahsisat konacak ve bunlar Malzeme Ofisinden alınacaktır. Adliye Vekili için de bir araba 1959 yılında alınacaktır. Konan rakam global bir rakamdır. Ben de kendileri gibi temenni ederim ki, bu arabalar ucuz ve hizmete en elverişli arabalar olsun. Ne kadar ucuz araba alırlarsa, ne kadar az mahru-

kat sarf eden araba alırlarsa bundan, biz de kendileri gibi memnun olacağız.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Adliye Vekiline alınacak otomobilin rakamı hakkında sarıh malûmat isterim.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Bütçeye konan rakam 125 bin liradır. Hazine Hissesi Kanunu kabul edilmeden evvel ancak 125 bin liraya alınabilirdi. Bugün 80 bin liraya iyi bir araba alınabilir. Yani bu para ile vekillerin kullandıkları araba cisinden iyi bir araba alınabilmektedir. Şunu da tebarüz ettireyim, Adliye Vekili bu rakamın konması hususunda asla ısrarcı olmamıştır, alınacak araba rahat bir araba olacaktır.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Rektörlere 25 bin liraya, diğerlerine 125 bin liraya... Nasıl bir münasebet var bunlar arasında? Yani rektörlerin arabası daha sağlam olmıyan arabalar mı olacaktır?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA İZZET AKÇAL (Rize) — Cevap arz edeyim. Maarif Vekâleti ve üniversiteler bütçesi konuşulmuş değildir. Teklif Hükümetten gelmiştir, intikal edilmiş şekli hizmet otomobildir. Makam otomobili için enümmende münakaşasını yapacağız, aksini iddia eden arkadaşlar orada noktai nazarlarını bildirirler. Benim noktai nazarım da sual teveih eden arkadaşımın noktai nazarına uygundur, ama şahsi.

NIHAT SARGINALP (Gümüşane) — Bunlar Malzeme Ofisinden mi alınacak?

BÜTÇE KOMİSYONU ADINA İZZET AKÇAL (Devamla) — Evet bunlar Malzeme Ofisi vasıtasıyla alınacaktır.

REİS — Efendim, söz alan daha beş arkadaşımız vardır : Şahap Kitapçı, İlhan Sipahioğlu, Sırrı Atalay, Şemsettin Ataman ve Halim Ateşalp. Bu 5 arkadaşımızın söz hakkı vardır. Bir de kifayeti müzakere takririni bulunmaktadır. Şimdi son sözü sırada bulunan Şahap Kitapçı arkadaşımıza veriyorum. Bundan sonra kifayet takririni reye arz edeceğim.

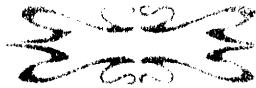
Şahap Kitapçı, buyurun.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Muhterem ar-

kadaşlar, mevzuumuz üniversite rektörlerine makam otomobili verilmesi mevzuudur. Sözcü arkadaşımızın beyanları hakikaten yerindedir. Üniversite rektörünün bir makam arabasına olan ihtiyacı yerindedir. Yalnız tetkik ettiğimiz şey nakil vasıtaları hakkındaki Kanun ile alâkalıdır. Bu otomobil tahsisleri Yüksek Meclisçe yapılmaktadır. Elbette bunu yaparken birtakım temenniler izhar edilmesi yerinde olacaktır. Görüşmelerimiz elbette Yüksek Meclisin bu vesile ile bir kere daha görüş ve temennilerini izhar etmesi şeklinde tecelli edecektir. Bugün otomobil suiistimali mevcudolduğunu hiçbiriniz inkâr edemezsiniz. Bâzi arabalar mevcuttur ki, onun kullanış tarzı o makamı işgal eden zatla alâkalıdır, onu evine, hattâ kulübüne götürür. Biz bugün bunun tam aksi bir yolda cereyan eden şekillerine rastlamaktayız. Meselâ bir veteriner müdürlüğüne tahsis edilen araba hizmet arabasıdır. Fakat şehirden uzak bir yerde ev tutan veteriner müdürünü her gün evinden alıp vazifeye getirmek ve tekrar evine götürmek müsait karşılanacak bir durum değildir. Bu itibarla, bu vesile ile bu suiistimallerin önlenmesini istemek bizler için bir vecibedir. Otomobil saltanatına son vermek lâzımdır. Başka maksatlarla ifade etmiyorum; bir Devlet Bakanı geliyor, hudutta karşılanırsın, deniyor. O zaman bütün Devlet arabalarının işi, gücü bırakıp diğer vilâyet hududunda toplandığını hepimiz müşahede etmişsinizdir. Makamlarına otomobil tahsis edilenler, bunları gayeye uygun bir şekilde kullanmazlar ve dolayısıyla masrafları haddinden fazla artırırlarsa, kendilerinden bundan tevakki etmelerini istemek elbette ki, bu tahsisin ruhuna ve Yüksek Heyetin arzularına uygun olacaktır. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Kifayeti müzakere takririni okumaya sıra gelmiştir. Fakat ekseriyetimizin kalmadığını ve vaktin de gecikmiş olduğunu müşahede etmekteyim. Bu itibarla 9 Kânunusani 1959 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikadı kapatıyorum.

Kapanma saati : 18,10

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 5

Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (1/206)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 730/1853

29 . V . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 20 . V . 1958 tarihinde kararlaştırılan muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Halen Ordu Müfettişliği; personel, istihbarat, harekât ve lojistik sorumluluklarını deruhde etmiş genel ve özel geniş bir karargâha sahip büyük bir kumandanlıktır.

Kuzey - Atlântik Anlaşmasına dâhil bütün devletlerin ordu kuruluşlarında Ordu Kumandanlığı olarak isimlendirilen bu müessesenin, bizim teşkilâtımızda Ordu Müfettişliği olarak adlandırılması bâzı anlaşmazlıklara sebebiyet vermektedir.

Büyük bir sorumluluğu üzerine almış bulunan Ordu Müfettişliklerinin adlarının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hem NATO camiası içindeki anlaşmazlıkları bertaraf edecek hem de büyük bir mesuliyeti deruhde eden kumandana uygun bir unvan sağlamış olacaktır.

Bu husuların temini gayesiyle ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/206

Karar No. 6

1 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ilgili vekâlet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere olundu:

Hükümet lâyihasında serd edilen mucip sebepler encümenimize de yerinde görülerek kanun lâyihasının aynen kabulüne karar verildi.

Havalesi gereğince Umumi Heyetin tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Millî Müdafaa Encümeni

Reisi

Nevşehir

Z. Üner

Kâtip

Muş

Ş. Ağaoğlu

Elâziğ
C. Dora
İmzada bulunamadı

Erzurum
M. Zeren
İmzada bulunamadı

Giresun
S. Altınca
İmzada bulunamadı

İstanbul
N. Ataç
İmzada bulunamadı

İstanbul
A. F. Cebesoy
İmzada bulunamadı

İstanbul
T. Yazıcı

İzmir
F. Uçaner

Konya
İ. A. Akdağ

Niğde
A. Eren

Tekirdaz

N. Aknoz

Tunceli

A. Bora

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanının Ordu Kumandanlığı olarak değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Muhtelif kanunlarda geçen Ordu Müfettişliği unvanı «Ordu Kumandanlığı» olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20 . V . 1958

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

E. Kalafat

Adliye Vekili

E. Budakoğlu

Devlet Vekili

Devlet Vekili

M. Kurbanoğlu

Millî Müdafaa Vekili

E. Menderes

Dahiliye Vekili

N. Gedik

Maliye Vekili

H. Polatkan

Nafia Vekili

T. İleri

Sih. ve İç. Mua. Vekili

Dr. Lâtîfi Kırdar

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Çalışma Vekili

H. Erkmén

Hariciye Vekili

F. R. Zorlu

Maarif Vekili

C. Yardımcı

Ticaret Vekili

A. Aker

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsman

Münakalât Vekili

F. Uçaner

Bas. Yay. ve Turz. V.

ve Sanayi V. V.

S. Yırcalı

İmar ve İskân Vekili

M. Berk

**Nakil vasıtaları hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe
Encümeni mazbatası (1/239)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 770/2757

11 . X . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 1 . IX . 1958 tarihinde kararlaştırılan Nakil vasıtaları hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 63 ncu maddesi gereğince, Temyiz Mahkemesi, Şûrayı Devlet ve Divanı Muhasebat reisleri için mer'î protokol usullerine tâbi tutulan ve memleketimizde akademik kariyeri en yüksek makamı işgal eden üniversitelerimiz rektörlerine de, bahsi geçen makam reislerine olduğu gibi birer binek otomobili tahsisi lüzumlu görüldüğünden, ilişik Nakil vasıtaları hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası hazırlanmıştır.

lunmaktayız. Umumiyetle büyük şehirlerdeki ortaokulların ekserisinde gift tedrisat yapılmaktadır. Bu suretle günün pek az bir kısmını okulda geçiren çocukların öğretim ve eğitimi bakımından ne büyük kayıplara uğradığımız izahtan vârestedir. Günden güne artışını sevinçle karşıladığımız okuma çağındaki çocuklarımızın daha normal şartlar altında ve mümkün olduğu kadar kolaylıkla okumalarını ve okul öncesi çocuklar için açılan ana okullarının çoğaltarak genç nesillerin daha küçük yaştan itibaren sistemli bir şekilde eğitim ve öğretime hazırlanması için Devletçe sarf ettiğimiz gayret ve fedakârlıkların yanında sermaye ve ideal sahibi vatandaşların da hususi okullar açmak suretiyle bu dâvaya yardım etmeleri umumi menfaatimize daha uygundur.

Her ne kadar Gelir Vergisi Kanunu (her kazanç sahibinin vergiye tâbi olmasını) esas prensibolarak kabul etmiş ise de teşvik gayesiyle bâzı kazanç sahalarında (ziyarat mahsullerinin vergiden muaf olması, prevantoryum ve sanatoryumların yine vergiden muaf tutulması, yeni yaptırılan binaların on sene Bina Vergisinden muaf oluşu gibi) istisnalar kabul etmiştir. Yine bu kanunlara göre ecebi okulların, cemaat ve vakıflar ve dernekler tarafından kurulan özel okullar gerek Gelir Vergisinden, gerekse Bina Vergisinden istisna edilmişlerdir. Yalnız evvelce arz edildiği veçhile ideal sahibi müteşebbisler tarafından açılan özel okullar vergiye tâbi tutulmaktadır. Bu durum hem haksız hem de okullar arasında ikilik yaratmaktadır. Vakıflar ve dernekler tarafından açılmış olan okullarla rekabet edemediklerinden inkişaf edememektedirler.

Bu sene Yüksek Meclise sunulan 1958 malî yılı bütçesinde Maarif Vekâleti bütçesi hemen hemen 500 000 000 liraya kadar yükselmiştir. Memleketimizde ilk ve orta dereceli okullarda 2 500 000 öğrenci devam ettiğine göre her öğrencinin takribî olarak yıllık masrafı 200 liradır. Özel okullarımıza 50 000 öğrenci devam ettiğine göre özel okullar Maarif Vekâleti tarafından karşılanması lâzımgelen 10 000 000 liralık bir külfeti yüklenmiş bulunmaktadırlar.

Bütün özel okullarımızdan tahsil edilen Gelir Vergisi ise 150 000 lirayı aşmamaktadır.

Bu hususlar Maarif Vekâletince de kabul edilmiş ve Maliye Vekâleti Gelirler Genel Müdürlüğünün 13 . XII . 1949 ve 13 . II . 1950 tarih ve 23104 - 2/26371 ve 22104 - 4936 sayılı yazılarına karşılık olarak yazılan 93/2 sayılı tezkerede de belirtilerek özel okulların bina, kurum ve Gelir Vergisinden muaf tutulması istenmiştir.

Özel okullara maddi ve mânevi bir yardım yapmak maksadiyle hazırlanan işbu esbabı mucibeye bağlı kanun teklifi yüksek tasvibinize arz edilmektedir.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

5 . II . 1958

Esas No: 2/26

Karar No: 15

Yüksek Reisliğe

Istanbul Mebusu Aleksandros Hacopulos'un, Gelir Vergisi Kanununun 12 nei maddesinin ve Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nei maddesine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi alâkalı Hükümet mümessillerinin de iştirakıyla encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Her ne kadar hususi okulların Gelir ve Kurumlar Vergisine tâbi tutulması bu vergilere mütaallik kanunların ana prensiplerine ve umu-

mi esaslarına uygun ise de mezkûr kanunlarda tesis olunan muafiyetler göz önüne alınacak olursa kazanç temin maksadiyle açılmış olmalarına rağmen Maarifimize ve umumi kültürümüze faydası bakımından emsali istisnalar gibi mütalâa etmek kabil olabileceği neticesine varılmış ve kanun teklifi aynen kabul olunmuştur.

Ancak, teklifin 5421 ve 5422 numaralı kanunlara taallûku hasebiyle her iki maddeyi aid-

oldukları kanunlara birer fıkra eklenmesi zek-
linde ayırmak yerinde olacağı düşünölmüş ve
teklif metninde ona göre gerekli değışiklikler
yapılmıştır.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi
edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi
Bursa
K. Yılmaz

M. Muharriri
Diyarbakir
M. Hüsvrev Ünal

Kâtip
Manisa
Sezai Akdağ
İmzada bulunamadı
Ankara
M. Ali Ceritoğlu
Çorum
C. Köstekçi
Kocaeli
D. Erol
Amasya
H. Koray
İmzada bulunamadı
Artvin
H. Çeltikçioğlu
Kırklareli
M. Ali Ceylân
Zonguldak
A. Akın

İSTANBUL MEBUSU ALEKSANDROS HACOPULOS'UN TEKLİFİ

5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 12 nci ve
5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci
maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında
kanun teklifi

MADDE 1. — 5421 sayılı Gelir Vergisi Ka-
nununun 12 nci maddesinin sonuna aşağıdaki
fıkra eklenmiştir :

Umumi öğretime hizmet etmekte oldukları
ve öğretim programlarıyla talimatnameleri Ma-
arif Vekâletince tasdik edilen hususi ana okul-
ları, ilk okulları, orta okullar ve liseler ve mu-
adilleri okulların işletmesinden elde edilen ka-
zançlar Gelir Vergisinden muaftr.

MADDE 2. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi
Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki 22 nci

fıkra eklenmiştir :

22. Umumi öğretime hizmet etmekte olduk-
ları ve öğretim programlarıyla talimatnameleri
Maarif Vekâletince tasdik edilen hususi ana
okulları, ilkokullar, ortaokullar ve liseler ve
muadilleri.

MADDE 3. — Bu kanun 1 . I . 1958 tari-
hinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunu icraya Maliye
Vekili memurdur.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 14 ncü
maddesine 1 fıkra eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5421 sayılı Gelir Vergisi Ka-
nununun 14 ncü maddesinin sonuna aşağıdaki
fıkra eklenmiştir :

Umumi öğretime hizmet etmekte oldukları
ve öğretim programlarıyla talimatnameleri Ma-
arif Vekâletince tasdik edilen hususi ana ilk ve
orta okullarla liseler ve muadili okulların işle-
mesinden elde edilen kazançlar Gelir Vergisin-
den muaftr.

MADDE 2. — Bu kanun 1 . I . 1958 tarihlin-
de meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Maliye Ve-
kili memurdur.

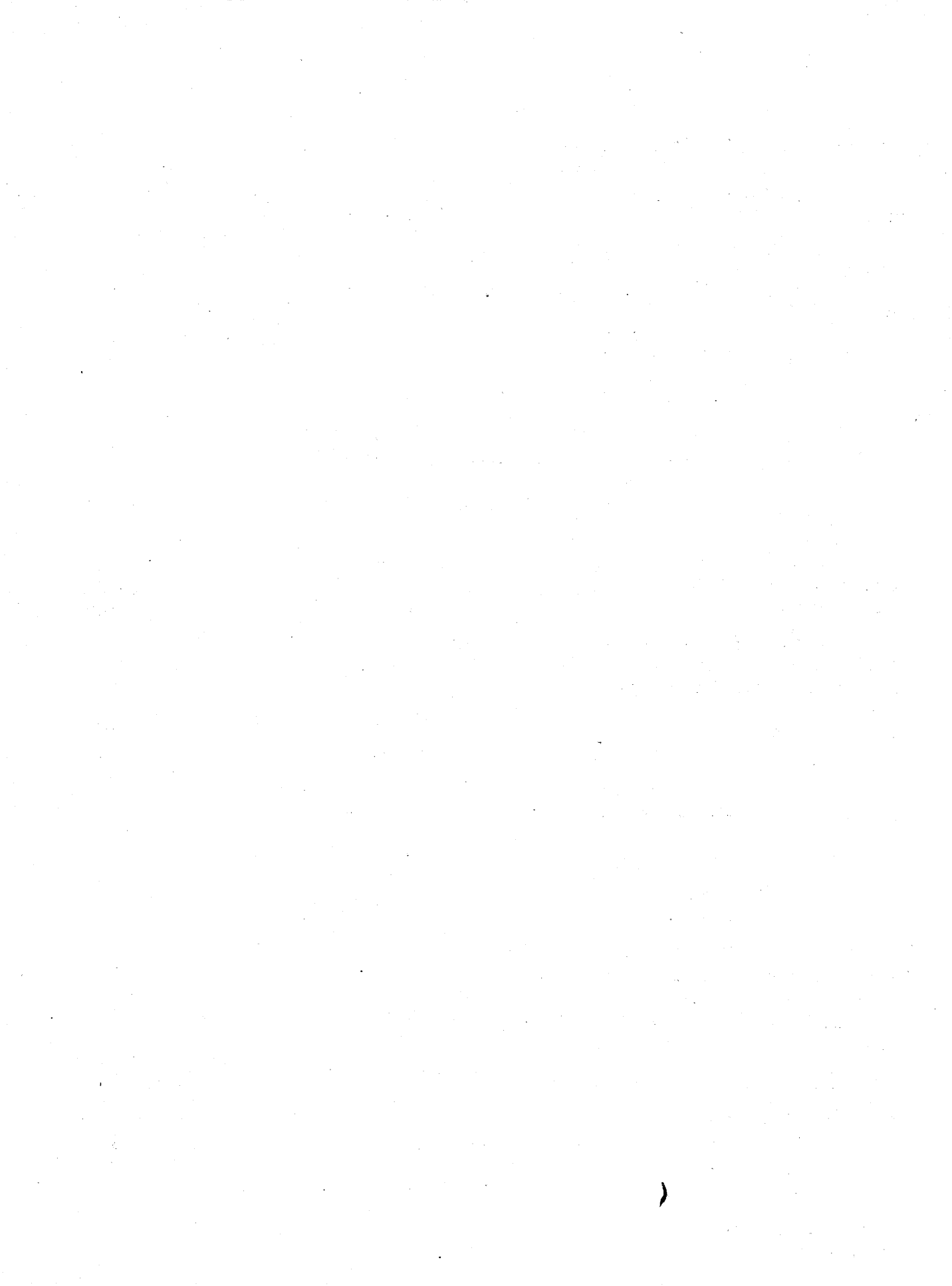
5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci
maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi
Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki 22 nci
fıkra eklenmiştir :

22. — Umumi öğretime hizmet etmekte ol-
dukları ve öğretim programlarıyla talimatname-
leri Maarif Vekâletince tasdik edilen hususi
ana, ilk ve orta okullar ile liseler ve muadilleri.

MADDE 2. — Bu kanun 1 . I . 1958 tarihlin-
de meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Maliye Ve-
kili memurdur.

**Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Arzuhal Encümeninin
16 . IV . 1958 tarihli haftalık karar cetvelindeki 450 sayılı Kararın
Umumi Heyette görüşülmesine dair tavrı ve Arzuhal Encümeni
mazbatası (4/44)**

Dosya : 867/867

Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Arzuhal Encümeninin 16 . 4 . 1958 tarihli haftalık karar cetveline bağlı 5 . 2 . 1958 tarih ve 450 sayılı Kararına müddeti içinde itiraz ediyorum. Şöyleki:

Her ne kadar bahse konu hâdisede ihtilâfın halli kaza merciine ait ve inzıbatı ceza mahiyetindeki ihraç kararının hususi af şumulüne giremeyeceği derkâr ise de her hususta karar yetkisinin Büyük Millet Meclisine ait bulunması ve inzıbatı ceza mahiyetindeki meselelerde dahi Büyük Meclisin karar verebileceği cihetle Arzuhal Encümeninin bu yoldaki kararını münakaşalı bulmaktayım. Esasen hâdisede dövülen şahsın talimatname dışı bir şahıs bulunması hasebiyle ihraç kararının haksızlığına karşı öğrenci Şerif Güneş tarafından vâkı şikâyetin bu noktadan tahkik ve tetkiki icabeder. Yüksek Meclis bu hususta mutlak surette vazifeli olup bu meselenin yeniden tetkiki zmnında gerekli muamelenin ifasına emir ve müsaadelerini saygılarımla arz ve rica ederim.

15 . 5 . 1958
Mardin Mebusu
Mehmet Ali Arıkan

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No: 867

Arzuhal En. No: 867

Esas No: 4-44

Karar No: 12

16 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Ankara Sağlık Memurları Okulu son sınıf talebelerinden iken, kendisine kürtlük isnadedip ağır küfürlerde bulunan okul idare memur vekili Sezai'yi bu yolda millî his ve vakarını rencide etmesinden duyduğu derin teessür ve infial ile dövmüş olduğu için verilen ihraç kararının; bu şahsın tedris heyeti haricinde ve kendi tarzı hareketinin de talimatnamede derpiş olunan ihraç sebepleri dışında kaldığı ve bu mevzuda açtığı idarî dâvanın da usül yönünden reddedilmiş olduğu; okumak ve memlekete müfidolmak isti-

yen bir vatan evlâdı bulunduğu göz önüne alınarak kaldırılmasını, affını veya hariçten imtihana kabulünü istiyen M. Şerif Güneş'in encümenimize havale buyurulan bu baptaki istidası; ihtilâfın kaza merciince tetkiki icabeden hususattan ve cezanın da inzıbatı mahiyeti haiz bulunmuş olması esbabı mucibesıyla encümenimizce tetkik mevzuu yapılamıyacağı hakkında bir karara bağlanmıştır.

Mezkûr karara Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan tarafından «her hususta karar yetkisi

Yüksek Meclise ait ve bu bakımdan kararın kabili münakaşa bulunduğu» mucip sebebi ile müddeti içerisinde itiraz edilmiş bulunduğundan mezkûr müracaat; 28 . V . 1958 tarihinde selef encümenince tekrar tetkik olunup ihraç muamelesine müteferri dosyanın celp ve tetkiki kararlaştırılmıştır.

Bahis konusu dosyalarla birlikte vâkı itiraz 3 . XII . 1958 tarihli encümenimiz toplantısında tekrar tetkik ve müzakere olundu.

Yukarda açıklandığı üzere, talep; okul idaresince verilmiş olan bir ihraç kararının talimatnameye mugayereti sebebiyle iptaline ve bir mağduriyetin telâfisine mâtuf olup bu iddia aynı zamanda kaza merciine götürülmüş, gönderilen dosyada bulunan ilâmla; dövme hâdisesinde şerik olup aynı cezaya muhatabolan diğer bir talebe ile müstedi tarafından müşterek bir dilekçe ile açılmış olan dâva; «Müşterek dilekçe ile dâva ikame olunabilmesi için hukuki ve maddi sebeplerde ittihat, hak ve vecibelerde iştirak lâzımgelceğinden, hâdisede böyle bir vasıf bulunmadığından tetkik kabiliyeti görülmüyerek filhakika reddedilmiş bulunulmaktadır.

Yine incelenen dosya münderecatına nazaran; müstedinin diğer bir arkadaşı ile okuldan kaçarak adı geçen mağdur yardımcı öğretmeni evine gitmekte iken yol üzerinde dövdüğü yapılan tahkikat neticesinde sabit görülüp daha önce de bu kabîl hal ve hareketlerde bulunduğu, muvakkat tard cezası da almış olduğu halde mütenebbih olmadığı nazara alınarak; okul disiplin kurulunun 19 Ocak 1956 tarihli ve 8 sa-

yılı (Vekâletçe de tasvip ve tasdik buyurulmuş olan) bir kararı ile başka bir okula devamına imkân bırakılmıyacak şekilde okuldan daimî olarak çıkarılmasına karar verilmiştir.

Arz olunan şu duruma göre, müstedi, tetkiki kaza merciine aidolan bir hususu, ıslahan müddeti içerisinde yine bu merciye intikal ettirmesi icabederken dâva müddetini geçirmiş olduğundan bahsile mağduriyetinin izalesi maksadiyle Yüksek Meclise başvurulmuş bulunmaktadır.

Dahilî Nizamnamenin 53 ncü maddesi, Yüksek Meclisin müstakar tatbikatı ve bununla ilgili kararları; encümenimizin bu kabîl hususatı tetkik mevzuu yapmamasını âmir ve 54 ncü maddede derpiş olunan hususi af ise, madde metninden açıkça anlaşıldığı üzere mücerret mahkûmiyetlere mâtuf bulunmaktadır.

Belirtilen vazife durumu muvacehesinde talebin encümenimizce reddedilmiş olması tamamı ile musip görüldüğünden; vârit görülmiyen 4/44 sayılı itirazın reddi ve 5 . II . 1958 tarihli ve 450 sayılı bahis konusu Kararımızın Umumi Heyetin Yüksek tasviplerine sunulması işbu mazbatamızla saygılarımızla arz olunur.

Arzuhal Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

Çorum Mebusu

H. Ortakçoğlu

Kâtip

Çanakkale Mebusu

A. H. Sezen

Diyarbakır Mebusu

K. Tayşi

Malatya Mebusu

M. Delikaya

Samsun Mebusu

N. Ulusoy

Adana Mebusu

H. Öner

Elâzığ Mebusu

M. Altındoğan

Trabzon Mebusu

O. N. Lermioğlu

Devre : XI

İçtima : 2

S. SAYISI : 18

Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülmiyen 1 423 813 lira 98 kuruşun terkinini ve 54 892 lira 33 kuruşun affı hakkında Başvekâlet tezkereleri ile Bütçe Encümeni mazbatası (3/97, 3/229)

Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemiyen 742 395 lira 28 kuruşun terkinini ve 14 007 lira 18 kuruşun affı hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/97)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 3 - 46/836

1 . IV . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Takip ve tahsillerine mahal ve imkân görülememesinden dolayı 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncu maddesine göre terkinine Malî Müşavere Encümenince karar verilen 742 395 lira 28 kuruş ile aynı kanunun 131 nci maddesine göre affı lâzımgelen 14 007 lira 18 kuruşa ait cetvellerin gereği yapılmak üzere ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemiyen 681 418,70 liranın terkinini ve 40 885,15 liranın affı hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/229)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 3 - 66/1887

4 . VI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Takip ve tahsillerine mahal ve imkân görülememesinden dolayı 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncu maddesine göre terkinine aynı kanunun 129 ncu maddesiyle ihdas edilen Malî Müşavere Encümenince karar verilen 681 418,70 lira ile mezkûr kanunun 131 nci maddesi gereğince affı lâzımgelen 40 885,15 liraya ait cetvellerin, gereği yapılmak üzere, ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 3/97, 3/229

Karar No. 15

17 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Takip ve tahsillerine mahal ve imkân görülmemesinden dolayı 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncu maddesine göre terkinine Malî Müşavere Encümenince karar verilen 742 395 lira 28 kuruş ile aynı kanunun 131 nei maddesine göre affı lâzımgelen 14 007 lira 18 kuruşa ait cetvellerin gönderildiğine dair 1 . IV . 1957 tarihli ve 3-46/886 sayılı Başvekâlet tezkeresi ile yine Malî Müşavere Komisyonunca aynı sebeple Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncu maddesine göre terkinine karar verilen 681 418,70 lira ile aynı kanunun 131 nei maddesine göre affı lâzımgelen 40 885,15 liraya ait cetvellerin gönderildiğine dair Başvekâletin 4 . VI . 1958 tarihli ve 3-66/1887 sayılı tezkeresi merbutatı bulunan cetvellerle birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Tahassul eden zimmetlerin terkini için gösterilen mucip sebepler, borçlunun katî ve sarîh adresinin bulunmaması, borçlunun ölmesi ve vârislerinin boreu karşılayacak kadar emvali bulunmaması veya mirası reddetmiş olmaları veya mirasçısı bulunmaması, borçlunun aciz halinin tesbit edilmiş olması, boreun tahsili mürrür zamanına uğratılmış olması, borçlunun eenebi kadımla evlenerek yurt dışında ikametgâh tesis etmesi, boreun ispatına veya tahsiline medar olacak evrakın yanmış, çalınmış veya ziyaa uğramış bulunması gibi maddi ve hukuki mahiyet arz etmektedir.

Affı icabeden zimmetlere gelince, bunların mucip sebeplerinden anlaşıldığına göre bu zimmetlerin ilgili muhasiplerden tahsili hakkaniyet ve nasafet kaidelerine uymamakta olduğu ve borçluların hiçbir kasdı, suiniyeti bulunmadığı

Yüksek Reisliğe

yapılan tetkikattan anlaşılmuş bulunmaktadır. Bu sebeple encümenimiz her iki tezkereye merbut ayrı ayrı cetvellerde müfredatı gösterilen miktarı birleştirilmek suretiyle 1 423 813,98 liranın terkinine ve 54 892,33 liranın affedilmesine karar vermiştir.

Mazbatamız Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Kâtip		
Diyarbakır	Adana	Afyon K.
M. H. Ünal	T. Tekeli	M. A. Ülgen
Ankara		Ankara
Muhalifim		A. Doğan
O. Alişiroğlu		İnzada bulunamadı
Artvin		Artvin
H. Çeltikçioğlu		Y. Gümüşel
		İnzada bulunamadı
Balıkesir	Çankırı	Çorum
M. H. Timurtaş	F. Arkan	H. Bulgurlu
Çorum	Denizli	Diyarbakır
Y. Gürsel	A. R. Karaca	H. Turgut
Edirne	Elâzığ	İstanbul
M. Sarol	H. Müftügil	M. Erdener
İstanbul	İzmir	Kayseri
N. Kırgan	D. Akbel	O. Kavuncu
Kütahya	Manisa	Ordu
S. S. Nasuhoglu	S. Mihçioğlu	A. H. Onat
Rize	Rize	Siird
İ. Akçal	M. Önal	B. Erden
Siird	Sinob	Trabzon
M. D. Süalp	N. Özen	İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

Mali Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununun 133 nci maddesi gereğince terkinine karar verilen paralara ait cetveldir

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
1	252	00	Fazlai mehuz	1930	Nadide	İzmir Valiliği	Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görülememiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinin cihetine gidilmiştir.				
2	69	32	Fazlai mehuz	1945	Ali Rıza Erdemli	» »	»	»	»	»	»
3	45	99	Fazlai mehuz	1946	Ahmet Bozkır	Gümüşane Valiliği	»	»	»	»	»
4	75	40	Elbise bedeli	1948	Osman Batal	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
5	28	30	Fazlai mehuz	1945	Ömer Yetmenci	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
6	9	39	Fazlai mehuz	1942	Sadettin Şahinoğlu	» »	»	»	»	»	»
7	60	00	Fazlai mehuz	1945	Müzeyyen Terzioğlu	Eskişehir Valiliği	»	»	»	»	»
8	3	00	Tazminat	1953	Mehmet Boğaz	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
9	68	00	Fazlai mehuz	1946	Salih Yalçinkaya	Kocaeli Valiliği	»	»	»	»	»
10	142	83	Eşya bedeli	1949	Kâmil Şener, Halil Helvacı	Muğla Valiliği	»	»	»	»	»
11	512	46	İhtilâs	1926	Mustafa Çoban	Kars Valiliği	»	»	»	»	»
12	28	155	Gümrük Resmi	1332	Vikolaki Vikoladis ve İlya Palami	İstanbul Gümrük Başmüdürlüğü Muh.	»	»	»	»	»
13	121	17	Suiistimalden doğma	1933	İsmail Hakkı	Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti	»	»	»	»	»
14	822	72	Tazminat	1952	Nedim Taş	Erzurum Valiliği	»	»	»	»	»
15	9	00	Avans	1941	Rıfat	İstanbul Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»
16	32	71	Fazlai mehuz	1952	Saim Hecan	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
17	25	00	Avans	1944	Süleyman Şahin Tar	Seyhan Valiliği	Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilmediğinden zimmetin tahsiline imkân görülemediği ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinine cihetine gidilmiştir.				
18	108	50	Fazlai mehuz	1948	Mustafa Enver Erşan	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
19	86	70	Avans	1944	Ali	14. Sv. Tümen Muh.	»	»	»	»	»
20	26	00	Tazminat	1952	Mehmet Solmaz	Elâzığ Valiliği	»	»	»	»	»
21	19	34	Eşya bedeli	1953	Mehmet Soydan	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
22	14	30	Avans	1939	Halil Gültekin	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
23	10	50	Fazlai mehuz	1944	Nurettin Korman	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
24	135	31	Avans	1941	Cevdet Özalp	3. Ordu Defterdarlığı	»	»	»	»	»
25	22	20	Fazlai mehuz	1948	Fatma Firdevs Candan	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
26	90	93	»	1946	Gazi Yücel	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
27	82	45	Zimmet	1926	Ahmet Hamdi	Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti	»	»	»	»	»
28	17	37	Avans	1939	Kadri, Tevfik, Süleyman	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
29	47	19	»	1942	Behçet Ateş	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
30	114	61	»	1946	Mehmet Oral	4. Piyade Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
31	15	00	Meçhul	1950	Murat Koçgündüz	Akçakoca Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
32	24	44	»	1950	Borçlusu meçhul	»	»	»	»	»	»
33	60	00	»	1950	Yusuf Emil	»	»	»	»	»	»

34	40	00	Avans	1942	Ahmet Sağnak	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
35	26	35	Fazlai mehuz	1940	Hulûsi Köymen	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
36	5	26	Eşya bedeli	1943	Mehmet Çemik	Denizli Valiliği	»	»	»	»	»
37	51	23	Harcırah	1930	Mehmet Fikri	İslahiye Gümrük Muh.	»	»	»	»	»
38	13	24	Avans	1939	Rahmi	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
39	100	00	»	1940	Burhan Kosova	»	»	»	»	»	»
40	26	01	Tazminat	1952	Mayir Esformes	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
41	51	64	»	1952	Halil Dönertaş	»	»	»	»	»	»
42	22	50	»	1952	Kemal Demirkıran	»	»	»	»	»	»
43	305	00	»	1952	İsmail Alkan	»	»	»	»	»	»
44	105	00	»	1952	Hamit Genç	»	»	»	»	»	»
45	34	57	Tazminat	1952	Ahmet Diler	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
46	4 759	50	»	1952	Orhan Erkut, İhsan Yuva	»	»	»	»	»	»
47	9	60	»	1952	Şerif Sarıkamış	»	»	»	»	»	»
48	8	65	»	1952	Yaşar Barboros	»	»	»	»	»	»
49	3	50	»	1952	Kemal Bedri Can	»	»	»	»	»	»
50	5	00	»	1952	Şakir Yürüt	»	»	»	»	»	»
51	3	27	»	1952	Kemal Pirgöl	»	»	»	»	»	»
52	4	37	»	1952	Salomon Kanarya	»	»	»	»	»	»
53	102	44	Fazlai mehuz	1939	Saime Tanalay	İzmir Mektepler Muh.	»	»	»	»	»
54	273	50	İdare hesabından	1938	Saim Akın	Hakkâri Valiliği	»	»	»	»	»
55	27	79	Tazminat	1948	Mahmut Nedim	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
56	756	80	Gasp	1934	İbrahim ve Mispah	Siird Valiliği	»	»	»	»	»
57	17	72	Avans	1943	Kasım, Şevket	Seyhan Valiliği	»	»	»	»	»
58	60	00	»	1940	Kâmil Ülkü	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
59	307	56	Fazlai mehuz	1945	Mahide Çebimli	4. Piyade Tım. Muha- sebeciliği	»	»	»	»	»
60	10	07	Tazminat	1953	Ali Yeltaze	Hatay Valiliği	»	»	»	»	»
61	81	47	Fazlai mehuz	1944	İlhami Kılıçatan	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
62	57	89	Avans	1945	Hüsamettin Pekçok	»	»	»	»	»	»
63	36	54	Fazlai mehuz	1949	Yaşar Onatarıslan	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
64	72	79	Askeri eşya bedeli	1952	Mehmet Tandırcı	Gazianteb Valiliği	»	»	»	»	»
65	1	45	»	1952	Muharrem Esendemir	»	»	»	»	»	»
66	1	95	»	1952	Mustafa Ertinlice	»	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti							
	Lira	K.												
67	13	00	Askerî eşya bedeli	1952	Ökkeş Taş	Gazianteb Valiliği	Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilmediğinden zimmetin tahsiline imkân görülemediğinden ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinini cihetine gidilmiştir.							
68	39	27	»	»	1952	Cebbar Erbak	»	»	»	»	»	»	»	»
69	50	00	»	»	1952	Şakir Ersürmeli	»	»	»	»	»	»	»	»
70	4	50	»	»	1952	Bekir Yazğan	»	»	»	»	»	»	»	»
71	16	00	»	»	1952	Ali Akay	»	»	»	»	»	»	»	»
72	14	65	»	»	1952	Mehmet Sait	»	»	»	»	»	»	»	»
73	88	86	»	»	1945	Hüseyin Yürüt	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»	»	»
74	8	87	»	»	1941	Abdülkerim Sertdemir	Elâzığ Valiliği	»	»	»	»	»	»	»
75	6	75	»	»	1953	Osman Çüktü	Seyhan Valiliği	»	»	»	»	»	»	»
76	177	35	»	»	1952	Cafer	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»	»	»
77	20	00	Tazminat	»	1952	Hasan	»	»	»	»	»	»	»	»
78	25	49	»	»	1952	Osman	»	»	»	»	»	»	»	»
79	15	00	»	»	1941	İsmâil	»	»	»	»	»	»	»	»
80	15	00	»	»	1934	Hasan	»	»	»	»	»	»	»	»
81	8	70	»	»	1939	Ömer	»	»	»	»	»	»	»	»
82	110	00	»	»	1942	Behçet	»	»	»	»	»	»	»	»
83	225	00	»	»	1945	Ali Kutluöz	»	»	»	»	»	»	»	»
84	210	00	»	»	1945	Raşit Takır	»	»	»	»	»	»	»	»
85	8	92	»	»	1931	Abdullah	»	»	»	»	»	»	»	»
86	11	44	»	»	1938	Hasan	»	»	»	»	»	»	»	»
87	9	27	»	»	1938	Hüseyin	»	»	»	»	»	»	»	»

88	9	45	Askerî eşya	1938	Mustafa	»	»	»	»	»	»
89	16	62	»	1941	Mustafa	»	»	»	»	»	»
90	20	00	»	1927	Hüseyin	»	»	»	»	»	»
91	20	00	»	1928	Ali	»	»	»	»	»	»
92		94	»	1937	Tahir	»	»	»	»	»	»
93	10	00	Askerî eşya taz- minatı	1938	Mehmet Yılmaz	Amasya Valiliği					
94	21	01	Askerî eşya taz- minatı	1939	İbrahim	»	»	»	»	»	»
95	18	73	Askerî eşya taz- minatı	1941	Mehmet	»	»	»	»	»	»
96	11	40	Askerî eşya taz- minatı	1939	Ali	»	»	»	»	»	»
97	105	00	Askerî eşya taz- minatı	1939	Sadık	»	»	»	»	»	»
98	46	67	Askerî eşya taz- minatı	1934	Eyyüp	»	»	»	»	»	»
99	19	59	Askerî eşya taz- minatı	1927	Halil	»	»	»	»	»	»
100	30	00	Askerî eşya taz- minatı	1932	İlyas	»	»	»	»	»	»
101	138	00	Askerî eşya taz- minatı	1952	İbrahim Nadir	Adana Valiliği					
102	1	291	71 Askerî eşya taz- minatı	1932-1952	38 mükellef namına ka- yıtlı	Amasya Valiliği					
103	50	00	Askerî eşya taz- minatı	1944	İzzet Kınkaya	Bolu Valiliği					
104	13	00	Askerî eşya taz- minatı	1938	Tahir	»	»	»	»	»	»
105	32	65	Askerî eşya taz- minatı	1939	Mehmet Özkan	»	»	»	»	»	»
106	1	04	Askerî eşya taz- minatı	1939	Hakkı	»	»	»	»	»	»
107	8	54	Askerî eşya taz- minatı	1945	Abdullah Göverin	İzmir Valiliği					

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
108	7	11	Askerî eşya tazminatı	1944	Hayri Ertaş	İzmir Valiliği	Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilmediğinden zimmetin tahsiline imkân görülememiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinine cihetine gidilmiştir.				
109	13	00	Askerî eşya tazminatı	1944	Mehmet Özçıldır	» »	»	»	»	»	»
110	25	00	Avans	1933	Ali Rıza	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
111	7	50	Askerî eşya tazminatı	1933	Sefer Yavuz	Elâzığ Valiliği	»	»	»	»	»
112	18	82	Fazlai mehuz	1939	Vedat Tunçalp	Malatya Valiliği	»	»	»	»	»
113	165	20	Avans	1936	Ali	Diyarbakır Valiliği	»	»	»	»	»
114	197	29	»	1947	Hüsamettin Yürür	Akhisar Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
115	879	73	»	1951	18 şahıs namına kayıtlı	3 Hava Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
116	99	00	»	1944	M. Kemâl Öztürk	11. Hava Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
117	3	50	Askerî eşya tazmin bedeli	1952	Ali Kömürcü	Gaziantep Valiliği	»	»	»	»	»
118	7	50	Askerî eşya tazmin bedeli	1953	Muzaffer Yıldırım	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
119	68	85	Askerî eşya tazmin bedeli	1947	Mehmet Pekmez	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
120	57	55	Avans	1950	Nejat Akar	29. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
121	299	10	Askerî eşya tazmin bedeli	1937-1942	13 şahıs namına kayıtlı	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»

122	7	50	Askerî eşya taz- min bedeli	1940	Hüseyin	Bolu Valiliği	»	»	»	»	»
123	12	25	Askerî eşya taz- min bedeli	1943	Ahmet Eker	»	»	»	»	»	»
124	25	14	Askerî eşya taz- min bedeli	1945	Hüseyin Alğızlar	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
125	71	66	Askerî eşya taz- min bedeli	1939	Nihat Atasay	Bolu Valiliği	»	»	»	»	»
126	164	72	Fazlai mehuz	1952	Celâlettin Toyğar	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
127	12	00	Askerî eşya bedeli	1947	Şevket Çelikkaya	Sinob Valiliği	»	»	»	»	»
128	15	00	Fazlai mehuz	1946	Naciye Aydın	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
129	33	11	»	1939	Asaf Güngör	Bahkesir Valiliği	»	»	»	»	»
130	82	53	»	1944	Sıtkı Döner	»	»	»	»	»	»
131	212	03	Askerî eşya be- deli	1930-1944	7 şahıs namına kayıtlı	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
132	300	00	Askerî eşya bedeli	1946	Celâl Ateştaş	Rize Valiliği	»	»	»	»	»
133	119	26	»	1949	Mehmet Mutlu	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
134	340	00	Okul masrafı	1948	Selâhattin Engiz	»	»	»	»	»	»
135	111	19	Fazlai mehuz	1949	Münire Akdeniz	Kocaeli Valiliği	»	»	»	»	»
136	13	42	»	1943	Orhan Sümer	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
137	161	91	İdare hesabı	1939	Neşet Kürkeü, Neemi Kongur	Urfa Gümrük Muhase- beciliği	»	»	»	»	»
138	64	36	Fazlai mehuz	1952	Fehmi Ateşay	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
139	40	00	Avans	1943	Nurettin Bolluk	14. Süvari Tümen Muh.	»	»	»	»	»
140	80	00	Hasan bedeli	1948	Hasan Özsoy	Çoruh Valiliği	»	»	»	»	»
141	55	00	Tâvizat	1947	Yakup Aydın	Sinob Valiliği	»	»	»	»	»
142	1	687	12	Askerî eşya taz- minatı	26 mükellef namına ka- yıtli	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
143	138	99	Avans	1948	Needet Aktan	4. P. Tümen Muhase- beciliği	»	»	»	»	»
144	36	03	Fazlai mehuz	1945	İsmail Genç Sanatkâr	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
145	241	50	Avans	1952	Timür Arel	İstanbul Deniz Mues- seseleri Muh.	»	»	»	»	»
146	93	63	Fazlai mehuz	1944	Ali Feyzullah Şeren	Ağrı Valiliği	»	»	»	»	»
147	36	00	Askerî eşya bedeli	1952	Şefik Karakeskin	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
148	1 439	17	İstihlâk Resmi	1929	İstefam Ağriyadis	İzmir Giriş Gümrüğü Muhasebeciliği	Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görülemediği ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinini cihetine gidilmiştir.				
149	30	00	Avans	1946	Muzaffer Öztürkmen	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
150	86	00	»	1950	Nihat Merdan	Hudut, Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»
151	7	77	Askerî eşya tazminatı	1944	Kerim Aktaş	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
152	25	00	Askerî eşya tazminatı	1955	Rüşdü Özçelik	»	»	»	»	»	»
153	51	20	Askerî eşya tazminatı	1953	Rahmi Gökçe	»	»	»	»	»	»
154	1 883	85	Askerî eşya tazminatı	Muhtelif	18 mükellef namına kayıtlı	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
155	261	00	Okul tazminatı	1946	Sunullah ve kefilî Hüseyin	İstanbul Sıhhi Müesseseler Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
156	78	82	Fazlai mehuz	1944	Emin Üç	Hatay Valiliği	»	»	»	»	»
157	59	43	Avans	1945	Cemalettin Turna	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
158	136	21	Fazlai mehuz	1948	Mehmet Sadık Yüce-türk	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
159	14	00	Meçhul	1935	Mültezim Karabet	Ünye Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
160	25	25	Fazlai mehuz	1955	Berma Paker	İzmir Gümrük Başmüdürlüğü	»	»	»	»	»
161	264	39	Askerî eşya bedeli	Muhtelif	7 şahıs namına kayıtlı	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»

162	400	31	Fazlai mehuz	»	7 şahıs namına kayıtlı	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
163	12	50	Askerî eşya bedeli	1950	Bekir Çam	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
164	37	97	»	»	1944 Şükrü Tur	»	»	»	»	»	»
165	9	59	Avans	1947	Nevzat Polat	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
166	10	86	Fazlai mehuz	1934	Hüsnü Çavuş	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
167	30	00	Aynî yardım	1946	Hasan Şirin	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
168	136	67	Avans	1948	Sebahattin Güzel	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
169	15	45	Fazlai mehuz	1933	Mahmut	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
170	16	03	»	»	1935 Ziya	»	»	»	»	»	»
171	160	90	Aynî yardım	1948	Mustafa Demir	29. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
172	62	36	Fazlai mehuz	1949	Hulûsi Özalp	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
173	58	95	»	»	1953 Suzan ve Perihan	Siird Valiliği	»	»	»	»	»
174	19	35	Askerî eşya bedeli	1945	Ahmet Çavuş	Kastamonu Valiliği	»	»	»	»	»
175	5	05	»	»	1946 Halil Karpuz	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
176	38	25	»	»	1949 Necip Hepsipahi	»	»	»	»	»	»
177	15	00	»	»	1951 Ahmet Güngöler	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
178	25	00	»	»	1946 Mustafa Çakmak	»	»	»	»	»	»
179	64	35	Fazlai mehuz	1947	Fikret Tanju	Bursa Valiliği	»	»	»	»	»
180	75	00	Elbise bedeli	1948	Şakir Çetin	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
181	59	63	Askerî eşya bedeli	1947	Mustafa Çakmak	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
182	13	00	»	»	1948 Muzaffer Kızılsık	»	»	»	»	»	»
183	80	00	»	»	1950 Mehmet Çaldan	»	»	»	»	»	»
184	55	38	»	»	1944 Remzi Bayraktar	»	»	»	»	»	»
185	75	»	»	»	1950 Fercan	»	»	»	»	»	»
186	16	25	»	»	1946 Cemal Bahşi	Bingöl Valiliği	»	»	»	»	»
187	167	19	Avans	1941	Hasan Basri Hiçyılmaz	Trabzon Gümrük Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
188	43	53	Fazlai mehuz	1950	Mehmet Morkaya	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
189	143	97	»	»	1946 Sadettin Şahinoğlu	»	»	»	»	»	»
190	190	00	Avans	1945	Emin Çığ	Çankırı Valiliği	»	»	»	»	»
191	27	88	»	»	1946 Turhan Yorulmaz	»	»	»	»	»	»
192	23	24	Tâvizat	1946	Ahmet Uçar	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
193	127	04	Avans	1947	Sait Süner	Konya Valiliği	»	»	»	»	»
194	60	00	Zimmet	1941	Necati Kaşıkçı	»	»	»	»	»	»

Terkinine karar
verilen paranın
miktarı

Sıra
No:

194 K. Zimmetin nevi

Borçlunun adı

Terkin istegünde
bulunan yer

Terkin kararının özeti

195 18 44 Askerî esya bedeli 1927

Sadık

Amasya Valiliği

Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun neredede ve ne işle mesgul olduğu tesbit edilemediğinden zımmetin tahsiline imkân görülemediği ve takibatında Hazine menfaati bulunmadığından terkini ehiyetine gidilmiştir.

196 25 00 Avans 1944

Mehmet Güngör

Manisa Valiliği

197 2 50 Askerî esya bedeli 1937

Sevit

Amasya Valiliği

198 20 70 » 1943

Ahmet Karagöz

Çanakkale Valiliği

199 45 54 Fazlalı mehuz 1954

Tahsin Tokmakçı

Merkez Muhasebeciliği

200 15 42 Askerî esya bedeli 1928

Hamza Göz

Amasya Valiliği

201 48 51 » 1929

Koçaoğlu Sadık

» »

202 18 44 » 1928

Kerim Kumgöz

» »

203 32 72 » 1939

Hüseyin

» »

204 406 86 Avans 1930

Abdurrahim Zapsu

Mardin Valiliği

205 15 00 Fazlalı mehuz 1945

Naim Algön

Balıkesir Valiliği

206 68 85 Avans 1952

Nihat Aşkner

Ankara Valiliği

207 19 37 Tazminat 1945

Tahsin Yavuz

Bolu Valiliği

208 20 00 » 1953

Hüseyin Kansız

Şibinkarahisar Kaymakamlığı

209 68 67 Avans 1946

Ahmet Şirvan

Urfa Gümrük Muhasebeciliği

210 167 05 Askerî esya bedeli 1928

Hasan

Amasya Valiliği

211 6 92 » 1939

Hüseyin

» »

212 747 21 Askerî esya bedeli 1928

Muhtelif

Tokat Valiliği

213 571 52 Askerî esya bedeli 1928

4 şahıs namına kayıtlı

Tokat Valiliği

214	173	18	Fazlai mehuz	1951	Nejdet Doğan Öker	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
215	226	38	Askerî eşya bedeli	1945	Mehmet Arpayer	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
216	17	26	Fazlai mehuz	1946	Lütfiye Erbaç	Kocaeli Valiliği	»	»	»	»	»
217	121	50	Askerî eşya bedeli	1948	Niyazi Kahraman	Çorum Valiliği	»	»	»	»	»
218	95	02	Avans	1950	Nâzım Akkor	İstanbul Gümrük Baş- müdürlüğü Muh.	»	»	»	»	»
219	200	00	Askerî eşya bedeli	1949	Haydar Şahin	Çorum Valiliği	»	»	»	»	»
220	98	66	»	1948	İsmail Karşlı	»	»	»	»	»	»
221	48	77	Avans	1943	Murat Kormaz	10. Tümen Muhasebe- ciliği	»	»	»	»	»
222	30	00	Fazlai mehuz	1946	Abdurrahman Koçerlan	Hatay Valiliği	»	»	»	»	»
223	67	75	»	1951	Mazhar Şen	Siird Valiliği	»	»	»	»	»
224	15	00	»	1946	Nuriye Öztürk	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
225	14	76	İdare hesabı	1941	Saip Sunay ve tahak- kuk memuru	Merkez Muhasebeciliği	Bu alacakların tahsili takibedilmiş ise de borçlunun ölmesi, malı ve vârisi bulunmaması hasebiyle tahsiline imkân görülemediğinden terkini cihetine gidilmiştir.				
226	17	24	Fazlai mehuz	1931	Halit Sezgil	Ağrı Valiliği	»	»	»	»	»
227	410	34	»	1954	Ali Yılmaz	Konya Valiliği	»	»	»	»	»
228	179	50	»	1927	Mithat	Bursa Valiliği	»	»	»	»	»
229	431	49	Faiz	1952	İsmail İzzettin Öztüzün	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
230	178	30	Tazminat	1943	Abdurrahman	Bahkesir Valiliği	»	»	»	»	»
231	320	49	Avans	1953	Galip Şener	Antalya Valiliği	»	»	»	»	»
232	72	04	Fazlai mehuz	1949	Ali Süer	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
233	100	14	Fazlai mehuz	1946	Fuat Akgün	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
234	50	58	İdare hesabı	1938	Mustafa Tarım	Mardin Valiliği	»	»	»	»	»
235	109	18	Eşya bedeli	1950	İhsan Ergin	İslahiye Gümrük Say- manlığı	»	»	»	»	»
236	196	77	Fazlai mehuz 1934-1936	Hediye	Adana Valiliği	»	»	»	»	»	»
237	10	40	Avans	1944	Bahaettin Sabuncu	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
238	294	07	Tazminat	1938	Şerafettin ve kefilisi Mehmet	»	»	»	»	»	»
239	103	10	İdare hesabı	1932	Nâzım Kaleci	Siird Valiliği	»	»	»	»	»
240	560	59	İhtilâs	1948	Halil Sarı	Muğla Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paramın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteginde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
241	510	56	Fazlai mehuz	1942	İdris Külap	29. Tümen Muhasebeciliği	Bu alacakların tahsili takibedilmiş ise de borçlunun ölmesi, malı ve vârisi bulunmaması hasebiyle tahsiline imkân görülemediğinden terkinine cihetine gidilmiştir.				
242	68	83	Avans	1932	Hayrullah	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
243	145	02	Askerî eşya bedeli	1946	Turhan Keser	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
244	339	24	Avans	1947	İsa Tüzün	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
245	10	96	Eşya bedeli	1942	Cemal Kaya	Sinob Valiliği	»	»	»	»	»
246	60	00	»	1944	Hüseyin Yıldırım	»	»	»	»	»	»
247	450	72	Fazlai mehuz	1950	Cemali Nurönlü	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
248	217	94	»	1944	Ethem Ruhi	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
249	18	10	İdare hesabı	1929	İsmail Hakkı	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
250	7	50	Askerî eşya bedeli	1953	Şaban Bayraktar	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
251	77	00	»	1944	Seyfullah Toktaş	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
252	46	93	Zimmet	1931-1933	Mehmet Sıtkı	Afyon Valiliği	»	»	»	»	»
253	25	83	Askerî eşya bedeli	1947	İbrahim Kibar	Rize Valiliği	»	»	»	»	»
254	200	00	Avans	1947	Kâzım Öztekin	Orman Umum Md.	»	»	»	»	»
255	276	99	Fazlai mehuz	1952	Zekiye Bayır	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
256	45	00	Askerî eşya	1928	Mustafaoglu Ali	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
257	7	50	»	1951	Mustafa Taşahmet	»	»	»	»	»	»
258	57	60	Avans	1942	Talât Barayurt	Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
259	5	00	Askerî eşya bedeli	1939	Hasan	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
260	35	00	»	1937	İbrahim	»	»	»	»	»	»
261	4	50	Avans	1954	Cezmi Işık	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
262	140	72	Fazlai mehuz	1942	Ahmet Fevzi Gültekin	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
263	25	72	»	1930	Cemal	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»

264	2	187	53	İhtilâs	1928	Mehmet Denem	Ağrı Valiliği	Alacağın tahsili hususunda bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçluların aciz halinde bulunmaları ve bu hallerinin devam etmesi ileride yapılacak takibattan müspet bir netice elde edilemeyeceği neticesine varılması hasebiyle terkini zaruri bulunmuştur.					
265	5	941	30	Taahhüt bedeli	1340	Abdülvehap	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
266		127	30	Avans	1943	Yaşar Atamert	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
267		67	83	»	1947	İhsan Tan	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
268		302	77	»	1944	Yakup Akdemir	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
269		22	03	Askerî eşya bedeli	1943	Fevzi Akkoç	Bolu Valiliği	»	»	»	»	»	»
270		5	00	»	1943	Kâmil Güçüyener	»	»	»	»	»	»	»
271		6	60	»	1938	Hasan	»	»	»	»	»	»	»
272		6	87	»	1936	Ömer	»	»	»	»	»	»	»
273		35	00	»	1944	Murat Gökmen	»	»	»	»	»	»	»
274		55	00	»	1944	Mehmet Yağar	»	»	»	»	»	»	»
275		152	69	»	1944	Sadık Karataş	»	»	»	»	»	»	»
276		52	00	Fazlai mehuz	1944	Ahmet Sülük	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»	»
277		396	42	İhtilâs	1944	Müftüoğlu Mehmet	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»	»
278		204	00	Tazminat	1943	Zülfükâr Bağcı	»	»	»	»	»	»	»
279		81	74	Fazlai mehuz	1943	Nazmi İnal	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»	»
280		38	83	Avans	1944	Sait Gürtuna	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
281		30	00	Fazlai mehuz	1942	Ayşe	Ünye Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»	»
282		315	26	Tazminat	1944	Dursun Moy	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»	»
283		242	00	»	1945	Mehmet Oral	»	»	»	»	»	»	»
284		315	26	»	1944	Ramazan Bakar	»	»	»	»	»	»	»
285		315	26	»	1944	Selim Seven	»	»	»	»	»	»	»
286		38	23	Fazlai mehuz	1946	Ahmet Doğrugör	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
287		24	26	Tazminat	1950	Orhan	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»	»
288		141	67	Fazlai mehuz	1947	Emil Şaylan	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»	»
289		14	60	Tazminat	1942	İsmail Değirmenci	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»	»
290	3	975	22	Avans	1931	Zeki Arifoğlu	Hatay Valiliği	»	»	»	»	»	»

Terkinine karar
verilen paranın

Sıra No:	Verilen miktarı	K. Lira	Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin istikânde bulunmuş yer	Terkin kararının özeti
----------	-----------------	---------	---------------	--	---------------	-------------------------------	------------------------

Alacağın tahsilî hususunda bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçluların aciz halinde bulunmaları ve bu hallerinin devam etmesi ileride yapılacak takibattan müsbet bir netice elde edilemeyeceği neticesine varılması hasebiyle terkinin zaruri bulunmuştur.

Alacağın tahsilî taktibedilmiş ise de borçlunun hiçbir mal bırakmadan ölmesi, vârisinin mirası reddetmesi hasebiyle takip ve tahsilne mahal ve imkân kalmadığından terkinin zaruri görülmüştür.

(S. Sayısı : 18)

292	5	00	»	1939	Hasan	»	»	»	»
293	90	01	Askerî eşya bedeli 1939-1943 deli	8 borçlu namına kayıtlı	Bolu Valiliği	»	»	»	»
294	98	68	Askerî eşya bedeli 1943	Cemal Erkin	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»
295	12	00	»	Turan Mızrak	Sivas Valiliği	»	»	»	»
296	206	33	Harırah aransı	Vahap Amcaoğlu	1. Hava Kv. K. Muhasebeciliği	»	»	»	»
297	83	30	Askerî eşya bedeli 1948	Celâl Dağlı	Yozgad Valiliği	»	»	»	»
298	147	55	Harırah aransı	Mustafa Ergin	1. Ordu Defterdarlığı	»	»	»	»
299	11	84	»	Serafettin Sıdar	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»
300	202	84	İdare hesabından	Hayati Güney	Çorum Valiliği	»	»	»	»
301	643	80	Fazlai mehuz	Huriye Evirgen	Kocaeli Valiliği	»	»	»	»
302	4 368	68	Tazminat	Üstğm. Mirat Bozkurt*	14. Sv. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»
303	12 238	44	İhtilâs	Mustafa Çilingir	Diyarbakır Valiliği	»	»	»	»
304	1 409	88	Tazminat	Ferit Tütüncüoğlu	İstanbul Valiliği	»	»	»	»

305	1 311	41	İhtilâs	1926	Emrullah	Gümrük ve İhisarlar Vekâleti	»	»	»	»	»
306	503	40	Fazlai mehuz	1942	Yahya Sezai Aktimur	Çankırı Valiliği	»	»	»	»	»
307	497	35	Askerî eşya bedeli	1944	İbrahim Çolak	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
308	883	16	Ambar açığı	1926	Sadık Muammer ve Hasan	İstanbul Giriş Gümrüğü Saymanlığı	»	»	»	»	»
309	928	16	Okul tazminatı	1929	Abdülkadir ve kefilî İlhami	Sivas Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçluların müruruzaman dermeyanında bulunması hasebiyle yapılan takibatta müspet netice alınmamış, müruruzamana sebebiyet verenler haklarında da aynı mucip sebeplerle takibat yapılmasında bir faide memul olmamasına binaen terkini zaruri bulunmuştur.				
310	22	38	Faiz	1928	Mustafa Çetiner	Konya Valiliği	»	»	»	»	»
311	897	88	Okul tazminatı	1935	Mümin Kangal	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
312	35	54	Fazlai mehuz	1944	Yeğane Turan	Manisa Valiliği	»	»	»	»	»
313	314	25	İdare hesabı	1928-1929	Nejat Tüzün	Sakarya Valiliği	»	»	»	»	»
314	218	24	»	1914	Kemal ve kefilî Hasan	Malatya Valiliği	»	»	»	»	»
315	11	01	Avans	1939	Abdullah Çıldiran	İslahiye Gümrük Mu-hasebeciliği	»	»	»	»	»
316	106	02	Tazminat	1943	Esat, Ahmet Dinçer	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
317	519	23	Zimmet	1938	Osman Güven	Trabzon Valiliği	»	»	»	»	»
318	643	27	İdare hesabı	1928	Remzi Sümer	Muş Valiliği	»	»	»	»	»
319	163	55	»	1936	Hakkı Doğan	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
320	60	00	Avans	1948	Nizamettin Ataman	Muş Valiliği	»	»	»	»	»
321	18	00	Fazlai mehuz	1936	Niyazi Dikbaş	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
322	110	04	Pul bedeli	1936	Hikmet	Samsun Valiliği	»	»	»	»	»
323	294	40	Avans ve idare hesabı	1931-1933	Mustafa Şükrü	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
324	28	00	İdare hesabı	1930	Mehmet Ali Yaman	Adıyaman Valiliği	»	»	»	»	»
325	63	36	Fazlai mehuz	1943	M. Kemal Aday	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
326	7	18	Avans	1943	Kemal Baran	10. Tümen Muhasebeciliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
327	140	95	Fazlai mehuz	1930	Kemal Atamer	Ordu Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçluların müruruzaman dermeyanında bulunması hasebiyle yapılan takibattan müspet netice alınmamış, müruruzamana sebebiyet verenler haklarında da aynı mucip sebeplerle takibat yapılmasında veya takibinde bir fayda memul olmamasına binaen terkini zaruri bulunmuştur.
328	101	00	Avans	1942	Sabri Kandemir	10. Tümen Muhasebeciliği	» » » » »
329	39	20	Tazmin	1950	Mustafa Tamer	Antalya Valiliği	» » » » »
330	431	55	Askerî eşya bedeli	1945	İbrahim Ardahan	Denizli Valiliği	» » » » »
331	39	71	» »	1931	Yahya	Amasya Valiliği	» » » » »
332	44	82	Faiz	1930	Fikret Eriç	Konya Valiliği	» » » » »
333	17	65	Fazlai mehuz	1937	Mehmet Özgen	Çanakkale Valiliği	» » » » »
334	79	34	»	1952	Kadri Görelî	Ordu Valiliği	» » » » »
335	7	00	Avans	1944	Danyal Vural	10. Tümen Muhasebeciliği	» » » » »
336	45	00	Askerî eşya bedeli	1928	Ali	Amasya Valiliği	» » » » »
337	750	00	Harcırah	1950	Necip Banko	Konya Muhasebe Müdürlüğü	İsviçreye tahsile gönderilen borçlu bilâhara yurda geri çağırılmış ve fakat ecebebi bir kadınla birlikte tekrar Avrupa'ya kaçtığından ordudan ihracına karar verilmiştir. Mumaileyhin memleket dâhilinde hiçbir malı olmaması ve adresi de bilinmemesi hasebiyle zimmetin tahsiline imkân görülenmemiştir.

Bu para Diyarbakır'daki mülga umumi müfettişlikçe İşkân İşleri için İstanbul eski Valisi Muhittin Üstündağ ile muavini Ali Rıza Çevik namına açılan krediden bakiyedir. Bundan 1 000 lirası Muhittin Üstündağ'a 3 012 lira 86 kuruşu da Ali Rıza Çevik'e aittir.

Muhittin Üstündağ namına zimmet gösterilen 1 000 lira vaktiyle Malsandığınca emanetten reddedilerek irat kaydedilmiş, diğer taraftan Ali Rıza Çevik'te kendisinin böyle bir zimmeti olmadığını beyan ve ifade ederek borcu kabul etmemiştir. 1930 ve mütaakıp yıllarda birçok vilâyetler vâlileri namlarına açılan kredilerden bu suretle birçoklarının kaydı açık kalmış ve uzun müddet bu krediler üzerinde tetkikat icra kılınmış ise de mülga umumi müfettişlikten defterdarlığa devredilen evrak ve kuyudatın odacı Ferhat ve memur Şeref isimindeki şahıslar şekereilere sattıkları ve bu yüzden mahkûm oldukları, bu suretle avans ve krediler hesaplarının tetkikini mümkün kılacak vesaiik ortadan kaldırıldığı anlaşılmış 25 seneden fazla bir zaman evvel cereyan eden bu muameleler üzerinde maliye müfettişliğince yapılan tetkikattan da müspet netice elde edilemediğinden zimmetin terkinin zaruri görülmüştür.

Bu alacağın tahsili için yapılan takibatın iptaline karar verilmesi üzerine zimmetin sârifine borç çıkarılması Divanı Muhasebata yazılmış ise de Divanca da paranın iadei muhakeme yoluyla zimmet çıkarılmasına kanuni imkân görülemediği

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
340	5 112	25	Zimmet	1930-1931	Sırrı İnan	Erzurum Valiliği	<p>karar altına alındığından sarifden de tahsiline imkân kalmamıştır.</p> <p>Bu para mülga Erzurum Silâh Tamirhansı Muhasibi Sırrı'nın zimmet ve itilâsı olarak tesbit edilmiş ve muhasipliğin lâğvı üzerine defterdarlığa devrolunmuştur.</p> <p>Borçlu hakkında kanuni takibat yapılmak üzere dosyası Hazine avukatlığına tevdi edilmiş Hazine avukatı uzun müddet hiçbir takibat yapmamıştır. Bu arada zimmetin mesnedi dosya Hükümet konağı yangınında yandığından yenilenmiş, icra takibatına geçilmiş ise de borçlunun öldüğü hiçbir mal bırakmadığı anlaşılmiş vârisi hakkında icraya yapılan müracaat Hazine aleyhine neticelenmiş ve yapılan incelemede müruruzamana sebebiyet verenler haklarında yapılacak takibattan da bir faide nemul olmamasına binaen zimmetin terkinini zaruri görülmüştür.</p>
341	494	00	Hasar bedeli	1953	İrfan Şahin	Manisa Valiliği	<p>Kore'de hasara uğriyan kamyonundan dolayı zimmete alınan bu paranın er İrfan Şahin'in hasara sebebiyet vermediği tesbit ve askerî mahkemece beraet ettirilmesi hasebiyle tahsiline imkân görülememiştir.</p>

342	247	53	Tamir bedeli	1949	İngiliz Sefareti	Hazine Umum Müdür- lüğü
343	469	82	Fazlai mehuz	1952	Suphiye Candaş	Malatya Valiliği
344	203	601	41 Tazmin	1937	İhsan Duru	İstanbul Valiliği

Bu para mülga tamir atelyesinde tamir edilen otomobil için İngiliz Elçiliği namına zimmet kaydedilmiş ise de otomobillerin tamiri tevsik edilemediğinden ve bu cihet tevsik edilmedikçe seraferthaneden paranın istenilmesi imkânsız bulunduğundan terkinin zaruri görülmüştür.

Bu para Öğretmen Suphi'ye Candaş'ın 35,40 ve 50 lira maaşta kanunsuz terfi ettirilmiş olması dolayısıyla tahakkuk kaydedilmiştir. Tahsili takibolunmuş ve hüküm alınmış ise de Temyiz Mahkemesince karar Hazine aleyhine bozulmuştur.

Yapılan incelemede bozma sebeplerinin yerinde ve takibin Hazine aleyhinde neticelenmesinin muhakkak bulunduğu anlaşıl原因 olarak takibat ifasından 5797 sayılı Kanun mucibince vazgeçilmiş bu sebeple tahsiline imkân görülemeyen zimmetin terkinin zaruri bulunmuştur.

Firari Adruna Nuvarta kızı Ala Lancayan Emaşvlin'e ait emlâkin üçüncü şahıslara geçmesine sebebiyet veren ve bu hususta vekâletten verilen emri 10 ay masasında saklıyan bu suretle Hazineye 203 910 lira zarar ika eden Millî Emlâk Memuru İhsan Duru hakkında kanuni takibat icra kılınarak Hazine zararının adı geçenden tahsiline hüküm alınmıştır.

İstihsal olunan ilâmın infazı cihetine gidilmiş zimmetten 309 lira 56 kuruş tahsil edilmiş ise de bakiye 203 601 lira 41 kuruşun borçlunun ölmesi ve hiçbir malı olmaması, mirasçılarn kanuni müddet zarfında reddi miras ederek ilâm istihsal eylemeleri hasebiyle bakiye zimmetin tahsi-

Zimmetin vaktu
veya hesaplara
aldığı tarih

Terkinine karar
verilen paranın
miktarı

Sıra
No:

Lira K. Zimmetin nevi

Borğunun adı

Terkin isteğinde
bulunan yer

Terkin kararının özeti

345	22 10	Zimmet	1932	Nâzım Baykul	Yozgad Valiliği	line mahal ve imkân kalmadığından terkinini zaruri bulunmuştur. Bu para Sorgun Malmüdürlüğünün 1929 yılı idare hesabından doğmadır. Alacak icra yoluyla tahsil edilmiş ise de zimmet kaydı kapatılmamış kuyudatın sel baskısında zâyi olması hasebiyle mahsubuna imkân görülemediğinden ve tahsiline mahal olmaması bakımından terkinini eihetine gidilmiştir.
346	244 00	Zimmet	1947	Borçluları meçhul	Zonguldak Valiliği	Bu para mülga 19 ncu Tümen Mutasıplığından nalbant çavuşlarının maaş fazlai mehuzları olarak devren malsandığına devredilmiştir. Zimmetin mesnedi belge bulunamadığından ve 1947 yılı sarf evrakı Divanı Muhasebatça imha edilmiş olduğundan zimmetin müfredatiyle borçluların tesbit edilmesine ve tahsilinin ta-kibine imkân görülemediğinden terkinini zaruri bulunmuştur.
347	33 600 00	Avans	1944	Nihat Adil Erkman	Hazine Umum Müdürlüğü	Bu para Almanya'da tahsilde bulunan talebelerimizin masraflarına karşılık olmak üzere talebe müfettişi Nihat Adil Erkman namına açılan krediden mütevellittir. Para istihkak sahiplerine tekiye edilmiş ve mahsup evrakı merkeze gönderilmiş ise de mahsup muamelesi yapılmadan Maarif Vekâleti binası yangını zuhur etmesi ve evrakın bu yangında yan-

348.	238 54	Zimmet	1943	Mustafa Özkan	Yozgad Valiliği
349	800 00	Komiser ücreti 1933-1934		Emtea ve yol eşyası, sigorta şirketi	Gelirler Umum Mü- dürlüğü
350	33 50	Fazlai mehuz	1952	Suphiye Candan	Elâzığ Valiliği
351	48 48	İdare hesabından	1949	Tevfik Sözen	Afyon Valiliği

ması ve yenisinin temin ve tedarikine de imkân görülememesi hasebiyle mahsup müamelesi yapılamamış ve paranın adı geçenden tahsili de mümkün olmayacağından terkini zaruri bulunmuştur.

Sorgun Malsandığı hesaplarında kayıtlı bu para tahsil edilmiş ise de kuyudatın sel baskınında zıyaı hasebiyle mahsup müamelesine imkân görülemediğinden terkini zaruri bulunmuştur.

Bu para Emtia ve Eşya Sigorta Şirketi namına tahakkuk ettirilen komiser ücretinden doğmadır. Alacağın tahsiline hüküm alınmış ise de şirketin 1934 yılında zararlar tasfiye edilmiş ve ıcraca aciz vesikası verilmiş ve esasen anocim şirket olarak çalışan bu şirketin yeniden mal iktisabetmesine de imkân görülememesi hasebiyle icra takibatından 4353 sayılı Kanununun 28 nci maddesi mucibince vazgeçilmiş olduğundan zimmetin terkini zaruri görülmüştür.

Bu para usülsüz yapılan terfiden mütevellittir. Tahsili için açılan dâva bidayeten Hazine lehinde neticelenmiş ise de Temyiz Mahkemesince Hazine aleyhinde bozulmuştur. Bozma sebepleri ve emsal hâdiseler dolayısıyla kazai mercilerden çıkmış olan kararlar muvaceshinde dâvanın takibinde bir fayda görülememiş ve takibinden 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçildiğinden zimmetin terkini zaruri bulunmuştur.

Bu para ziraat işlerinde çalışan makini-
nist Lûtfi Ergun'un ücretinden kesilmi-
yen Kazanç Vergisi olup divanca muha-

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
352	42 781	33	Yanan pul ve para	1953	Vezenedar Tahsin, icra memuru Kemal, başkâtip Özdemir	Sinob Valiliği	sibe zimmet çıkarılmıştır. Bilâhara ziraat işlerinde fiilen çalışan makinist ve sairinin Kazanç Vergisine tâbi olmayacakları takarrür ettirilmiş olmasına binaen muhâsibten bu paranın tazminine mahal görülmemiştir. Terkini istenilen 42 781 lira 33 kuruş 14 . 12 . 1953 tarihinde vukubulan Ayanlık kazası Hükümet konağı yangınında yanan pul ve para olup yangının vukuunda Vezenedar Tahsin İcra Memuru Kemal ve Başkâtip Özdemir'in hiçbir sun'u taksirleri olmadığı yapılan tetkikat ve tahkikat sonunda tesbit edilmiş bu sebeple sözü geçen paranın tahsiline mahal görülemediğinden terkin zaruri bulunmuştur.
353	503	24	Fazlai mehuz	1945	Muharrem Tangök	İzmir Valiliği	Bu para Mehmet Ziyaoğlu Muharrem Tangök'e yetim maaşı olarak ödenmiş ve fuzuli tediye addile zimmet kaydedilmiş ise de borçlunun bu maaşa müstahak olduğu bilâhara hükmen sabit olmasına binaen zimmetin tahsiline mahal görülmemiştir.
354	32 390	65	Zimmet ve ihtilâs	1944	Şahabettin Özgenç	İstanbul İcra Muhasipliği	Bu para Şahabettin Özgenç'in 1941 yılında İstanbul icra muhasipliği kâtabi iken sahte reddiyat evrakı tanzimi suretiyle zimmetine geçirmesinden doğmadır. Bu suçundan dolayı 5 sene 9 ay ağır hapse mahkûm olan borçlu mahkûmiyetini ik-

355 500 00 İdare hesabından 1948 Nedim Ögüt

Balıkesir Valiliği

mal ederek tahliye edilmiştir. Borçlunun tahliyeden sonra bir müddet taş ocaklarında çalıştığı tesbit edilmiş ise de zabıtaca sonradan durumu tesbit edilememiştir. Borçlunun asker kaçağı olduğu askerlik gubesince, hiçbir malı olmadığı da tapu sicil muhafızlığı ve özel idarece bildirilmiş, bu durum muvacehesinde alacağın takibinde bir faide memul olmadığından ve tahsiline imkân görülemediğinden terkinin zaruri bulunmuştur.

Bu para hesapları Balıkesir Muhasebe Müdürlüğüne devredilen mülga 71 nci Tuğay Muhasipliğinin 1948 yılı idare hesabıyla Divanca borç çıkarılmıştır.

Bu para ile 312 kilo 500 Gr. tahin helvası alınmış ve para Devlet hizmetine sarf olunmuş ise de sarf evrakı arasında istihkak sahibinin senedinin bulunmaması sebebiyle ibrazına talikan zimmet çıkarılmıştır.

Malın alınarak teslim edildiği Divanı Muhasebatça tesbit edilmiştir. İstihkak sahibinin ölmesi hasebiyle yeniden senet alınması mümkün görülemediğinden zimmetin tahsiline mahal bulunmaması hasebiyle terkinin zaruri görülmüştür.

Bu para hesapları Balıkesir Muhasebe Müdürlüğüne devredilen mülga 71 nci Tuğay Muhasipliğinin 1946 yılı idare hesabıyla Divanca borç çıkarılmıştır. Bu para ile 50 teneke benzin alınmış ve para Devlet hizmetine sarf olunmuşsa da sarf evrakı arasında istihkak sahibinin senedinin bulunmaması sebebiyle ibrazına talikan zimmet çıkarılmıştır.

356 300 00 İdare hesabından 1946 Nedim Ögüt

Balıkesir Valiliği

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
357	5 835	96	Tamir ücreti	1926	Rıfat Kaptan	İstanbul Valiliği	Malın alınarak teslim edildiği Divanı Muhasebatça tesbit edilmiştir. İstihkak sahibinin ölmesi ve yeniden senet alınmasına mümkün görülmediğinden zimmetin tahsiline mahal bulunmaması hasebiyle terkin zaruri görülmüştür.
358	4 456	00	Çocuk zammı ve doğum ikramiyesi	1953-1954	Vasfi Çelik, Hayati Ocak, Muzaffer Karaoğuz	5. Zırhlı Tugay Muhasipliği	Bu para mülga Seyrisefain İdaresinden devredilmiştir. Tamir bedelinden doğmadır. 1926 yılında tahakkuk eden alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun hiç bir mal bırakmadan ölmesi, karısının yatalak hasta ve 10 yaşındaki çocuğunun da başkaları tarafından iyesinin temin edilmekte olması, diğer çocuklarının mahkemeye müracaatle murislerinin borca müstağrak olarak vefat ettiğini tevsik ve reddi miras ilâmı istihsal etmeleri hasebiyle takip ve tahsiline imkân görülememiştir.
							5 nei Zırhlı Tugayda ücretli müstahdem 3 makiniste çocuk zammı ile doğum ikramiyesi olarak füzulen verildiğinden zimmete alınmıştır. Alacağın borçlulardan tahsili cihetine gidilmiş ise de borçlular tarafından Devlet Şûrasına idari dâva açılmıştır. Cereyan eden muhakeme sonunda (verilen paraların füzuli olduğu ancak iptal tarihine kadar ödenen paraların idarece tesis edilen tasarrufa müstenit bulunduğu gerekçesiyle) istirdat işlemi-

359	272 98	Avans	1949	Sedat Zeki Örs	Hazine Umum Müdürlüğü
360	500 00	Okul tazminatı	1930	Ahmet Fazıl ve kefilisi Ali Rıza	Sivas Valiliği
361	155 89	Radyo bedeli	1945	Celâl, Naciye, Fikri	Orman Umum Müdürlüğü

nin iptaline karar verilmiş ve yapılan tashihi karar talebi de reddedilmiştir. Diğer taraftan bu zimmetin adli mahkemeye müracaatle istirdadına da imkân olmadığı cihetle takibinden 4353 sayılı Kanunun 34 nci maddesi mucibince vazgeçme muamelesi de yapıldığından zimmetin terkinini zaruri bulunmuştur.

Bu para, Mısır'da tayyaresinin düşmesi neticesinde şehidolan Hava Teğmeni Aziz Çiçekçi'nin cenazesinin yurda getirilmesi için sarf edilmiş ise de evrakı müsbetesinin ziyası hasebiyle mutemet sıfatıyla Konsolos Sedat Zeki Örs tarafından alınan paranın kaydı açık kaldığından ve tahsiline mahal olmaması bakımından terkinini zaruri görülmüştür.

Bu para Öğretmen Okulu Talebesi iken 1930 yılında kaydı terkin edilmiş olan Ahmet Fazıl namına okul masrafı olarak tahakkuk ettirilmiştir. Borçlu ve kefilinden tahsili hususu tahakkuk dairesi olan Maarif dairesince Maliye dairesine 18 sene sonra intikal ettirilmiştir. Aradan bu kadar yıl geçtikten sonra Maliyeye intikal eden bu alacağın hükmen borçlu ve kefilinden tahsiline imkân görülemediği gibi yine müruruzaman ve af kanunları sebebiyle de zimmeti vaktinde Maliyeye intikal ettirmiyenler haklarında bir muamele yapılamadığından terkinini cihetine gidilmiştir.

Bu para Elâzığ Orman İşletmesi Müdürlüğünün 1945 yılı idare hesabının Divanı Muhasebatça tetkiki sonunda borç çıkarılmıştır. Ancak sonradan Divanı Muha-

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
362	602	79	Ayniyat açığı	1949	Zeki Ünalduar	Ankara Okullar Muh.	sebatça ittihaz olunan Umumi Heyet Kararında bu kabil masrafların kabulü cihetine gidilmiş ise de mezkûr zimmet hükmünün katiyet kesbetmesi ve kanun yollarının kapanmış olması hasebiyle ref'i mümkün görülememiş, diğer taraftan sarifinden istirdadına mahal olmaması bakımından terkin zaruri görülmüştür. Bu para Polis Enstitüsü eski Avniyat Muhasibi Zeki Ünalduar namına ayniyat açığı olarak zimmete aldırılmış ise de açığı tevsik eder her hangi bir belge mevcud olmaması hasebiyle tahsiline imkân görülemiyen mesnetsizliğinden dolayı yapılacak takibattan 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçilmekle terkin zaruri görülmüştür.
363	1 221	41	Kur farkı	1947	Selim Sarper	Hazine Muhasebeciliği	Bu para İtalya'dan mubayaa edilecek malzeme için Roma Büyükelçisi Selim Sarper adına açılan krediden bakiye olup zimmet kur farkından ileri gelmiştir. Açılan kredinin tamamen Devlet hizmetine sarf edilmiş olmasına binaen kur farkından doğma bu paranın tahsiline mahal ve mahsubuna imkân görülmedediğinden terkin cihetine gidilmiştir.
364	139	18	Avans	1945	Yzb. Selim Bilgin	10. Tümen Muhasebeciliği	Bu para Selim Bilgine aile harcırahı olarak verilmiştir. Mahsup belgesi adı

365	1 143 00	Çalınan pul bedeli	Sabit Yılmaz	Maraş Valiliği
			1956	
366	971 45	Kredi bakiyesi	Devlet Malzeme Ofisi	Merkez Muhasebeciliği
			1943-1944	
367	12 423 87	Avans, kredi bakiyesi	Müteveffa Münir Erteğün	Hariciye Muhasebe Md.
			1943-1945	

geçen tarafından gönderilmiş ise de ziyaa uğratıldığından borç kaydı kapatılmamış yenisi tedarik edilmiş ise de müruru-zaman hesabıyla yeniden tediye emri temini suretiyle mahsup işi yapılamamıştır. Bu sebeple Devlet hizmetine sarf edilmiş olan paranın tahsiline mahal olmamasından terkini zaruri görülmüştür.

Bu para Maraş Mahkeme Başkâtibi Sabit Yılmaz'a verilen harc pulu bedelidir. Başkâtibin çekmecesini 13 . X . 1955 gecesi kırılmak suretiyle çalınmıştır. C. M. umumisi ve zabıtaca yapılan takibat ve tahkikata rağmen hırsızların kimler olduğu tesbit edilememiştir. Harc pullarının çalınmasında başkâtibin bir kusuru olmadığı tahakkuk etmiş olmasına binaen sözü geçen paranın kendisinden tahsiline mahal bulunmadığı cihetle terkinine tevessül edilmiştir.

Emniyet Umum Müdürlüğü bütçesinden 1943 - 1944 yıllarında kırtasiye ihtiyacı için muhtelif fasıl ve maddelerden açılan krediden bakiye olarak Merkez Muhasebeciliği hesaplarında devredegelen bu para mukabilinde mal mübayaa edilmiş ise de mahsup evrakının ziyai hesabıyla kaydı kapatılmamış ve yılları bütçelerinden bakiye tahsisatları da olmadığından hesaba yapılacak bir muamele olmadığı gibi tahsili icabeden bir zimmet de olunması bakımından terkini zaruri görülmüştür.

Bu para 1943-1945 yıllarında Washington Büyükelçisi Müteveffa Münir Erteğün namına gönderilen ve açılan kredilerden kaydı açık kalan paradır. Bundan

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
368	706	91	Faiz	1941-1943	Tevfik Gökbudakoğlu	İstanbul Sıhhi Müesseseler Muhasebeciliği	<p>1 330 lira 12 kuruş 1943 yılında emlak masraflarına, 5 382 lira 77 kuruşu 1944 yılında muhtelif hizmetliler ücretlerine 468 lira 98 kuruşu 1944 yılında idare masraflarına, 1 354 lira 80 kuruşu muhabere masraflarına, 3 887 lira 50 kuruşu da 1944 yılında muhtelif hizmet ücretlerine sarf edilmiştir.</p> <p>Bu paralar seneleri içinde Devlet hizmetine sarf edilmiş ise de Büyükelçi Münir Ertegün'ün vefatı mahsup evrakının yapılan bütün araştırmaya rağmen elde edilememesi ve yenisinin tedarikine de imkân görülememesi hasebiyle mahsup suretiyle zimmet kaydının kapatılmadığı, diğer taraftan müruruzaman müddetinin dolmuş olmasına binaen müteveffanın vârislerinden de tahsiline imkân olmadığı neticesine varılmış mahiyetleri itibariyle seneleri içinde sarf edilmiş olduğu neticesine varılan bu paranın terkinini zaruri görülmüştür.</p> <p>Bu zimmet Tevfik Gökbudakoğlu'nun tahsil masrafından doğma ve hükme bağlı borcunun faizi olarak tahakkuk ettirilmiştir. Zimmetin aslı tahsil edilmiş ise de borçlunun ilâmda faiz aranacağına dair bir kaydolmadığını ileri sürmesi ve tah-</p>

silât makbuzlarına da Borçlar Kanunu hükümlerine tevfikân faiz hakkının mahfuziyeti hakkında bir kayıt konulmadığını ileri sürmesi ve ödemekten imtina etmesi hasebiyle tahsil edilememiştir.

1941 yılında tıp talebe yurdundan çıkarılan mumaileyten işbu faizin tahsili için kanuni yollara gidilmesi de mümkün olmaduğundan terkini zaruri görülmüştür.

Bu para Yedek Piyade Teğmeni Nedim Dincer'e yakacak zammı olarak verilmiştir. Mumaileyhin kışla ve koğuşta ikamet ettiğinden yakacak zammına müstahak olmadığı ileri sürülerek zimmet kaydedilmiş ise de borçlu kışla ve koğuşta yatmadığını yakacak zammına istihkakı olduğunu ileri sürerek ödememiştir.

Kumandanlıkta da borçunun iddiasını reddedecek bir kayıt ve malûmat olmaduğundan zimmetin hükmen tahsiline imkân görülememiş ve dâva açılmasından 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçilmiştir.

Bu para 1945 yılında harcırah avansı olarak verilmiş, vaktinde verilen mahsup evrakı üzerine mahsup işi yapılmıyarak borç kaydı açık kalmıştır. Bilâhara mahsup evrakı yeniden temin edilmiş paranın Devlet hizmetine sarfi tevsik olunmuş ise de Muhasebe U. Kanununun 93 ncü maddesinde yazılı müruzaman müddeti dolduğundan istihkak tahakkuk ve mahsup muamelesi yapılamamış bu sebeple tahsiline mahal olmaduğundan terkini ci-hetine gidilmiştir.

Kars Valiliği

1954 Nedim Dincer

369 90 00 Fazlî mehuz

Hakkâri Valiliği

1945 Turgut Baykal

370 271 86 Avans

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
371	2 918	17	İdare hesabından	1934-1936	Cevat Atalay	Siird Valiliği	Bu para Siird Malsandığının 1934 - 1936 yılları idare hesabından mütevellid-olup evrakı müsbite noksanından ve ibra-zına tâlikan Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmıştır.
372	1 074	85	Zimmet	1932	Veli Aras	Kars Valiliği	Sonradan noksan evrak tekemmül etti-rilerek Divanı Muhasebata tevdi edilmiş ise de 5 senelik iadei muhakeme müddeti geçtiğinden tazmin hükmü kaldırılama-mış ve Divanı Muhasebatça zimmetin ter-kini için Maliye Vekâletine müracaata ka-rar verilmiştir. Devlet hizmetine ve istih-kak mukabilinde sarf edildiği tevsik edi-len bu paranın tahsiline mahal olmaması noktasından terkin zaruri görülmüştür.
373	1 270	31	Fazlai mehuz	1949	Aziz Ronabar	Hazine Umum Müdür-lüğü	1932 yılında Tahsildar Veli Aras'ın evi-ne giren 3 hırsız tarafından bu para gasb-edilmiştir. 3 şahıs bu suçundan dolayı mahkûm olarak cezalarını ikmalden son-ra tahliye edilmişler ise de 26 sene evvel çalınan bu paranın kendilerinden tahsili için kanuni yollara gidilmemiş ve müruru-zaman sebebiyle gerek hırsızlar gerekse vaktiyle parayı takibetmiyen memurlar haklarında bir muamele yapılmasına im-kân görülememiştir.

Bu para Washington Ateşemiliteri Aziz Ronabar'ın Temmuz 1949 maaşı olarak fu-zulen tediye edildiğinden zimmete alınmış

374	216	35	Pul bedeli	1956	Hakkı Kentli	Hariciye Vekâleti Mu- hasebe Müdürlüğü
375	107	55	Fazlai mehuz	1953	Sitki Gergin	Siird Valiliği
376	645	57	Usulsüz tediye	1944-1945	Mithat Berktaş	Deniz Filoları ve Mü- eseseleri Muh.

ve hükmen tahsili cihetine gidilmiş ancak bidayeten mahkemece dâva reddedilmiş ve hüküm nakzolunmuş ise de yapılan incelemede dâvanın takibinde Hazine menfaati görülememesi lehte hüküm istihali imkânının mevcudolmaması hasebiyle 4353 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi mucibince dâvanın takibinden sarfınazar edilmiş ve zimmetin bu sebeple terkini zaruri bulunmuştur.

Kudüs Konsuloluğumuza 19 . XII . 1955 tarihinde tethişçiler tarafından vaki tecavüz sırasında çıkarılan yangında yandığı ve kullanılamaz hale geldiği tesbit edilen pul bedeli olarak zimmete alınan bu paranın tahsiline imkân görülememiştir.

Bu alacağın tahsili için yapılan icra takibatının Hazine aleyhine neticelenmesi hukuki sebeplerle mahkemeye müracaata mahal görülemediğinden takibinden vazgeçilmesi hasebiyle terkini zaruri görülmüştür.

Bu para Yavuz Harb Gemisi Levazım Müdürü Mithat Berktaş'a verilen mütemet avansı olup 1944 ve 1945 senelerinde deniz gedikli astsubaylarma tediye olunan çocuk zamları olup mahsubedilmiyerek zimmete alınmıştır. Bilâhara bu asubaylara da çocuk zammı verilmesi kanuna uygun görülmüş bu sebeple sarfiyatın kabulü iktiza etmiş ise de masraf evrakının zıyaı, yenisinin tedarik edilememesi hasebiyle zimmet kaydı kapatılmadığından ve tahsiline de mahal olmadığından terkini zaruri görülmüştür.

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
377	5	300 00	Askerî eşya bedeli	1947	Sadık Sağın	İzmir Valiliği	Askerî eşyayı hasara uğrattığından dolayı 5 300 lirayı ödemeye mahkûm olan Sadık Sağın'ın Vecihi Hürkuş'a ait tayyare ile Bulgaristan'a kaçtığı memleket dâhilinde kabili haciz hiçbir malı olmadığı cihetle tahsiline imkân görülememiş ve müruru zaman müddeti de dolduğundan terkinini zaruri bulunmuştur.
378	359	30	İdare hesabından	1947	Cemil An	Trabzon Valiliği	Bu para evrakı müşbite noksanından dolayı ibrazına tâlikan Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmıştır. Bilâhara gereken evrak bulunarak Divanı Muhasebata tevdi edilmiş ise de müruru zaman noktasından iadei muhakeme yapılamadığından zimmetin terkin yoluyla kayıtlardan çıkarılması uygun bulunmuştur.
379	219	131 91	Kredi bakiyesi	1946-1947	Enver Ak ve Cemal Sancak	Hazine Umum Müdürlüğü	Bu para Millî Müdafaa Vekâleti Kara Kuvvetleri ihtiyacı için 1946 ve 1947 yıllarında Londra Ateşemilteri Enver Ak ile Cemal Sancak namlarına açılmış olan 766 601 lira 47 kuruş krediden mahsup-suz kalmıştır. Mahsup-suz kalan işbu mebağge ait 684 kalem malzeme teslim alınarak muhtelif depolara tevdi edildiği ve mahsup evrakı da alındığı, ancak bu evrakı müşbitenin teftişleri yapılan evrakla birlikte kaldırıldığı, aradan uzun zaman geçmiş olmasına binaen bulunamadığından kredi hesabının mahsubu cihetine gidile-

380 318 26 Tayın bedeli 1954 Raha Masara Merkez Muhasebeciliği

mediği anlaşılmiş Devlet hizmetine sarf edildiği ibraz edilen şayanı ihticağ belge için tevsik olunan zimmetin terkinin zaruri görülmüştür.

Bu para yedek teğmen iken İcra Vekilleri kararıyla Münakalât Vekâletinde çağıştırılan Reha Masara'nın tayın bedelinden doğma borçtur. Benzeri bir zimmet dolayısıyla açılan dâva Hazine aleyhine neticelenmiş ve hüküm temyizce de tasdik edildiğinden rızaen ödenmiyen işbu zimmetin de tahsili hususunda yapılacak takibattan bir fayda görülememesi hasebiyle takibinden 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçilerek terkinin uygun bulunmuştur.

381 1 695 00 İdare hesabından 1945 Mehmet Şenay, Dursun Aray, Salih Güracan, Pertev Atakan Orman Umum Müdürlüğü

Bu para Van Orman İşletmesi Muhasipliğinin 1945 yılı idare hesabıyla evrakı müsbite noksanından dolayı zimmet çıkarılmıştır. Bilâhara Divanı Muhasebatça istenilen evrak bulunarak ibraz edilmiş ise de 2514 sayılı Kanunla kabul edilen 5 yıllık iadei muhakeme müddeti geçtiğinden zimmetin ref'ine imkân görülememiş, Devlet hizmetine sarf edilmesinden dolayı tahsiline de mahal olmadığından terkinin zaruri bulunmuştur.

382 239 16 Fazla tediye 1947-1950 Mustafa Göran Zonguldak Valiliği

5017 sayılı Kanun gereğince hâkimlere verilmekte olan ödeneğin maaşla birleştirildikten sonra mülga Kazanç, Buhran, Muvazene vergilerine tâbi tutulmasının kanuna aykırı bulunduğu yolundaki 250 sayılı tefsir Kararının kabulünü mütaakip 1 Mart 1947 tarihinden 1950 sonuna kadar hesabedilen müterakki vergi farkı olarak ödenmiş, bilâhara tefsir kararının

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					

yanlış anlaşılması neticesi hâkim tazminatlarından Buhran Vergisi kesilmeyeceği kanaatiyle Mart 1947 ilâ Eylül 1950 sonuna kadar ödenekten kesilmiş bulunan Buhran Vergisi aşlının tutarı olan 239 lira 16 kuruş da iade edilmiştir.

Sonradan bu hâtanın farkına varılarak 10 şahsa bu suretle füzulen ödenen vargilerin istirdadını teminen açılan dâvalardan birisi (bu gibi tazminatların vergilerden muaf olması lâzım geleceği) gerekçesiyle Hazine aleyhine neticelendiği görülmüştür.

Açılan dâvaların bu şekilde neticeleneceği göz önüne alınarak fuzûi tediyelerin müsebbibi muhasip namına tazmin hükmü için Divanı Muhasebata vâkı müracaat üzerine 4 neü dairce ittihaz olunan 9. III. 1955 tarihli Kararda, Zonguldak Muhasebe Müdürlüğünün 1950 yılı idare hesabının tetkiki sırasında 250 sayılı tefsir uyarınca iade edilen vergilere ait fazlalığın her nasılsa murakıp tarafından tesbit ve rapora alınmadığından işbu ödemeler dolayısıyla sorumlular beraet ettirilerek ilâm verilmiş olduğundan iadei muhakeme yoluyla yeni bir karar ittihazına imkân görülemediği cevabı verilmiştir.

Bu durum muvacehesinde emsal hâdise

dolayısıyla Hazine aleyhine verilmiş hükme müsteniden tahsiline imkân kalmıyan zimmetlerin 1928 sayılı Büyük Millet Meclisi kararı mucibince ve henüz mahkemece hükme bağlanmamış olanlar da 4353 sayılı Kanun gereğince muameleye tâbi tutulduğundan tahsil kabiliyeti bulunmayan bu zimmetin de Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncü maddesi gereğince terkini zaruri görülmüştür.

383	423	66	Fazla tediye	1947-1950	Nail Ünal	Zonguldak Valiliği
384	153	54	»	»	Tacettin Görel	»
385	423	66	»	»	İhsan Yüce	»
386	24 000	00	İdare hesabından	1945-1946	Bedii Omay	Orman Umum Müdür- lüğü

Bu para nakliye ücreti olarak istihkak sahibi mütaahhide ödenmiş ancak evrakı müsbitesi noksanlığından ibrazına talikan Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmıştır. Evrakı müsbitesi sonradan temin edilerek Divanı Muhasebata ibraz edilmiş ise de 2514 sayılı Kanun ile kabul edilen iadei muhakeme müddeti geçtiğinden zimmetin ref'ine imkân görülemediğine binaen terkin için vekâlete müracaata karar verilmiş, istihkak mukabili verildiği cihetle tahsiline mahal olmadığından terkini zaruri görülmüştür.

387	9	82	Zimmet	1944	Hamit Kars	Amasya Valiliği
388	322	50	Tayan bedeli	1956	Nurettin Karasu	Merkez Muhasebeciliği

Alacağın tahsili için yapılan icra takibi zimmeti tevsik eder delil ibraz edilemediğinden Hazine aleyhine neticelenmesi habesbiyle tahsiline imkân görülemediğidir. Bu alacağın tahşili takibedilmiş ise de benzeri hâdiseler dolayısıyla mahkemece Hazine aleyhine karar verilmiş olması ve bu zimmetin de borçlunun, hüküm alınma-

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					dıkça ödemekten imtina etmesi, hükmen tahsiline imkân olmadığı cihetle 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vargeçilmesi hasebiyle terkin zaruri bulunmuştur.
	742 395	28	Yekûn				

Malî Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununun 133 ncü maddesi gereğince terkinine karar verilen paralara ait cetveldir

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
1	26	50	Askerî eşya tazminatı	1949	Nuramp Aytun	Çanakkale Valiliği	Yapılan devamlı takibata rağmen borçlusunun adresi tesbit edilemediğinden ve daha fazla takibata devamda bir fayda görülememesine binaen terkinine karar verilmiştir.				
2	124	25	Askerî eşya tazminatı	1949	Abdullah Bayram	Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
3	30	00	Askerî eşya tazminatı	1946	Ali Savuran	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
4	46	00	Fazlai mehuz	1944	Emin Nuri Kutlak	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
5	14	03	Askerî eşya tazminatı	1950	Hüseyin Eretün	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
6	24	21	Fazlai mehuz	1947	Aziz Aktuna	Gazianteb Valiliği	»	»	»	»	»
7	25	25	Askerî eşya tazminatı	1951	Orhan Gazozcu	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
8	20	75	Fazlai mehuz	1951	Abdullah Özdemir	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
9	44	65	»	1945	Hüseyin Arı	Tunceli Valiliği	»	»	»	»	»
10	3	00	Askerî eşya tazminatı	1951	Ali Yılmaz	Gazianteb Valiliği	»	»	»	»	»
11	12	60	Askerî eşya tazminatı	1952	Ethem Öztürk	Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
12	73	05	Askerî eşya tazminatı	1946	Seyfettin Bal	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
13	105	00	Askerî eşya tazminatı	1950	Mustafa Uygur	Gazianteb Valiliği	»	»	»	»	»
14	50	00	Fazlai mehuz	1951	Kutsal Sirirnes	Merkez Muhasebecliği	»	»	»	»	»

(S. Sayısı : 18)

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
15	50	00	Askerî eşya tazminatı	1946	Yusuf Gubay	İzmir Muhasebeciliği	Yapılan devamlı takibata rağmen borçlusunun adresi tesbit edilemediğinden ve daha fazla takibata devamda bir fayda görülememesine binaen terkinine karar verilmiştir.				
16	5	50	Askerî eşya tazminatı	1946	Sadettin Ün	Sivas Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
17	72	98	Avans	1949	Hâlis Yücel	1. Hava Kuvvetleri Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
18	1 027	94	Okul tazminatı	1948	Abdurrahman kızı Melek	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
19	24	16	Fazlai mehuz	1939	Hüdayi Sarsan	İçel Valiliği	»	»	»	»	»
20	50	01	»	1943	Necati Saltıkalp	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
21	57	38	Fazlai mehuz	1944	Sakip Yeşim	Erzurum Valiliği	»	»	»	»	»
22	15	70	Avans	1953	Hüseyin Özmen	28. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
23	36	29	Fazlai mehuz	1946	Ali Arıkan	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
24	11	91	Avans	1948	Kemal Takaönlü	Samsun Valiliği	»	»	»	»	»
25	8	00	Fazlai mehuz	1955	Cevdet Özalp	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
26	12	28	Avans	1944	Kemal Meram	Çorum Valiliği	»	»	»	»	»
27	19	39	»	1946	Kâzım Çamlıbel	Manisa Valiliği	»	»	»	»	»
28	150	00	»	1945	Necati Sönmez	Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
29	82	50	Fazlai mehuz	1952	Fehmi Soykan	Hozat Kaymakamlığı	»	»	»	»	»
30	317	90	Avans	1951	Hakkı, Erdoğan, Ebu-zer, Cihat, Nevzat, Ragıp, Oğuz	28. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
31	15	70	»	1952	Nail Nar	»	»	»	»	»	»
32	120	79	Zimmet	1943	Ali Erman	Beykoz Kaymakamlığı	»	»	»	»	»
33	175	72	Avans	1945	Kemal Süel	10. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
34	46	31	»	1946	Besim Aksöz	»	»	»	»	»	»

35	109	51	»	1946	Muhsin Kurutlu	14. Süvari Tüm. Mu- hasebeciliği	»	»	»	»	»
36	60	00	Askerî eşya taz- minatı	1946	Mahmut Güloğlu	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
37	3	60	Avans	1943	Fethi Özalp	10. Tüm Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
38	106	10	Fazlai mehuz	1945	Fethi Özalpmam	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
39	5	00	Askerî eşya taz- minatı	1950	Hanifi Sarıca	Gaziantep Valiliği	»	»	»	»	»
40	5	00	Askerî eşya taz- minatı	1954	Seydo Akıncı	»	»	»	»	»	»
41	83	00	Askerî eşya taz- minatı	1952	Cemil Erkoç	»	»	»	»	»	»
42	27	50	Askerî eşya taz- minatı	1955	Ramazan Nural	»	»	»	»	»	»
43	116	45	Askerî eşya taz- minatı	1944-1946	Hasan Ertuğrul Nejdet Hergün	Tekirdağ Valiliği	»	»	»	»	»
44	93	75	Avans	1946	Faruk Tepegün	10. Tüm Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
45	13	00	Askerî eşya taz- minatı	1951	Sadık Yıldırım	İzmir Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
46	18	00	Askerî eşya taz- minatı	1951	Metin İleri	»	»	»	»	»	»
47	47	00	Askerî eşya taz- minatı	1951	Ahmet Rifat Koruk	»	»	»	»	»	»
48	36	20	Fazlai mehuz	1955	Bahri Toktamış	Mahmudiye Mahmüdür- lüğü	»	»	»	»	»
49	17	50	Askerî eşya taz- minatı	1946	Durmuş Dinler	Bolu Valiliği	»	»	»	»	»
50	33	19	Avans	1951	Hikmet Sancer	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
51	15	00	Tazminat	1951	Sait Uygun	Adıyaman Valiliği	»	»	»	»	»
52	34	46	Avans	1942	Şükrü Trakya	Ankara Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»
53	213	79	»	1942	Nevzat Güleç	Ankara Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»
54	164	12	»	1947	Muzaffer Gürhan	Ankara Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
55	39	17	Fazlai mehuz	1941	Hilmi Denizgezer	İstanbul Valiliği	Yapılan devamlı takibata rağmen borçlusunun adresi tesbit edilemediğinden ve daha fazla takibata devamda bir fayda görülememesine binaen terkinine karar verilmiştir.				
56	15	62	»	1944	İhsan Barlas	Erzurum Valiliği	»	»	»	»	»
57	39	86	»	1943	Mustafa Tombas	Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
58	87	00	Askerî eşya tazminatı	1943	Muhsin Sevim	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
59	365	76	Avans	1941-42	Krawfort Lyiz Hosket	Ankara Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»
60	75	00	»	1947	Teğm. Fazıl Anal	Ankara Lev. Âmirliği Muh.	»	»	»	»	»
61	101	61	İdare hesabından	1934	Müteveffa Mustafa	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
62	75	00	Askerî eşya tazminatı	1951	Fikri Demir	»	»	»	»	»	»
63	34	10	Fazlai mehuz	1944	Tevfik Turgut	İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
64	47	70	Kıymetli evrak bedeli	1941	İbrahim Üster	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
65	1	26	Askerî eşya tazminatı	1944	Rıdvan	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
66	9	30	Askerî eşya tazminatı	1946	Sadık Özkahraman	»	»	»	»	»	»
67	51	00	Askerî eşya tazminatı	1944	Ahmet Armağan	»	»	»	»	»	»
68	71	00	Askerî eşya tazminatı	1945	Muhittin Kanbulut	»	»	»	»	»	»
69	27	86	Askerî eşya tazminatı	1944	Mehmet Fıdan	»	»	»	»	»	»

70	146	70	Fazlai mehuz	1948	Halit Özalp	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
71	90	74	Avans	1949	Celal Özgür	Ankara Lev. Amirliği Muh.	»	»	»	»	»
72	70	55	»	1946	Nuri Urulu	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
73	125	68	Askerî eşya tazminatı	1952	Ahmet Yalın	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
74	16	00	Askerî eşya tazminatı	1944	İsmet Uluğ	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
75	4	50	Askerî eşya tazminatı	1943	Mehmet Sönmez	»	»	»	»	»	»
76	35	32	Askerî eşya tazminatı	1944	Ahmet Kırız	»	»	»	»	»	»
77	387	50	Okul tazminatı	1932	Hüseyin Avni kızı Ülker	»	»	»	»	»	»
78	66	86	As. eşya tazminatı	1946	Ali Pekgenç	Edirne Valiliği	Yapılan devamlı takibata rağmen borçlunun adresi tesbit edilemediğinden ve daha fazla takibata devamda bir fayda görülememesine binaen terkinine karar verilmiştir.				
79	62	03	»	1953	Nurettin Küçük	Urfa Valiliği	»	»	»	»	»
80	28	00	»	1951	Yusuf Türkeli	Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
81	19	80	Avans	1946	Cihat Hütük	10. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
82	138	00	»	1946	Ahmet	10. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
83	100	00	»	1946	İrfan Arslan	10. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
84	22	95	Fazlai mehuz	1951	Zühre Kozaklı	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
85	25	25	As. eşya tazminatı	1951	Yusuf Öz	Bilecik Valiliği	»	»	»	»	»
86	41	00	»	1946	Ömer Doğan	»	»	»	»	»	»
87	2	17	Fazlai mehuz	1939	İhsan Ömer	Adana Valiliği	»	»	»	»	»
88	67	81	Aidat	1933	Tevfik	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
89	10	80	As. eşya tazminatı	1945	Rifat Çulcu	Bilecik Valiliği	»	»	»	»	»
90	80	00	Avans	1955	Celal Gezbay	Ergani Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
91	930	00	Okul tazminatı	1932	Fethi	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
92	400	00	As. eşya tazminatı	1954	Selhattin Taştemel	Ordu Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun hiçbir mal bırakmadan ölmesi, vârisi olmaması sebebiyle tahsiline mahal ve imkân görülememiştir.
93	310	00	Avans	1954	Muammer Tonger	Denizli Valiliği	» » » » »
94	40	00	As. eşya tazminatı	1949	Nazif Akca	Sivas Valiliği	» » » » »
95	142	20	Fazlai mehuz	1953	Yusuf Şeker	48. Tüm. Muhasebeciliği	» » » » »
96	50	73	İdare hesabından	1941	Kemal Oktay	Ankara Valiliği	» » » » »
97	100	00	Avans	1944	Fuat Ertekin	Orman Umum Müdürlüğü	» » » » »
98	32	47	İdare hesabından	1945	Cemil Uzman	4. Piyade Tüm. Muhasebeciliği	» » » » »
99	287	88	Fazlai mehuz	1934	Tapu Memuru Raif	Erçiş Kaymakamlığı	» » » » »
100	937	50	Okul tazminatı	1931	İbrahimoğlu Mehti	Edirne Valiliği	» » » » »
101	100	18	Zimmet	1938-1939	Salih Karagöz	Erzincan Valiliği	» » » » »
102	49	64	Fazlai mehuz	1955	Semih Ulan	Merkez Muhasebeciliği	» » » » »
103	42	07	Avans	1943	Faik Kılavuz	Ergani Malmüdürlüğü	» » » » »
104	4	39	Fazlai mehuz	1939	Mahmut Celâlettin	Adana Valiliği	» » » » »
105	952	00	Avans	1932	Nail Kavaklı	Amasya Valiliği	» » » » »
106	114	32	İdare hesabından	1937	Nafi Özmen	Amasya Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun veya vârisinin müruru zaman dermeyanında bulunarak ödemekten imtina etmesi ve müruru zamana sebebiyet verenler haklarında takibat yapılmasında bir fayda görülememesi sebebiyle tekrarı zaruri bulunmuştur.
107	60	36	Meçhul	1946	Âdil Kurtaran	3. Kuv. Ku. Muhasebeciliği	» » » » »

108	33	86	Fazlai mehuz	1931	Ragıp	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
109	63	15	Avans	1946	Sacit Tuğlu	10. Tüm. Muhasebeci- liği	»	»	»	»	»
110	144	00	Fazlai mehuz	1930	Kâmil	Mardin Valiliği	»	»	»	»	»
111	192	00	Avans	1946	Ali Rıza Aksu	10. Tüm. Muhasebeci- liği	»	»	»	»	»
112	120	19	»	1953	Bedii Peker	Artvin Valiliği	»	»	»	»	»
113	20	00	»	1934	Sırrı Öçal	Çoruh Valiliği	»	»	»	»	»
114	254	88	Fazlai mehuz	1937	Halil Beziki	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
115	100	00	Avans	1946	Fuat Tüker	10. Tüm. Muhasebeci- liği	»	»	»	»	»
116	133	90	»	1943	Ziya Satır	Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
117	19	80	»	1946	Harun Torun	10. Tüm. Muhasebeci- liği	»	»	»	»	»
118	90	00	»	1946	Vecdi Gökçe	10. Tüm. Muhasebeci- liği	»	»	»	»	»
119	97	30	As. eşya tazminatı	1946	Ali Bayram	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
120	56	61	Fazlai mehuz	1938	Tahir Söylemez	Urfa Valiliği	»	»	»	»	»
121	12	00	»	1947	Bedri Pamukçu	Çermik Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
122	4	99	»	1948	Esat Şener	»	»	»	»	»	»
123	675	87	Tazminat	1948	Abdurrahman Dursun	Artvin Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun hiçbir mal bırakmadan ölmesi, vârisin mirası reddetmesi sebebiyle tahsiline imkân görülememiştir.				
124	813	23	İdare hesabından	1946	Hüseyin Avni Yurdakul	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
125	11 960	01	Taahhüt bedeli	1935	Fırıncı Hüseyin	İstanbul Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun veya vârisinin aciz halinde olması sebebiyle tahsiline imkân görülememiştir.				
126	937	50	As. eşya tazminatı	1952	Ali Munzur	Erzincan Valiliği	»	»	»	»	»
127	1 914	75	Okul tazminatı	1948	Sabriye	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
128	75	00	Fazlai mehuz	1947	Muhittin Çelik	Ankara Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti				
	Lira	K.									
129	88	24	Zimmet	1941	Halil Çivicioğlu	Diyarbakır Valiliği	Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun veya vârisinin aciz halinde olması sebebiyle tahsiline imkân görülemezdir.				
130	100	00	As. eşya tazminatı	1947	Ali Saatçi	Çorum Valiliği	»	»	»	»	»
131	94	96	Fazlai mehuz	1946	Hasan Dumrul	Zara Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
132	110	00	Tazminat	1945	İbrahim Güler	Çanakkale Valiliği	»	»	»	»	»
133	621	99	As. eşya tazminatı	1950	Veli Koçak	Samsun Valiliği	»	»	»	»	»
134	125	00	Okul tazminatı	1948	Hamza İbrahim	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
135	136	28	As. eşya tazminatı	1949	Mehmet Ünlü	Çorum Valiliği	»	»	»	»	»
136	28	31	İhtilâs	1937	Kadri Selvi	İstanbul Giriş Gümrüğü	»	»	»	»	»
137	48	04	As. eşya tazminatı	1943	Ali Akçaköy	İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
138	257	50	Mermi bedeli	1945-1949	14 mükellef namına kayıtlı	Trabzon Valiliği	»	»	»	»	»
139	87	22	Fazlai mehuz	1946	Kadri	Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
140	55	65	»	1946	Nuri Uzman	»	»	»	»	»	»
141	25	00	Aynı yardım	1946	Hatice Söğötlü	»	»	»	»	»	»
142	933	50	Avans	1949	Leman Akçam	Ankara Lev. Â. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
143	307	36	As. eşya tazminatı	1953	Şükrü Kılıç	23. Tüm. Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
144	119	45	Fazlai mehuz	1946	Sabri Atakan	Orman Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»
145	400	46	»	1945	Fevzi Arhan	Merkez Muhasebeciliği	»	»	»	»	»
146	210	00	»	1952	İbrahim Karataş	Konya Valiliği	»	»	»	»	»
147	25	35	As. eşya tazminatı	1947	Nuri Filibe	Edirne Valiliği	»	»	»	»	»
148	50	00	Fazlai mehuz	1946	Feride Sözeri	Adana Valiliği	»	»	»	»	»

149	229	38	İdare hesabı	1934	Rifat Akın	İstanbul Valiliği
150	4	701	01 Zimmet	1926	Tahsildar Mustafa	Muğla Valiliği
151		117	00 As. eşya tazminatı	1954	Kâmil Küçükbeğir	Kastamonu Valiliği
152	14	862	56 İdare hesabından	1929-1940	Hamdi Oğuz	Rize Valiliği
153		77	32 Fazla ödeme	1951	İhsan Köksal	Zonguldak Valiliği

Alacağın tahsili takilbedilmiş ise de borçlunun mal bırakmadan ölmesi ve vârisinin mirası reddetmeleri sebebiyle tahsiline imkân görülememiştir.

» » » » »
» » » » »
» » » » »

5017 sayılı Kanun gereğince hâkimlere verilmekte olan ödenğin maaşla birleştirildikten sonra mülga Kazanç, Buhran, Muvazene vergilerine tâbi tutulmasının kanuna aykırı bulunduğu yolundaki 250 sayılı tefsir kararının kabulünü mütaakip 1 Mart 1947 tarihinden 1950 sonuna kadar hesabedilen müterakkî vengi farkı olarak ödenmiş, bilâhara tefsir kararının yanlış anlaşılması neticesi hâkim tazminatlarından Buhran Vergisi kesilmeyeceği kanaatiyle Mart 1947 ilâ Eylül 1950 sonuna kadar ödenekten kesilmiş bulunan Buhran Vergisi aşlının tutarı olan 239 lira 16 kuruş da iade edilmiştir.

Sonradan bu hatanın farkına varılarak 10 şahsa bu suretle fuzulen ödenen vergilerin istirdadını teminen açılan dâvalardan birisi (bu gibi tazminatların vergilerden muaf olması lâzımgüleceği) gerekçeyle Hazine aleyhine neticelendiği görülmüştür.

Açılan dâvaların bu şekilde neticeleneceği göz önüne alınarak fuzuli tediyelerin müsebbibi muhasip namına tazmin hükmü için Divanı Muhasebata vâkı müracaat üzerine 4 neü Dairece ittihaz olunan 9. III. 1955 tarihli kararda, Zonguldak

Sıra No:	Terkinine karar verilen paramın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
154	63	06	Fazla tediye	1951	Abdullah Köklerinolu	Zonguldak Valiliği	Muhasebe Müdürlüğünün 1950 yılı idare hesabının tetkiki sırasında 250 sayılı tef-sir uyarınca iade edilen vergilere ait fazla-lığın her nasılsa mürakıp tarafından tes-bit ve rapora alınmadığından işbu ödeme-ler dolayısıyla sorumlular beraet ettirile-rek ilâm verilmiş olduğundan iadei muha-keme yoluyla yeni bir karar ittihazına im-kân görülemediği cevabı verilmiştir.
155	90	23	Faiz	1949	Rasim Gümüşel	» »	Bu durum muvacehesinde emsal hâdise dolayısıyla Hazine aleyhine verilmiş hük-me müsteniden tashihine imkân kalmıyan zimmetlerin 928 sayılı Büyük Millet Mec-lisi Kararı mucibince ve henüz mahkemece hükme bağlanmamış olanlar da 4353 sa-yılı Kanun gereğince muameleye tâbi tu-tulduğundan tahsil kabiliyeti bulunmıyan bu zimmetin de Muhasebei Umumiye Ka-nununun 133 ncu maddesi gereğince ter-kini zaruri görülmüştür.

» » » » »

Bu para ziyaa uğratılan 1 500 liralık damga pulu bedelinin faizidir. Zimmetin aslı tahsil edilmiş ise de faiz talebi mahfuz tutulmamış ve borçlu da ödemekten imti-na etmiştir. Borçlunun dermeyan ettiği se-bepler yerinde görüldüğünden hükmen tahsili cihetine gidilmesinden 4553 sayılı

156	90 00	Avans	1948	Ertuğrul Kunt	Merkez Muhasebeciliği	Kanun mucibince vazgeçildiğinden terkini zaruri bulunmuştur. Bu para harcırah avansı olarak verilmiştir. Muktazi mahsup evrakı adı geçen tarafından verilmiş ise de ziyaa uğraması sebebiyle borç kaydı kapatılamamış, borçlunun adresinin tesbit edilememesine binaen yenisinin de temin ve tedarikine imkân görülemediğinden terkini zaruri görülmüştür.
157	6 14	Fazlai mehuz	1935	Mustafa Alican	Ordu Valiliği	Bu alacağın tahsili için yapılan takibatta dosyasının yangında ziyaa uğraması ve aradan uzun yıllar geçmiş olması sebebiyle tahsiline imkân görülememiştir.
158	126 79	»	1954	Nazım Bükel	Merkez Muhasebeciliği	Bu alacağın tahsili hususunda yapılacak takibattan müspet bir netice elde edilemeyeceğinin anlaşılması sebebiyle takibinden 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçildiğinden terkini zaruri bulunmuştur.
159	607 932 77	Kredi bakiyesi	1937-1938	Fethi Okyar	Hazine Umum Müdürlüğü	Bu para 1937 - 1938 yıllarında İngiltere Hükümetinden mubayaa edilecek harb malzemesi bedeli olarak müteveffa Büyükelçi Fethi Okyar namına açılmış olan krediden bakiyedir. Açılan kredi mukabilinde mubayaa olunan harb malzemesi memleketimize gelerek alâkalı mercilerce tesellüm edilmiş ve bu biktara ait mahsup evrakı da ilgili dairelerce alındığı kayden tesbit edilmiş ise de bâzı formalite noksanı dolayısıyla yılları içinde mahsup muamelesi yapılmamış ve bilâhara da bu kısma ait evrakı müsbitenin Divanı Muhasebatça mahsub edilen diğer kredilere ait vesaik ile birlikte 1941 yılında imha edilmiş olduğu tesbit olunmuştur.

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuv veya besaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
160	7 723	70	Kredi bakiyesi	1940	Mahmut Yonat	Hazine Umum Müdürlüğü	Devlet hizmetine sarf edildiği ve mahsup evrakının müteveffa büyük elçi tarafından gönderildiği kayden sabit olan işbu paranın yeniden vesaik ve tahsisat temini suretiyle mahsubuna imkân görülememiş bulunmasına binaen ve tahsiline mahal olmaması noktasından terkinini zaruridir. Bu para 1940 yılında Manisa Nafia Müdürü Mahmut Yonat namına Nafia Vekâleti tarafından açtırılan kredi bakiyesinden doğmadır. Kredinin tamamı olan on bin liradan 2 276 lira 30 kuruşu nakden iade edilmiş, 7 723 lira 70 kuruşu Devlet hizmetine sarf edilmiştir.
161	1 400	96	Zimmet	1944	Ahmet Çopuroğlu	Ankara Lev. Â. Muhasbeciliği	Usulü dairesinde tanzim ve mahsup işi yapılmak üzere muhasebeye tevdi edilmiş ve fakat bâzı formalite noksanının ikmal edilememesinden mahsubu yapılamamış 17 sene evvele aidolup Devlet hizmetine ve istihkak mukabilinde sarfı tevsik edilen bu paranın ileride mahsubu mümkün olamayacağı cihetle ve tahsiline mahal bulunmaması bakımından terkinini cihetine gidilmiştir. Bu para Çankaya Vergi Dairesi Tahsil-darı iken Ankara Levazım Âmirliği Muhasbeciliği Veznedarlığı vekâletine tâyin edilmiş olan Ahmet Çopuroğlu'nun kasa-

sından noksan çıkan 7 900 lira 96 kuruştan bakıyedir.

Bu noksan dolayısıyla veznedar vekili hakkında yapılan tahkikata ait evrak Ankara ağır ceza mahkemesine tevdi edilmiştir. Cereyan eden muhakeme sonunda; noksan zuhur eden para dolayısıyla adı geçene isnadedilecek bir suç görülemediği, zimmete geçirme hâdisesinin mevcudolmadığı, bir sehiv neticesi fazla tediye yapıldığı tesbit edilerek mumaileyhin beraetine karar verilmiş ve hüküm katiyet kesbetmiştir.

Yapılan idari takibat neticesinde zimmetten 6 544 lirası tahsil ve borca mahsubedilmiş ise de mumaileyh bakıye 1 400 lira 96 kuruşu ödemekten imtina etmiştir.

Borçlunun bu imtinaa muvacehesinde zimmetin hükmen tahsili cihetine gidilip gidilemeyeceği tetkik edilmiş neticede ağır ceza mahkemesinin katiyet kesbeden beraet kararı karşısında açılacak dâvanın takibinde Hazine menfaati görülemediğinden tahsiline imkân kalmıyan sözü geçen paranın terkini zaruri bulunmuştur.

Bu para 1943 yılında Amerika'da tahsilde bulunan hava subayları refakatindeki tercümanın ücretine tediye edilmek üzere Vaşington Ateşemiliteri Nureddin Alpkartal namına açılan krediden bakıyedir. 330 lirası Halûk Keskiner'e ücretine mukabil verildiği halde evrakı ziyaa uğradığından mahsubedilememiş, 269,37 lirada vergi karşılığı olarak fuzulen ta-

Sıra No:	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Terkin isteğinde bulunan yer	Terkin kararının özeti
	Lira	K.					
163	7 511	54	Kredi bakiyesi 1931-1932		Gümrükler Umum Müdürlüğü	Merkez Muhasebeciliği	<p>hakkuk ettirilmiştir. Her iki kalem zimmetin evrakı müsbitesi ziyaa uğradığından ve tahsiline mahal olmaması bakımından terkinini zaruri görülmüştür.</p> <p>Bu para 1931 - 1932 yıllarında Nafia Vekâletince Gümrükler Umum Müdürlüğü namına açılan krediden bakiyedir. 1931 - 1932 yıllarına ait kuyudatın kaldırılmış olması sebebiyle bu zimmetin neden dolayı hesaplarda devrettiği tesbit edilememiş, banka ile yapılan muhabere sonunda da bankaca 15 senesini dolduran muamelâta ait kuyudatın imha edildiği bildirilerek hiçbir tetkikat yapılamamış, Divanı Muhasebatça tasfiyesine lüzum gösterilen ve tahsiline veya mahsubuna mahal ve imkân bulunmayan bu zimmetin kaydının terkinini zaruri görülmüştür.</p>
164	1 800	00	Komiser ücreti 1929-1930		Kavacık Efen Çukuru Maden Şirketi	Gelirler Umum Müdürlüğü	<p>Bu para adı geçen şirketin komiser ücretinden doğmadır. Şirket feshedilmiş menkul ve gayrimenkul hiçbir malı olmadığından bu zimmet hakkında yapılan icra takibatından bir fayda görülemediği cihetle terkinine karar verilmiştir.</p>
165	48	98	Meçhul	1944	Borçlusu meçhul	Adıyaman Valiliği	<p>Bu para 1944 yılında mülga Adıyaman Malmüdürlüğünce hesaplara zimmet kaydedilmiştir. Müstedi vesaikın bulunmaması sebebiyle mahiyeti ve borçlusu tesbit edilememiş ve fuzuli bir zimmet olup olmadığı</p>

166 295 00 Yanan para 1953 Veznedar vekili Ali Kırklareli Valiliği
Topcuoğlu

681 418 70 Yekûn

da kesin olarak bilinemediğinden hesaben
tenzili mümkün görülememiştir.

Senelerden beri hesaplardan devren ge-
len tahsil imkânı görülemiyen sözü geçen
paranın terkinin zaruri bulunmuştur.

Bu paranın 1953 yılında vukua gelen
Hükümet konağı yangınında yandığının
tevsik edilmesi ve yanmasında veznedar
vekilinin hiçbir kusuru olmadığının anla-
şılması hasebiyle tahsiline mahal ve imkân
görülememiştir.

Mali Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununun 131 nci maddesi gereğince affına karar verilen paralara ait cetveldir

Sıra No:	Affına karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
	Lira	K.					
1	60	00	İdare hesabından	1949	Sabri Bayazıt	Afyon Valiliği	Bu para çocuk zammı bölümünden ödenek üstü sarf edilmesinden dolayı Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmıştır.
2	406	63	> >	1950	Halil Sezik ve Tahsin Kılıç	Merkez Muhasebeciliği	1949 yılı Kesin Hesap Kanuniyle istihlal edilen mütemmin ödenek meyanına ithal edilmediği gibi mezkûr yıl için karşılıksız borçlar bölümüne tahsisat konulmadığından istihlak mukabili verilmiş olan bu paranın kaydı kapatılmamış ve muhasipten tazmini de adalet ve hakkaniyete uygun görülmediğinden affı cihetine gidilmiştir.
							Bu zimmet İstatistik Umum Müdürlüğü seflerinden Kemal Göçmen Çelebi'nin 35 lira maaşla tâyini icabederken 40 lira maaşla tâyin edilmiş olmasından mütevellittir. Bu paranın mumaileyhten tahsiline tevessül edilmiş ve fakat Devlet Şûrasına müracaatle yapılan muamelenin yersiz olduğunu ileri sürmüş ve Devlet Şûrasınca da istirdat muamelesinin iptaline karar verilmiştir. Diğer taraftan bu para sâriifi sıfatiyle muhasip ve tahakkuk memuruna Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmış ve zimmet kaydı sârifler namına tashih edilmiştir.

3 413 18 > > 1946 Hikmet Birol ve Mehmet İncesulu 25. Tüm. Muhasebeci-liği

Ancak, Devlet Şurasınca âhizinden istirdadı cihetine gidilemeyeceğine karar verilen ve içtihat hatasından ileri gelen, vukuunda muhasip ve tahakkuk memurunun kusuru bulunmayan bu paranın sâriflerinden tahsili adalet ve hakkaniyete uygun olamayacağı cihetle affı uygun bulunmuştur.

Bu zimmet 1946 yılında Yüzbaşı Fevzi Erden Özer'e staj yevmiyesi olarak verilmiş ve Divanı Muhasebatça sarfiyat kanunsuz görülerek sâriflerine borç çıkarılmıştır.

Diğer taraftan Askeri Temyiz Mahkemesince mumâileyhe yevmiye verilmesi lâzımececeği karara bağlanmış ve bu suretle zimmetin âhizinden rücu istirdadı imkânı kalmamıştır.

Mülga 24 nci Tümen Muhasıpliğinin 25 nci Tümen Muhasıpliğine devredilen bu zimmetin vukuunda sâriflerin içtihat hatasına düştükleri ve tediyeinin yapılmasında bir kasıt ve menfaat bulunmadığı, esasen rücu hakları da ortadan kaldırılmış olduğu cihetle zimmetin affı adalet ve hakkaniyete uygun bulunmuştur.

4 12 089 90 İdare hesabından 1946 Mürsel Topcuoğlu İnhisarlar Umum Müdürlüğü

Bu para 1946 yılında ecnebi memleketlere gönderilen Ankara Bira Fabrikası Müdürü Kâmil Yazıcıoğlu ile İnhisarlar Şube Müdürü Fazıl Zebon'un hareirahına mahsuben verilmiş olan avanstın mütevelittir.

9 .IX .1946 tarihinden evvel yabancı memleketlere gönderilmiş olan bu iki zata döviz olarak verilmiş olan avansların 9 Eylül -946 tarihli Kararname ile kabul edi-

Sıra No:	Affına karar verilen paranın miktarı Lira K.	Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
----------	---	----------------	--	---------------	--------------------------	--------------------

len fiyatlara göre hesabedilerek hâsıl olacak farkın namlarına zimmet kaydı icab ederken mahsup sırasında muhasibin/bu ciheti nazara almadığı gerekçesiyle Divanı Muhasebatça muhasip Mürsel Topcuoğlu namına zimmet çıkarılmıştır.

Divanın bu kararı üzerine İnhisarlar İdaresi her iki müdürden zimmetin tahsiline tevessül etmiş ve bir miktar tahsilât da yapılmış ise de Kâmil Yazıcıoğlu ve Fazıl Zobo Devlet Şûrasına müracaatla istirdat muamelesinin kanuna aykırı olduğunu iddia ile idari dâva açmış ve cereyan eden muhakeme sonunda yapılan istirdat muamelesinin iptaline ve tahsil olunan paraların iadesine karar almışlardır.

Âhizler tarafından istihsal olunan bu karardan bahsile muhasip tarafından zimmetin ref'i talebedilmiş ve Divanı Muhasebat Müddeiumumiliğince de muhasibin zimmete itirazının kanuna uygun ve zimmet çıkarılmasının hatalı olduğu mütalâa edilmesine rağmen mumaileyhin itirazı reddedilerek tazmin hükmü ekseriyetle tasdik edilmiştir.

Bunun üzerine muhasip Mürsel Topcuoğlu, âza ve müddeiumumiliğin de işaret ettiği veçhile 9 Eylül kararlarının tatbiki ile Maliye Vekâleti ve Türkiye Cumhuri-

yeti Merkez Bankasının ilgili olduğunu, o zamanın icaplarına uyularak ittihihaz olan 9 Eylül Kararının sureti tıbbiki hakında muhasipliğe her hangi bir tebligat yapılmadığını o tarihte eenebi memleketlerde pek çok memur bulunmasına rağmen bunların aldıkları avans dolayısıyla muhasiplere zimmet çıkarılmadığını yalnız Maliye Vekâletince Emekli İşleri Umum Müdüri müteveffa Tevfik Koral'a idareten zimmet çıkarılan paranın da istirdadı için açılan dâvanın Hazine aleyhinde neticeelenmesine binaen terkin edildiğini, memurların hüsnüniyete makrum olmak ikayit ve şartıyla kanunlara muhalif yaptıkları sarfiyattan dolayı afları hakkında Yüksek Meclisçe ittihihaz edilmiş emsali pek çok kararlar bulunduğunu, 9 Eylül Kararının Avrupa'ya gönderilen iki müdür hakkında da yanlış tatbikinden hiçbir kusur ve kabahati olmadığını, esasen bunların idare aleyhinde Devlet Şûrasından istihsal ettikleri kararlar muvacehesinde rücu hakkının da ortadan kalktığını çok ağır malî mesuliyet altında vazife gören bir muhasibin mağduriyetine sebebiyet verilmiş olarak zimmetin emsallerinde olduğu gibi Muhasibi Umumiye Kanununun 131 nci maddesi mucibince affını talebylemiş, Malî Müsavere Encümenince de muameleyinin dermeyan ettiği hususlar vârit bulunduğundan ve zimmetin kendisinden tahsili adalet ve hakkaniyetle kabili telif görülmeyişinden affı cihetine göndilmesi karara bağlanmıştır.

Sıra No:	Affina karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
	Lira	K.					
5	57	25	İdare hesabından	1953	Muhittin Akdik ve Tevfik Demiroğlu	İstanbul Valiliği	Bu para Devlet Şûrası kararıyla ve müddetinden 3 ay evvel terfi ettirilen ilk öğretim müfettişi Cemal Öncel'in terfi farkıdır. Bu paranın malsandıgınca âhizinden tahsili cihetine gidilmiş ise de mahkemece ödemede kanuna aykırı bir cihet olmadığı gerekçesiyle istirdat edilmemesi karara bağlanmış ve hüküm Temyiz Mahkemesince de tasdik edilmiştir. Diğer taraftan sarfiyat Divanı Muhasebatça muhasip ve tahakkuk memuruna zimmet çıkarılmış ise de hâdisede muhasip ve tahakkuk memurunun kasta makrun olarak bir tediyeye sebebiyet vermedikleri anlaşılmasına binaen zimmetin silinmesi uygun bulunmuştur.
6	980	22	»	» 1949-1954	Hamdi Barış ve Nasrullah Erdem ve Cemal Mayteri, Ulvi Day, Arif Hikmet Özel	Merkez Muhasebeciliği	Bu para Nafia Vekâleti Fen Heyeti Müdüğü Arif Hikmet Özer'in yanlış intibak ettirilen maaş farklarından doğan 4 104,5 liradan bakiyedir. Borçlu Devlet Şûrasına müracaatla istirdat muamelesinin iptaline karar almış bu sebeple bakiye 980,22 liranın tahsiline imkân görülememiştir. Diğer taraftan Divanı Muhasebatça muhasip ve tahakkuk memurlarına borç çıkarılmıştır. Yapılan incelemede intibak muamelesinde muhasip ve tahakkuk memurlarının iştihat hatasına düştükleri,

kasda makrun bir kusurları olmadığı neticesine varılmış, âhizin Devlet Şûrasından istihsal ettiği karar muvacehesinde rücu hakları da kalmamış olmasına binaen zimmetin affı uygun bulunmuştur.

14 007 18 Yekûn

**Mali Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununun 131 nci maddesi gereğince
affına karar verilen paralara ait cetveldir**

Sıra No:	Affına karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
	Lira	K.					
1	561	40	İdare hesabından	1949	İbrahim Ethem Gündüz	Balıkesir Valiliği	<p>Bu para 1949 yılında saymanlıklara irsalat kaydiyle ödenen kupon bedeli olup 5 numaralı kuponların tahvillere bağlı olarak merkeze gönderilmiş olmasına binaen ve ibrazına talikan müteveffa Muhasebe Müdürü İbrahim Ethem Gündüz'e divanea borç çıkarılmıştır.</p> <p>Yapılan tetkiklerde tahvillerin kuponları hâmil gelmediği anlaşılmış ise de vefatından evvel İbrahim Ethem Gündüz yaptığı müracaatte tahvillerin kuponları hâmil olarak gönderildiğini ve gönderme şekil ve tarzının o zamanki usule tamamen uygun bulunduğunu ve hâdisede sun'u taksiri olmadığından, mağduriyetine mahal verilmemesini talebeylemiştir.</p> <p>Yapılan incelemede muhasibin bu nâdisede kasda makrun bir fiil ve hareketi olmadığı kanaatine varılarak zimmetin yetimlerinden tahsilinin adalet ve hakkaniyete uygun olmayacağı eihetle affının eihetine gidilmiştir.</p> <p>Bu para 1942 yılında tahsisat harici sarf edilmesinden ve mevkufat müzekkeresinin ibrazına talikan tazmin hükmedilmiştir. Sarf evrakının aslı Divanı Muhase-</p>
2	4 358	14	İdare hesabından	1942-1948	Saffet Doğruış	Malatya Valiliği	

3	60 00	İdare hesabından 1949	İsmail Karagöz	Sivas Valiliği	
4	6 212 30	>	>	1947 Enver Kotanç	Orman Umum Müdürlüğü
5	4 382 09	>	>	1949 Saim Önen	Ankara Valiliği

batça imha edildiğinden fasıl ve maddesi tesbit edilemediğinden mevkufat kesilemediği gibi mütemmim tahsisat da alınmamış, Devlet hizmetine sarf edilmiş olmasına binaen affı zaruri görülmüştür.

Bu para İmranlı Malmüdürlüğünün 1949 yılı idare hesabıyla tahsisat harici sarf edilmiş olmasından zimmet çıkarılmıştır.

Yakacak zammı olarak ve istihkak mukabili verilmiş olan bu paranın mevkufatla karşılanamaması hasebiyle kaydının kapatılmasına imkân görülememiş ve muhasipten tahsili mağduriyetini mucibolaçağı cihetle affı uygun bulunmuştur.

Bu para Sinob Devlet Orman İşletmesi Muhasipliğinin 1947 yılı idare hesabının tetkiki sonunda evrakı müsbite noksanından dolayı zimmet çıkarılmıştır.

Muhasip tarafından noksan belgeler temin edilerek Divanı Muhasebata tevdi edilmiş ise de 2514 sayılı Kanununun 57 nci maddesinde yazılı 5 yıllık müddetin geçmiş olmasından iadei muhakemeye imkân görülememiş Devlet hizmetine sarfı tevsi edilen bu zimmetin muhasipten tahsili adalet ve hakkaniyete uygun görülmemesi hasebiyle affı cihetine gidilmiştir.

Bu para Çankaya Malsandığının 1949 yılı idare hesabının Divanı Muhasebate tetkiki sonunda tahsisat harici sarf edilmiş olmasından dolayı zimmet çıkarılmıştır.

Mütemmim tahsisatla veya mevkufatla karşılanmamış olan ve Devlet hizmetine sarf edilmiş bulunan bu paranın eski mu-

Sıra No:	Affına karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
	Lira	K.					
6	50	00	İdare hesabından	1949	İhsan Buğra	Ordu Valiliği	hasip Saim Önen'den tahsili cihetine gidilmesi mağduriyetini mucibolacağından affı uygun bulunmuştur.
7	30	00	»	»	1949 Mehmet Ünlü	Erzurum Valiliği	Bu para 1949 yılında çocuk zammı olarak tahsisat harici sarf edilmiş olmasından divanca zimmet çıkarılmıştır. Mevkufatla karşılanamamış ve istihkak mukabili sarf edilmiş olması sebebiyle muhasipten tahsili adalet ve hakkaniyete uygun görülemediği cihetle affına karar verilmiştir.
8	2	390 35	»	»	1950 Naci Özkul	Hakkâri Valiliği	»
9	70	00	»	»	1949 İbrahim Ethem Gündüz	Balıkesir Valiliği	Bu para yanlış fasıl ve maddeden sarf edilmiş olmasına binaen Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmış, mevkufatla karşılanamadığından zimmetin ref'i cihetine gidilememiştir.

Diğer taraftan Devlet hizmetine sarf edilmiş olduğu cihetle muhasipten tahsili adalet ve hakkaniyete uygun görülmemiştir.

Bu para 1949 yılında çocuk zammı olarak tahsisat harici sarf edilmesinden dolayı müteveffa muhasip İbrahim Ethem Gündüz'e Divanı Muhasebatça zimmet çıkarılmıştır. 1949 yılında malî yılın Mart ayı olarak değiştirilmesi sebebiyle Vekâletçe muhasipliklere iki ay zarfında tahsisat aranmaksızın bu gibi tediyatın icrası

tebliğ edilmiş ve sarfiyat bu umumi tebliğe uyularak icra kılınmıştır.

Bilâhare işbu tediyat mütemmim öde-
nekle karşılanamadığından zimmetin kal-
dırılmasına imkân görülememiş, istihkak
mukabili verilen sözü geçen paranın mü-
teveffa muhasibin vârisinden tahsili adalet
ve hakkaniyete uygun görülemediğinden
affi cihetine gidilmiştir.

Bu para 1950 yılı idare hesabının tetkik
ve muhakemesi sonunda Millî Müdafaa Ve-
kâleti deniz bütçesinin 202 nci hizmetliler
ücreti faslından tahsisat harici tediyeye edil-
diğinden dolayı muhasip vekili Mazhar
Müfit Bozbora'ya zimmet çıkarılmıştır.

Bu mülkar tahsisat kara bütçesinden
mevkufatla karşılanmış ve Divanı Muha-
sebata zimmetin ref'i için müracaat edil-
miş ise de 1950 yılında kara, hava ve deniz
bütçelerinin ayrı ayrı olması, kara büt-
çesinden temin edilen tahsisatla deniz büt-
çesinden yapılan sarfiyatın karşılanması
mümkün olamayacağı mucip sebepleriyle
talep reddedilmiştir.

Devlet hizmetine sarf edilen ve evrakı
sarfiyesi Divanı Muhasebata ibraz olunan
bu paranın emekli muhasip vekilinden tah-
sili cihetine gidilmesi adalet ve hakkani-
yetle kabili telif görülemediğinden Muha-
sebei Umumiye Kanununun 131 nci mad-
desi mucibince affı uygun görülmüştür.

10 22 632 87

» » 1950 Mazhar Müfit Bozbora Boğazlar ve Marmara
Deniz Kor. Kumandan-
lığı Muh.

Sıra No:	Affına karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	Af isteğinde bulunan yer	Af kararının özeti
	Lira	K.					
11	137	00	Faiz	1944	Mustafa Ünal	Samsun Valiliği	
	40 885	15	Yekûn				

Bu para Malmüdürü Mustafa Ünal'dan tazminine hükmedilip tamamen tahsil edilmiş olan 907 lira 70 kuruş dolayısıyla arınan faizinden doğmadır. Adı geçenin zimmetin tekevvününde alâkası olmamakla beraber zamanı idaresinde müruruza mana uğratılmıştır.

Hâdisede mumaileyhin kasda makrun bir fiil ve hareketi olmadığı anlaşılmış, tamamen ödenen işbu alacak dolayısıyla ayrıca bir de faiz talebedilmesi adalet ve hakkaniyetle kabîlîtelif görülemediğinden affı eihtine gidilmiştir.

Devre : XI

İçtima : 2

S. SAYISI : 19

Vakfikebir'in Ballı köyünden Selvi Hacifettah ve Havva Hacifettah hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/15)

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No: 277

Arzuhal En. No: 277

13 . III . 1958

Adliye Encümeni Reisliğine

Vakfikebir kazasının Ballı köyünden Yıpsuf Sağlam'ı kan gütme saikile öldürmekten maznun Hasan Sağlam'ın kız kardeşleri olup suç tarihinde aynı yerde oturan Selvi Hacifettah ve Havva Hacifettah adlarındaki kadınların 3236 sayılı Kanununun 1 ve 2 nci maddeleri gereğince, 500 kilo metre uzakta istedikleri bir mahalle sürgün edilmelerine dair Trabzon Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 13 . IX . 1956 gün ve 200/128 sayılı kararın Temyizen tasdik edilmek suretiyle kesinleşmesinden sonra, adları geçen iki kadın tarafından, Büyük Millet Meclisine müştereken sunulan istidada; muhakemenin devamı sırasında evlenerek diğer bir köyde başka bir aileye intisabettikleri ve sürgün kararının infazı halinde kocalarından ve çocuklarından ayrılmak zorunda kalacakları ve bu halin ise, kendileri için bir fecaat ve felâket teşkil edeceği ileri sürülerek, sürgünden istisna edilmeleri rica olunmaktadır.

Bu yoldaki müracaati bir af talebi mahiyetinde gören encümenimiz, dilekçiler hakkında Dahilî Nizamnamenin 54 ncu maddesinin sarahati dairesinde tetkikat yaparak neticede; mütedilerin durumlarındaki vahamet ve ağırlığı ve kanunda bu durumda olanları himaye eden hü-

kümlerin mevcut bulunmayışını nazara alarak ve bu boşluğu da doldurmak gibi bir maksat takibederek, her iki dilekçinin sürgün cezalarının hususi af ve atifet yolu ile kaldırılmasının içtimali adalet mefhumuna ve cezaların şahsiliği prensibine uygun düşeceğini, bu inha mazbatasıyla yüksek encümenlerine bildirmeyi ekseriyetle kararlaştırmıştır.

Keyfiyeti, iktizasının ifası ricası ile ve saygı ile arz ederiz.

Arzuhal Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri	
Konya	Çorum	
A. F. Ağaoğlu	H. Ortakçıoğlu	
Kâtip		
Antalya	Ankara	Bolu
Y. Yazıcı	R. Dengin	Muhalifim
		M. Dayıoğlu
Çanakkale	Diyarbakır	Elâziğ
Muhalifim	N. Onur	M. Altındoğan
A. Hamdi Sezen		
Erzurum	İçel	Samsun
Muhalifim	Y. Karabulut	Muhalifim
M. Eyüboğlu		N. Ulusoy
Siird	Urfa	Yozgad
Muhalifim	M. Yaşar Alhas	Müstenkifim
F. Şendur		S. Eronat

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 277/277

4 . VI . 1958

Arzuhal Encümeni Reisliğine

Encümenimizin 13.III.1958 tarih ve 277/277 sayılı mazbatasıyla gönderilmiş olan dosyada adı geçen Vakfikebir'in Deregözü köyünden Hakkı karısı Selvi Hacifettah ve Halim karısı Havva Hacifettah'ın af dilekleri encümenimiz-

ce tetkik ve müzakere olundu:

Mezkûr af talebinin 30 . V . 1958 tarih ve 184/184 esas, 41 karar sayılı mazbatamızla da ilgili ve cezanın aynı hükme müstenit bulunmuş olması sebebiyle; bu mazbatada belirtilen mucip

sebeplere binaen af talebi iki muhalife karşı encümenimizce reddedilmiştir.

İlgili dosya ilişik olarak takdim kılınmıştır.
Adliye Encümeni Reisi Bu M. Muharriri
Aydın İzmir
Cevat Ülkü E. Kavur
Aydın Bursa İçel
N. Geveci H. Bayrı M. Dölek

Izmir Mardin Ordu
N. Davran Muhalifim Z. Kumrulu
M. K. Baran
Rize Sakarya Yozgad
M. Önal N. Kirişcioğlu M. Ataman
Kütahya Gaziantep İsparta
S. S. Nasuhoğlu Muhalifim S. Bilgiç
A. Şahin

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No. 277

Arzuhal En. No. 277

Esas No. 13

18 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Vakfikebir kazasının Ballı köyünden Yusuf Sağlam'ı kan gütmeye saikiyle öldürmekten maznun Hasan Sağlam'ın kızkardeşleri olup suç tarihinde aynı yerde oturan Selvi Hacıfettah ve Havva Hacıfettah'ın, 3236 sayılı Kanunun 1 ve 2 ne maddeleri gereğince, 500 kilometre uzakta istedikleri bir yere nakledilmelerine dair Trabzon Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 13 . IX . 1956 gün ve 200/128 sayılı Kararın Temyizen tasdik edilmek suretiyle kesinleşmesinden sonra, adları geçen iki kadın, Büyük Millet Meclisine müstereken sundukları istidada; muhakemenin devamı sırasında evlenerek diğer bir köyde başka bir aileye intisabettiklerini ve mezkûr kararın infazı halinde kocalarından ve çocuklarından ayrılmak zorunda kalacaklarını ve bu halin ise kendileri için bir fecaat ve felâket teşkil edeceğini ileri sürerek, sürgünden istisna edilmelerini istemişlerdir.

Bu yoldaki müracaati bir af talebi mahiyetinde gören encümenimiz, dilekçiler hakkında Dahili Nizamnamenin 54 ne maddesinin sarahati dairesinde tetkikat yaparak neticede: Müstedilerin durumlarındaki vahamet ve ağırlığı ve kanunda, bu durumda olanları himaye eden hükümlerin bulunmayışını nazara alarak ve bu boşluğu da doldurmak gibi bir maksat takibederek, her iki dilekçinin af ve atıfet yolu ile nakilden istisna edilmelerinin içtimai adalet mefhumuna uygun düşeceğini kararlaştırmış ve gereğinin sözü geçen 54 ne maddede mucibince yapılmasını, 13.III.1958

gün ve 277/277 sayılı mazbata ile Alliyeye Encümeninden rica etmiştir.

Müşarünileyh Encümen, bu hususta yaptığı inceleme sonunda; 184 - 184 esas ve 41 karar sayılı mazbatasındaki mucip sebepten, yani mezkûn nakil kararının cezai mahiyette olmayıp alâkahların hayatlarını himayeye mâtuf bir tedbir bulunduğundan bahsile, af talebini mücerret bu noktadan kabule şayan görmemiştir.

26 . XI . 1958 tarihinde toplanan encümenimiz ise, Adliye Encümeninin bu görüşüne ıstirak etmiyerek eski kararında ısrar eylemeyi, âzadan Mahmut Ataman'ın muhalif kalmasına karşı mevcudun mutlak ekseriyeti ile karar altına almıştır.

Keyfiyeti, Umumi Heyetin Yüksek tasvibine sunulmak üzere, saygı ile arz ederiz.

Arzuhal Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

Çorum Samsun
H. Ortakcioğlu N. Ulusoy
Adana Bingöl
H. Öner M. N. Okcuoğlu
Bolu Elâziğ
M. Dayoğlu M. Altındoğan
Hatay Konya
İ. Mursaloğlu S. Sayın
Niğde Yozgad
İ. Güven Muhalifim
M. Ataman

Yozgad
S. Eronat

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 20

Avanos'un Sarılar köyünden Zekeriyaoğlu Şefika'dan doğma 29 Temmuz 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatasası (3/237)

T. C.

Başvekâlet

Zat ve Yazışları

Umum Müdürlüğü

H. No : 5/4 - 1402

14 . VI . 1958

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

18 . III . 1957 tarihinde Elâzığ'da Fatma Gül'ü parasına tamaan boğarak öldürmekten maznun Avanos'un, Sarılar köyü nüfusunda kayıtlı olup Genezin köyünde mukim ve suçu işlerken Elâzığ'da 10 neu Tümen 243 neu Piyade Alayı 3 neu Tabur 10 neu Bölükte askerliğini yapmakta bulunan Zekeriyaoğlu, Şefika'dan doğma 29 . VII . 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Elâzığ Ağır Ceza Mahkemesince verilen hükmün tasdikine ve sonraki kanuni muamelenin Büyük Millet Meclisince yapılmasına dair olup Adliye Vekâletinin 21 . V . 1958 tarih ve 15588 sayılı tezkeresiyle gönderilen Temyiz Mahkemesinin 5 . II . 1958 gün ve esas : 1831, karar : 273 sayılı ilâmiyle bu işe ilişkin 53 parçadan ibaret dosyanın bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim

Başvekil
A. Menderes

Adliye Encümeni mazbatasası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No. 3/237
Karar No.

19 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

18 . III . 1957 tarihinde Elâzığ'da Fatma Gül'ü parasına tamaan boğarak öldürmekten hükümlü aslen Avanos kazasının Sarılar köyü nüfusunda kayıtlı olup, Genezin köyünde mukim ve suçu işlerken Elâzığ'da 10 neu tümen 243 piyade alayı üçüncü tabur 10 neu bölükte askerliğini yapmakta bulunan Zekeriyaoğlu, Şefikadan

doğma 29 . VII . 1934 doğumlu Ziya Şimşek'in Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesinin 7 nei bendi gereğince idamına dair, Elâzığ Ağır Ceza Mahkemesinin 8 . IV . 1957 tarih ve 957/44 esas, 957/24 karar sayılı hüküm, Temyiz Mahkemesi Birinci Ceza Dairesinin 5 . II . 1958 tarih ve 1831 esas, 273 karar ve 1946 tebliğname sayılı -

ilâmiyle tasdik olunmuş ve mütaakıp kanuni muamelelerin ifası için dosya Başvekâletin 24 . VI . 1958 tarih ve 5/4 - 1402 numaralı tezkeresiyle Yüksek Riyasetçe encümenimize havale edilmiş bulunmakla muhtevası birer, birer tetkik edildi:

Dosya münderecatına, duruşma safahatı ile kararda gösterilen mucip sebeplere nazaran, Fatma Gül'ü parasına tamaan boğarak öldürmekten hükümlü Ziya Şimşek'e verilen idam cezasının Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi gereğince tahfifini veya kaldırılmasını gerektirir sebeplerin bulunmadığı anlaşıldığından mezkûr cezanın infazı hususunun Umumi Heyetin yüksek tasvibine arz edilmesine encümeni-

mizce 15 . XII . 1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

Adliye En. Reisvekili	Bu M. Muharriri	
Çorum	Çanakkale	
M. Kemal Biberoglu	S. Sezgin	
Balikesir	Aydın	Isparta
V. Asena	N. Geveci	S. Bilgiç
Kastamonu	Maras	Ordu
H. Dura	H. F. Evliya	Z. Kumrulu
Siird	Sakarya	Uşak
F. Şendur	T. Barış	A. B. Akbuynoğlu
Mardin		İzmir
M. A. Arıkan		N. Davran
İçel		Yozgad
M. Dölek		M. Ataman

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 24

Mardin'in Daşıyan köyünden Bedirhanoğlu Hıdır aa'nın ölüm cezasına çarpıtılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/242)

T. C.

Başvekâlet

Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü

H. No. 5/4 - 1423

16 . VI . 1958

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

13 . XII . 1957 tarih ve 4563 - 855 sayılı tezkereye karşılıktır :

Adam öldürmekten Mersin Ağır Ceza Mahkemesince idam cezasına mahkûm edilen Hıdır aan vekili Avukat Ruhi Sucularhođlu'nun vâkı tashihi karar talebinin Temyiz Mahkemesi Birinci Ceza Dairesince reddolunduğundan bahsile Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi hükmü dairesinde muktazasının Büyük Millet Meclisince yapılmasına dair olup Adliye Vekâletinden alınan 5 . VI . 1958 tarih ve 17471 sayılı tezkere suretiyle adı geçenin mahkûmiyetine dair hükmü havi dosyanın bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 3/242

Karar No. 15

22 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

15 . XI . 1951 tarihinde Mersin'in Pug köyünden Mehmetođlu 1928 doğumlu İhsan Turacı'yı malına ve parasına tamaan öldürmekten ve Mustafa Ertonk ile Mustafa Cengiz ve İsmail Uysal'ın para ve eşyalarını gaspetmeye teşebbüsten hükümlü Mardin'in Daşıyan köyünün 131 No. 1ı hanesinde kayıtlı olup Mansur köyünde oturan Bedirhanoğlu, Nazo diğer adı Nazlı'dan doğma 7 . VII . 1927 doğumlu Hıdır aa'nın Türk Ceza Kanununun 450 ncı maddesinin 7 ncı bendi gereğince ölüm cezasına dair Mersin Ağır Ceza Mahkemesinin 23 . XII . 1955 tarih ve 954/49 esas ve 955/149 karar sayılı hükmü, Temyiz Mahkemesi Birinci Ceza Dairesinin 28 . II . 1957 tarih ve 1231 esas,

719 karar, 864 tebliğname sayılı ilâmiyle tasdik olunmuş ve mütaakıp kanuni muamelelerin ifası için dosya Başvekâletin 16 . VI . 1958 tarih ve 5/4 - 1423 No. 1ı tezkeresiyle, Yüksek Riyasetçe encümenimize havale edilmiş bulunmakla muhtevası birer birer tetkik ve müzakere edildi :

Dosya münderecatına, duruşma safahatı ile kararda gösterilen mucip sebeplere nazaran İhsan Turacı'yı parasına tamaan öldürmekten hükümlü Hıdır aa'ya verilen ölüm cezasının, Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi gereğince tahfifini veya kaldırılmasını gerektirir sebeplerin bulunmadığı anlaşıldığından mezkûr cezanın infazı hususuna encümenimizce

22 . XII . 1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

Umumî Heyetin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Eneümeni

Reisi

Aydın

C. Ülkü

Bu M. Muharriri

Ordu

Z. Kumrulu

Aydın

N. Geveci

İzmir

E. Kavur

Siird

F. Şendur

Balikesir

V. Asena

Çanakkale

S. Sezgin

Maraş

H. F. Evliya

Urfa

A. Akan

Gazianteb

A. Şahin

Sakarya

N. Kirişcioğlu

İçel

M. Dölek

Uşak

A. R. Akbıykoğlu

